ಜನಶಕ್ತಿ

ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

www.janashakthi.co.in e-mail : js_weekly@yahoo.com

ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ

ಇಂಡಿಯಾ 70

ಟ 11 | ಸಂಚಿಕೆ 36 | ಆಗಸ್ಟ್ 27-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 03, 2017 | ₹ 20/- | ಪುಟಗಳು 96+4

ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು

ಶೇಷ
ೇಖನಗಳು

ೀತಾರಾಂ ಯೆಚುರಿ
ಕಾಶ ಕಾರಟ್
ಭಾತ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್
.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ
.ರಾಜಶೇಖರ್
ಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ
ಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ
ತ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿ
ಯು. ಬಸವರಾಜ್
ೇದರಾಜ ಎನ್.ಕೆ.

ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ 70
ಸಂವಾದ

ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮ,
ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ,
ಸತ್ಯಾ ಎಸ್.

ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ
ಸಂವಾದ

ಕಿರಣ ಗಾಜನೂರ್
ಬಿ ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್

ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಜೋಡಿಸೋಣ

ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡಲೇಬೇಡಿ

ಪಾದಚಾರಿಗಳ ಹಿಂದೆ ದಿಢೀರನೆ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಗಾಬರಿಪಡಿಸಬೇಡಿ. ಕೆಲವೇ ಗಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಅವರು ಸರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ ಚಲಿಸುವಾಗಲೂ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಡಿಮ್-ಡಿಪ್ ದೀಪ ಬಳಸಿ.

ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿ

ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ಚಲಿಸಲು ಹಸಿರು ದೀಪದ ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಹಿಂದಿರುವ ವಾಹನ ಸವಾರರು ಮುಂದಿರುವ ವಾಹನ ಸವಾರರರಿಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಕೆಲ ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದದ ಹಾರ್ನ್, ಯಂತ್ರ ಬಳಸಿ

ವಾಹನ ಸವಾರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾರ್ನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬದಲಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸದ್ದು ಮಾಡುವ ಹಾರ್ನ್ (ಗರಿಷ್ಠ 65 ಡೆಸಿಬೆಲ್) ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಹಾರ್ನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಜನ ಜಾಗೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಿ

ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರಲಿ

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ಶಬ್ದದ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಶಬ್ದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ. ಅತಿಶಬ್ದ ಖಂಡಿತ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಿತಿ ಮೀರಿದರೆ ದಂಡ ಸಂಗ್ರಹ

ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯ ಆರ್‌ಟಿಒ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶಬ್ದಮಿತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ (ಡೆಸಿಬೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಪ್ರದೇಶ	ಹಗಲು (ಗರಿಷ್ಠ)	ರಾತ್ರಿ (ಗರಿಷ್ಠ)
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	75	70
ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	65	55
ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶ	55	45
ಶಬ್ದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶ	50	40 (ಶಾಲೆ, ಕೋರ್ಟ್ ,ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿ)

ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಯಮಗಳು

- ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 100 ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಬ್ದರಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಲಿಖಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಬೆಳಗ್ಗೆ 6 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಯಂತ್ರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.

ಶಬ್ದಮಯ ದಿನಚರಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ

ಪರಿಸರ ಭವನ, ಚರ್ಚ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು 560001

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.kspcb.gov.in

ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಪುಟ: kspcbofficial

ಜನಶಕ್ತಿ
ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪುಟ 11, ಸಂಚಿಕೆ-36
ಆಗಸ್ಟ್ 27 - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 03, 2017
ಬೆಲೆ ರೂ. 20

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಕಚೇರಿ:
ಇ.ಎಂ.ಎಸ್.ಭವನ
ನಂ.37/ಎ, 8ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ
ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲೇ ಔಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560086

ದೂರವಾಣಿ:
080-23491114

ಇ-ಮೇಲ್: janashakthi2007@gmail.com
ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.janashakthi.co.in

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡೋಣ! ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಪಣ ತೊಡೋಣ

ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಷ. ಇದು ಚಂಪಾರಣ್ ಚಳುವಳಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷ. ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯ 75ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಏಳು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳೇನು ? ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳೇನು? - ಎಂಬುದರ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವ ಸಮಯ. ಇಂತಹ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಏಳು ದಶಕಗಳ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ನಾಲ್ಕು ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಸೀತಾರಾಂ ಯೆಚುರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮೂರು ಕಣ್ಣೋಟಗಳ ಸಂಕಥನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಈಗ ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಂಕಥನಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವ ಜನತೆಯ ಐಕ್ಯ ಹೋರಾಟಗಳ ಮೂಲಕ ಬದಲಿ ಸಂಕಥನ ಕಟ್ಟುವ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೂಡಿಸಿದ್ದ ಭರವಸೆ ಏಳು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುವು ಮುರುವು ಆಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೂಲಾಧಾರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂತ್ವ ಮತ್ತು ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಅವಳಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನೆ ಪಡೆದು ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ವಿರುದ್ಧ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಸೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾರಟ್ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಿಕ್ಪಥವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗ ಮೊದಲು ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಭೂಮಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಬಾಲಂಗೋಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಕೋಮುವಾದಿ-ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹಲವು ಹಿನ್ನಡೆಗಳ ನಂತರ ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಎದುರೇ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪ್ರೊ. ಪ್ರಭಾತ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್.

ಸಮಾನತೆ, ಸೋದರತ್ವ, ಸಮಾಜವಾದ ಎಂಬ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲ ಆಶಯಗಳು 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಬರಿ ಆಶಯಗಳಾಗಿಯೋ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಶಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭೀಕರವಾಗಿ ಅನಾವರಣವಾಗುತ್ತಿರುವ 'ಹಿಂದುತ್ವ'ದ ಕರಾಳ ಮುಖಗಳಿಂದಾಗಿ ಅದು ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಒಂದು ರೂಪವೇ ಎಂಬುದ ಈಗಿನ ಬಹುಚರ್ಚಿತ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಜಿ. ರಾಜಶೇಖರ್ "ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಘಟನೆ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ – ಈ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಝಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇಟಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಂತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಹಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ವೈಫಲ್ಯ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ; ಆದರೆ ಅದೊಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ." ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುತ್ವದ ಆಕ್ರಾಮಕ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಸತತ ದಮನ ಅವಮಾನ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮುಂದಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಚುನಾವಣಾ ಮತ್ತು ಅಸ್ಮಿತೆಯ ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿತನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವ', 'ದ್ವಿಪ-ಪ್ರಜ್ಞೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕೊರತೆ, ಕೀಳರಿಮೆಗಳಿಂದ ಹೊರತರುವ', 'ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಲನಶೀಲಗೊಳಿಸುವ', 'ಎಡಪಂಥೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ' ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಬದಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ.

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಣ, ಮಾಧ್ಯಮ, ತೋಳ್ಬಲಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಏಳು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿದ ತಾಳಿದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

70 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಜನತೆ ಭಾರತದ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೋ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಆ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಡ್ಡಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಏಳು ದಶಕಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನೋಟ ಬೀರುತ್ತಾರೆ ವೇದರಾಜ ಎನ್.ಕೆ. ಏಳು ದಶಕಗಳ ನಂತರವೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದಿರುವ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವಗಳ ವೈಫಲ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ ಎನ್ನುವುದು ನೋವಿನ ವಿಷಯವಾದರೂ ನಿಜ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ 70 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೇಖಕರು ಎಡ-ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಬದಲಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬದಲಿಯ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಲೇಖನಗಳಿವೆ ಈ ವಿಶೇಷಾಂಕದಲ್ಲಿ. ತ್ರಿಪುರಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮಾಣಿಕ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಅವರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೇಟಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಅಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿ.ವಿ.ಗಳ ಹಲವು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳ ನಾಯಕರ ತಂಡವೊಂದು ತ್ರಿಪುರಾದ ಒಂದು ವಾರದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಈ ತಂಡದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ "ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಜೀವಂತ ಇರಿಸುವ ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿ" ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. "ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತ್ರಿಪುರ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ. ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಮಾನ – ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಡುವೆ ಇದೆ-ಎಂಬುದು." ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತನ್ನ ಬದಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೇರಳ, ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಿಗಳನ್ನು ಸಫಲವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಿದೆ ಎಂದು ಯು. ಬಸವರಾಜ್ ಅವರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜತೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ಸವಾಲುಗಳನ್ನೂ ಬಿಂಬಿಸುವ ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆಗಳೂ ಇವೆ. ಎರಡು ಸಾಮಯಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಆಧಾರಿತ ಸಂವಾದಗಳು ಈ ವಿಶೇಷಾಂಕದಲ್ಲಿ ಇವೆ. "ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬಿ. ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಕಿರಣ ಗಾಜನೂರು ವಿವರವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ 70" ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ, ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಸತ್ಯಾ ಏಳು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇವೆಲ್ಲದರ ಜತೆ ಈ ವರ್ಷ ಉತ್ತಮ ಸ್ಪಂದನೆ ಕಂಡ ಕತೆ ಮತ್ತು ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿತ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

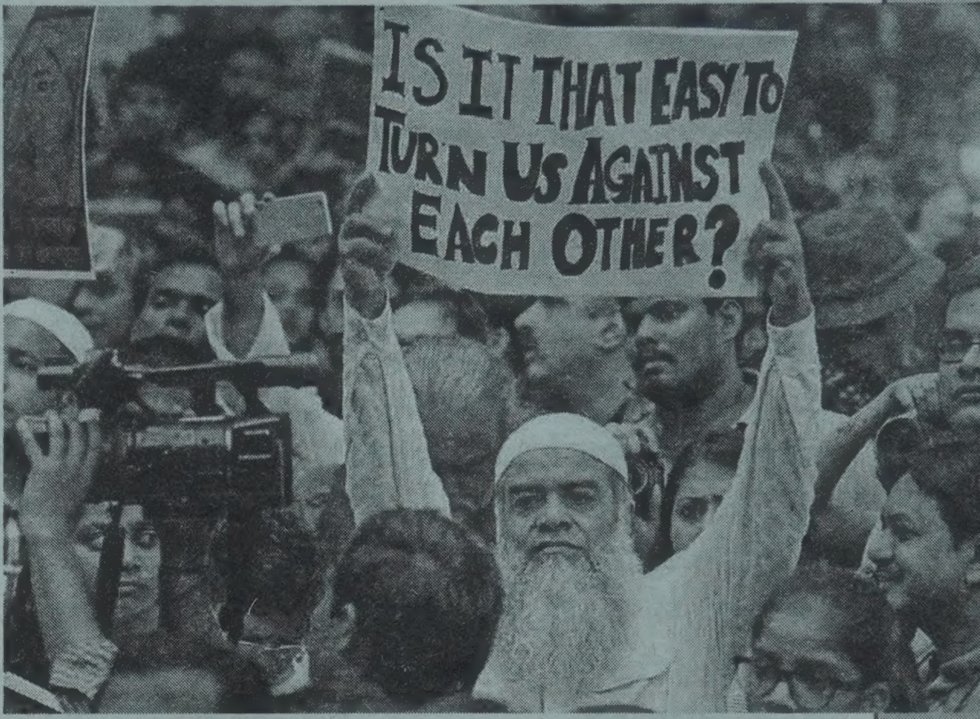
ಇಂಡಿಯಾ 70ರ ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡೋಣ!
ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಪಣ ತೊಡೋಣ!

ಇಂಡಿಯಾ 70

ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ

ಬಲಿಷ್ಟ ಹೋರಾಟಗಳಷ್ಟೇ ಪರ್ಯಾಯ ಕಥನವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಲ್ಲವು

ಸೀತಾರಾಂ ಯೆಚೂರಿ
ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಿಪಿಐ(ಎಂ)

ಅನು: ನಾಗರಾಜ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ

ಭಾರತ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಏನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತಂತೆ, ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ನಡುವೆ ಸತತ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸಮರದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಸಮರ ನಮ್ಮ ಮಹಾನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ'ದ ವೇಳೆ, ಅದರಲ್ಲೂ 1920ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವಂತದ್ದು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಗಣತಂತ್ರ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಕಣ್ಣೋಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿತು. ಎಡಪಂಥೀಯರು ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕಣ್ಣೋಟವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. ಇದು ಸಮಾಜವಾದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ'.

ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣೋಟವಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಸ್ವರೂಪ ಅದರ ಜನಗಳ ಮತೀಯ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಕಣ್ಣೋಟದ ತರ್ಕ. ಇದೊಂದು ಅವಳಿಯಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿತು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಒಂದು ಇಸ್ಲಾಮೀ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೆ, ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್' ಒಂದು 'ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಈ ಅವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನದ್ದು 'ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ವಿಭಕನೆಯಾಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸಮರ್ಥ ನೆರವು ಮತ್ತು ಕುಮ್ಮಕ್ಕೂ ಇತ್ತು. ಅದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಉಂಟು ಮಾಡಿದ

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಜೆಂಡಾವನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತುವ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುನಾದಿ ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲ್ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದಾಳಿಗಳ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕೃತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ-ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಶಾಮೀಲಿನ ಖಾಸಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮೋದಿ ಕಥನ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭಾರೀ ಸವಾಲನ್ನು ಭಾರತದ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿನ ಐಕ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಎದುರಿಸಿ ಜಯಿಸಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಭಾರತವನ್ನು ಸೃಷಿಸುವತ್ತ ಭಾರತವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಜನತೆಯ ವಿಶಾಲ ಸಮೂಹಗಳ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಐಕ್ಯತೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೋದಿ ಕಥನಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಕಥನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಾಯಗಳು ಇಂದು ಕೂಡ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

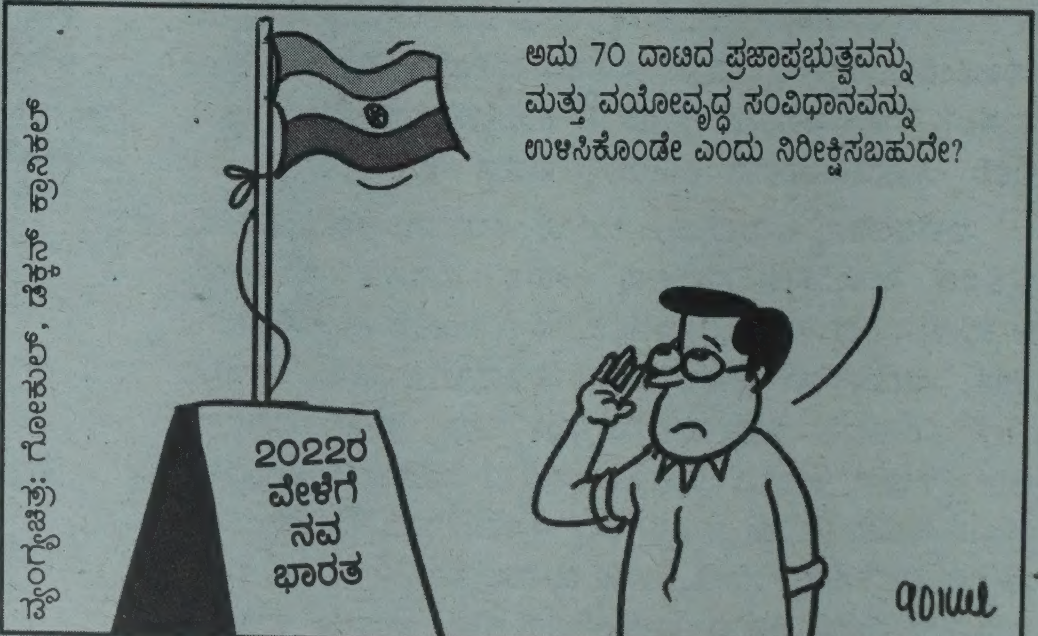
ಈ ಅವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೂ, ನಂತರವೂ ಸತತವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಉನ್ಮತ್ತ ಅಸಹಿಷ್ಣು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಮಾದರಿಯ 'ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ'ವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಮಡು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸಮರಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಈ ಮೂರು ಕಣ್ಣೋಟಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮರದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಮರದ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಗಣತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರೋಡೀಕರಣದ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಹೂರಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯೊಂದಿಗಿನ ತನ್ನ ಬಂಧನದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಜಮೀನುದಾರರ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಮುರಿಯದಿದ್ದರೆ ಒಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಣ್ಣೋಟಕ್ಕೆ ತಾಳಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಡಪಂಥೀಯರು ಅಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೇ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾರ್ಕಿಕ ಪರಾಕಾಷ್ಟೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಮುಂದೆ ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ – ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಕ ವರ್ಗಗಳ ಹಿತಗಳನ್ನೇ ಈಡೇರಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದೇ ಒಂದು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣತಂತ್ರದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವಂತದ್ದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಇದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಸೆದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ವಿರೋಧಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹಿನ್ನೆಗೆ ಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಭಾರತವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಬದಲು, ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ಬಹುಪಾಲು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಏಳು ದಶಕಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಇದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದೆ. ಇದು ಹೀಗೆ ಜನವಿರೋಧಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅತೃಪ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳಅಥವಾ ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣೋಟದ ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ,' ಅಪಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಜನ–ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜನಗಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ನಾಲ್ಕು ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಂದ' 2014 ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳ ನಂತರ ಗಂಭೀರವಾದ ಆಪತ್ತು ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿರುವ ಬೆದರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸೋಣ..

ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಏಕತೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೃಹತ್ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು ಏಕೀಕೃತ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವ ರಚನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿರುವಾಗ ಸಹಜವೇ. ಈ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ, ಘನತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶದವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಹೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾರತದ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ಎರಡರೊಂದಿಗೂ ಬೆಸೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣವೇ ತೀವ್ರತರವಾದ ಪ್ರಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಹತ್ಯೆಯ ನಂತರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಉಪ ಪ್ರಧಾನಿ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಸಚಿವ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು, ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತೆ ಬಲವಂತ ಪಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಾನೊಂದು 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಟನೆ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು, ಆದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಆಧುನಿಕ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಉನ್ಮತ್ತ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ 'ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ: ಗೋಕುಲ್, ಡೆಕ್ಕನ್ ಕ್ರಾನಿಕಲ್

ಪ್ರಧಾನಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ನೇತೃತ್ವದ ಅಂದಿನ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಹಲವು ಮೋಸದ ರಾಜಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ 'ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ದ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯನನು ಮುಮದುವರೆಸಲು ಒಮದು ರಾಜಕೀಯ ಅಂಗದ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿತ್ತು.

1951 ರಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರೂ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ 'ಭಾರತೀಯ ಜನಸಂಘ'ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ದೀನ್ ದಯಾಳ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ, ಲಾಲ್ ಕೃಷ್ಣ ಅಡ್ವಾಣಿ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಎಸ್. ಭಂಡಾರಿಯವರು ಇದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ನ ರಾಜಕೀಯ ಅಂಗವಾಗಿ 'ಭಾರತೀಯ ಜನಸಂಘ' ಜನ್ಮ ತಾಳಿತು.

'ಜನಸಂಘ'ವು 1977 ರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಳಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡು, ನಂತರ 1979 ರಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಪತನವಾದ ನಂತರ, ಜನತಾಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಸಂಘದ ಭಾಗವು ಒಂದಾಗಿ 'ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ'ವನ್ನು ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ನ ರಾಜಕೀಯ ಅಂಗದ ಹೊಸ ಅವತಾರವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿತು.

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಜೆಂಡಾವನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತುವ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುನಾದಿ ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದಾಳಿಗಳ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೋಮು ಧೃವೀಕರಣವನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸುವ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಡೆದಿದೆ. 'ಗೋರಕ್ಷಕರು' ಮತ್ತು 'ನೈತಿಕ ಪೊಲೀಸ್' ಪಡೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಖಾಸಗಿ ಸೈನ್ಯಗಳ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಹಲ್ಲೆಗಳು ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಳಗೆ ನುಸುಳಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೋಮುಗ್ರಸ್ತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೋಮು ಧೃವೀಕರಣವನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸದ ಪುನರ್ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ತೂರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೋಮುವಾದೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಭರದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಹಾರಗಳ ಎದುರು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಜನ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಭಯಗ್ರಸ್ತಗೊಳಿಸುವ ಒಮದು ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೋದಿ ಕಥನ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಲು, ಅಧಿಕೃತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದುವಂತಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಸರಕಾರ-ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳ ಶಾಮೀಲಿನಿಂದಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಥನಗಳ ಮೇಲೂ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ / ಬಿಜೆಪಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಯಸ್ಕ ನಾಗರಿಕರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಖಂಡಿತ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದು.' ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ಬಹುಮತದ ಆಳ್ವಿಕೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಗುರಿಗಂಬವನ್ನು ಮೊದಲು ದಾಟುವವರು' ಚುನಾಯಿತರಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಜನತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಚಲಾವಣೆಯಾದ ಮತಗಳಲ್ಲೂ ಶೇ. 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತದಾರರ ಶೇ. 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ ಗಳಿಸುವುದಂತೂ ದೂರದ ಮಾತು. ಬಿಜೆಪಿಯ ಕೇವಲ ಶೇ. 31 ಮತಗಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೈತ್ರಿಕೂಟದ ಒಟ್ಟು ಶೇ. 39% ಮತಗಳಿಕೆಯ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರೆ-ಅನುಪಾತಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜನರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಧೋರಣೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಮತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ಕಳಹಿಸಲು ಬಯಸುವವರ ಒಂದು ಆದ್ಯತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಪಕ್ಷಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪಡೆಯುವ ಶೇಕಡಾವಾರು ಮತಗಳ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೊದಲೇ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಸದರು ಸಂಸತ್ತನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ಸರಕಾರದ ಬಹುಮತದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸು ವುದರೊಂದಿಗೇ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯ / ಪ್ರದೇಶ/ ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಭಾರತದ ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವ ಹಣಬಲದ ಹಿಡುಗಿನಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳಿಂದ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು; ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಚುನಾವಣಾ ಖರ್ಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಇಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹಣ ನೀಡುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಂತಿಗೆ ನೀಡುವಂತಾಗಬೇಕು, ಆದರೆ ಆ ಈ ಮೊತ್ತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ, ಮೋದಿ ಸರ್ಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮೊತ್ತ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಇದೀಗ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳ ವಂತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಅಪಾರದರ್ಶಕಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು.

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಂವಿಧಾನ "ನಾವು ಜನತೆ... ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಶಾಸನವಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನತೆ ಈ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ತಮ್ಮ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರದಾಯಿಯಾಗಿವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಸಕರು ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತರದಾಯಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ರೀತಿ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನರ ನಡುವಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಂಡಿ, ಅಂದರೆ ಶಾಸಕಾಂಗವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಜವಾಬುದಾರಿಕೆಯಿಂದ 'ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ, ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜವಾಬುದಾರರಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇನೇ. ಯಾವುದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು 'ಹಣ ಮಸೂದೆ' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನ ಲೋಕಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರು ಭಂಡತನದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಮೇಲ್ಮನೆ, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಮಸೂದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಂಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಈ ಬಿಜೆಪಿ ಸರಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ ಸರಾಸರಿ 70 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಸಂಸತ್ತು ಒಂದು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 100ದಿನಗಳ ವರೆಗಾದರೂ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಆದೇಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು, ಹಿಂದೆಂದೂ ಈಗ ಕಾಣುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿನ ಐಕ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಜಯಿಸಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಭಾರತವನ್ನು ಸೃಷಿಸುವತ್ತ ಭಾರತವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಜನತೆಯ ವಿಶಾಲ ಸಮೂಹಗಳ ಹೋರ್ರಾಟಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಐಕ್ಯತೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೋದಿ ಕಥನಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಕಥನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

●

ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕವಿತೆ

ಕೈ ತೊಳೆಯುವಾಟ

ಅಮ್ಮ ಕೈ ತೊಳೆಯುವಳು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ದಿನಕ್ಕದೆಷ್ಟೋ ಬಾರಿ...

ಮುಸುರೆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೊಮ್ಮೆ
ನೆಲ ಸಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಬಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಕ್ಕೆ
ತಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಮುಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಸಟುಗ ತಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ
ಚಮಚೆ ಬಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ, ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಕ್ಕೆ
ಘಮ್ಮೆಂದು ಕುದಿವ ಸಾರಿನ ರುಚಿ ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೆ
ಉದುರಿ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಬೆಳ್ಳಿಕೂದಲು ಹೆಕ್ಕಿ ಹೊರಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ...

ಕೈತೊಳೆಯಲು ಅವಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ಕಾರಣ,
ಎಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತ ನನಗೆ ಒಳನಗು,
"ಅಮ್ಮಾ, ಯಾಕಿಷ್ಟು ಕೈತೊಳೆಯುವೆ?
ಚಳಿಗಾಲ ಬೇರೆ, ಬಿಡು, ಕೈ ಬಿರಿದೀತು."
ಕಡಿವಾಣದ ಗೋಜಿರದ ಮಾತು ಜಾರಿಬಿತ್ತು..

ನಸುನಕ್ಕಳು ಅಮ್ಮ,
"ತೊಳೆದುಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಮಗಳೇ, ಜನ್ಮಕ್ಕಂಟಿದ ಪಾಪ,
ಈ ಕೈಗಳಿಂದಾದ ಸೇವೆಗಲ್ಲವೇ,
ಗರತಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಆದ ಅವಮಾನ."

ಇದೇ ಕೈಗಳಿಂದಲ್ಲವೇ
ಎಷ್ಟೇ ಅಟ್ಟಿಕ್ಕಿದರೂ
ಅಪ್ಪನಲ್ಲೂ, ಗಂಡನಲ್ಲೂ
ಕಡೆಗೆ ಮಗನಲ್ಲೂ
ತಿರಿತಿರಿದು ಉಂಡದ್ದು..

ಇವೆಂಥ ಕೈಗಳು!
ಎಂದೂ ಲೇಖನಿ ಮುಟ್ಟದ,
ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನದೇ ಹೆಸರನ್ನೂ ಮೂಡಿಸದ,
ತನ್ನದೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ
ನಿನ್ನನ್ನು ಎಂದೂ ಎತ್ತಿ ಎದೆಗಪ್ಪಿ
ಮನಸಾರೆ ಮುದ್ದಾಡದ...

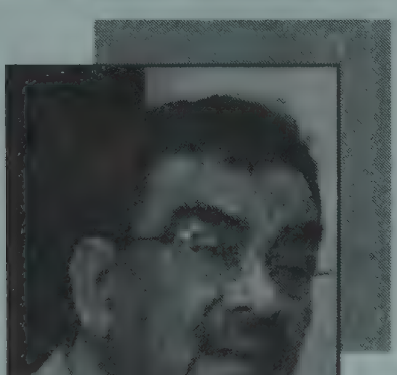
ಸವೆದ ರೇಖೆಗಳೊಳಗೆಲ್ಲಾ
ಬರೀ ಸೌದೆಯೊಲೆಯ ಮಸಿಯೇ ತುಂಬಿರುವ
ಕೊಳಕು ಕೈಗಳಿವು,
ತೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ
ನೋವುಗಳ ಮಾಸದ ಮಸಿ ತೊಡೆಯಲು...
ಆದರೂ ನೋಡು
ಮಾಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಇದು
ಎಂಥಾ ಮೊಂಡು ಜಿಡ್ಡು ಮಸಿ!"

ಅಮ್ಮ ಕೈ ತೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಮೂಕಳಾದೆ ನಾನು
ಅಮ್ಮನ ಬಿಳಿಚಿದ ಸುಕ್ಕು ಕೈಗಳ ಗೋಜಲು ರೇಖೆಗಳೊಳಗೆ
ಕಳೆದು ಹೋಗಿ...

ಮಧುರಾಜ್ ಜಿ.ಎಸ್., ಮೈಸೂರು

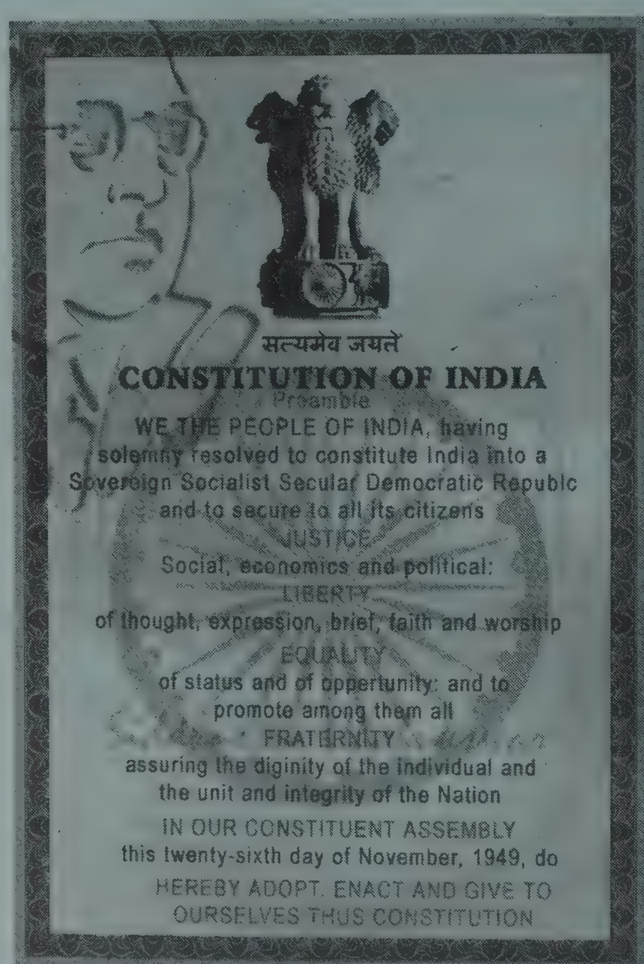
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು ಈಡೇರಿವೆಯೇ?

ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ
ಸಂಪಾದಕರು, ಜನಶಕ್ತಿ

ಸಮಾನತೆ, ಸೋದರತ್ವ, ಸಮಾಜವಾದ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಆಶಯಗಳು 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಬರಿ ಆಶಯಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ದೇಶವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಶಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬಂದು ಈಗ 71 ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಜನವರಿ 26, 1950 ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ 67 ವರ್ಷಗಳಾಯ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಒಂದು ನಾವು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳು. ಈ 67 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಸಂವಿಧಾನದ ಘೋಷಣೆಗಳಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶವೆಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿ ಅಂತಿಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದೆ. "26 ಜನವರಿ 1950 ರಂದು ನಾವು ಹೊಸ ವೈರುಧ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವೈರುಧ್ಯಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ 'ಒಂದು ಮತ ಒಂದು ಬೆಲೆ'. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಈ ವೈರುಧ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರ ಈ ವೈರುಧ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ."

सत्यमेव जयते
CONSTITUTION OF INDIA
Preamble
WE THE PEOPLE OF INDIA, having solemnly resolved to constitute India into a Sovereign Socialist Secular Democratic Republic and to secure to all its citizens
JUSTICE
Social, economics and political:
LIBERTY
of thought, expression, brief, faith and worship
EQUALITY
of status and of opportunity: and to promote among them all
FRATERNITY
assuring the diginity of the individual and the unit and integrity of the Nation
IN OUR CONSTITUENT ASSEMBLY this twenty-sixth day of November, 1949, do HEREBY ADOPT, ENACT AND GIVE TO OURSELVES THUS CONSTITUTION

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಪರಾಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾನತೆ ಸೋದರತ್ವ, ಸಮಾಜವಾದ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಆಶಯಗಳು 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಬರಿ ಆಶಯಗಳಾಗಿಯೋ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿನ ಶೇ. 58.4 ರಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ಕೇವಲ ಶೇ.1% ಜನರ ಕೈಗೆ ಸೇರಿದೆ. ದೇಶದ ಶೇ.10% ಜನರ ಕೈಗೆ ದೇಶದ 90% ಸಂಪತ್ತು ಹೋಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ.38% ಜನರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 200 ಕೆ.ಜಿ. ಯಷ್ಟು ಆಹಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ 162 ಕೆ.ಜಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 48% ಜನರ ಒಂದು ದಿನದ ಆದಾಯ ಸರಾಸರಿ 20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಒಂದು 70 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರು ಇಂದಿಗೂ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ

ಇನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದರ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಸಹನೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದೆ. ದಲಿತರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು, ಕೊಲೆಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ದಾಳಿ ಕೊಲೆಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಕೊಲೆಗಳು ಅಘಾತಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದೆ. ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ನೋಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯವಾದ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯು ಇಂದು ಗಂಬೀರವಾದ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು ಆಶಯಗಳಾಗಿಯೂ ಸಹ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಆ ಗುಮಾನಿಯು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೂ ಅಪಾಯವನ್ನೂ ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಆತಂಕಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಇಂದು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆಯೇ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವೇ

ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ದೇಶದ ನರನಾಡಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂದು ಯಾರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

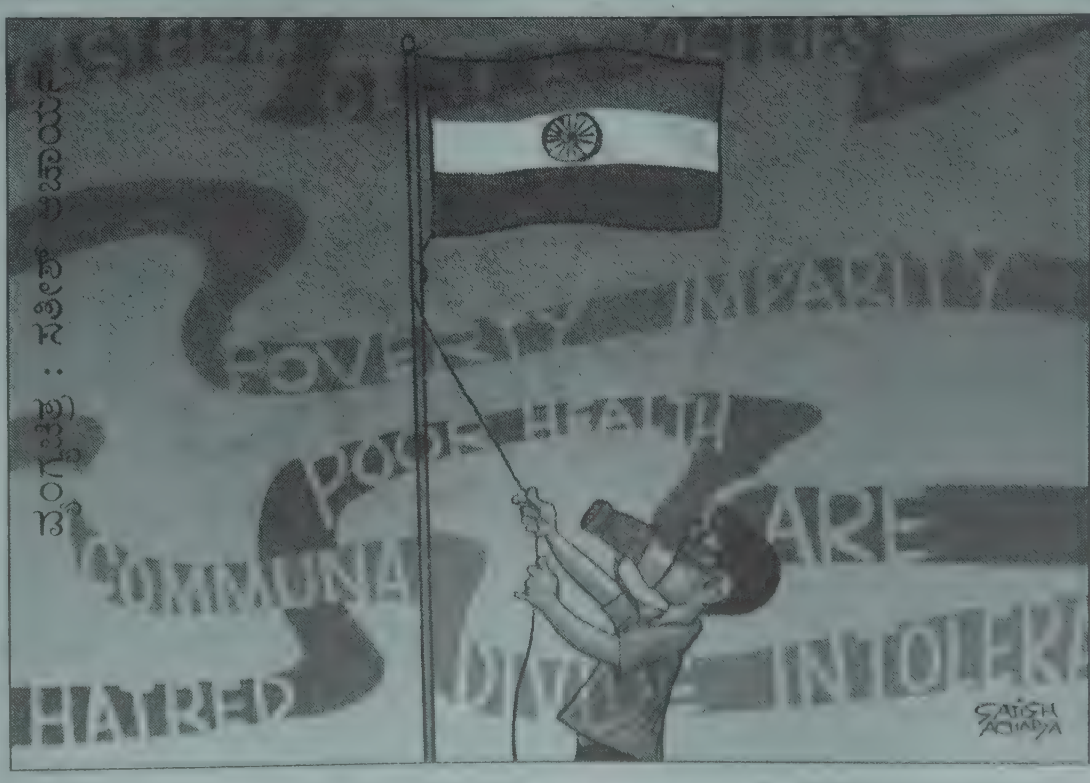
ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬಂದ ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಭೂಮಾಲಕ-ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಕೈಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಯಕತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು. ಈ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಗ್ಯಾಟ್ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಇಡಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸತ್ತೇ? ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲಾ. ಈಗ ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ(ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.), ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆ (ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಟಿ.ಒ..) ಎಂಬ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು!. ಈ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಂತು 150 ಕಿ. ಮೀಟರ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶ ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮ ದೇಶವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಒಡೆಯರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಮುಕ್ತ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಖಾಸಗೀ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಘೋಷಣೆಯಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಇಂದು ಗಂಭೀರ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ

ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ದೇಶವು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ಆಶಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ 1992 ರಿಂದಿಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ರೂಪಿತಗೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಂದು ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರ ಪರಿನಾಮವಾಗಿ 5 ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಸತ್ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹಣವಂತರ ಅಖಾಡಾಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿ ದೇಶದ ಜನರ ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗದೆ ಸಂಸತ್ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳ ಕೀಳು ಮಟ್ಟದ ರಾಜಕೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಸನಸಭೆ ಮತ್ತು ಸಂಸತ್ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಾದ ಸಂಸತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು 545 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 380 ಜನ ಶತಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ದಂದೆಕೋರ ಭೂಗಳ್ಳರು. ಗಣಿ ಮಾಫಿಯಾಗಳು ಲಿಕ್ಕರ್ ಮಾಪಿಯಾಗಳ ಖದೀಮರು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ನೈಜ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ (ಉಧಾಹರಣೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಕಾದಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾಯ್ದೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾದ ಜಿ.ಎಸ್.ಟಿ ಕಾನೂನುಗಳು) ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿತವಾದ ಕಾನೂನುಗಳು. ದೇಶದ ಜನತೆ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಂತಹ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಾಲಿಕರಾದ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು 5

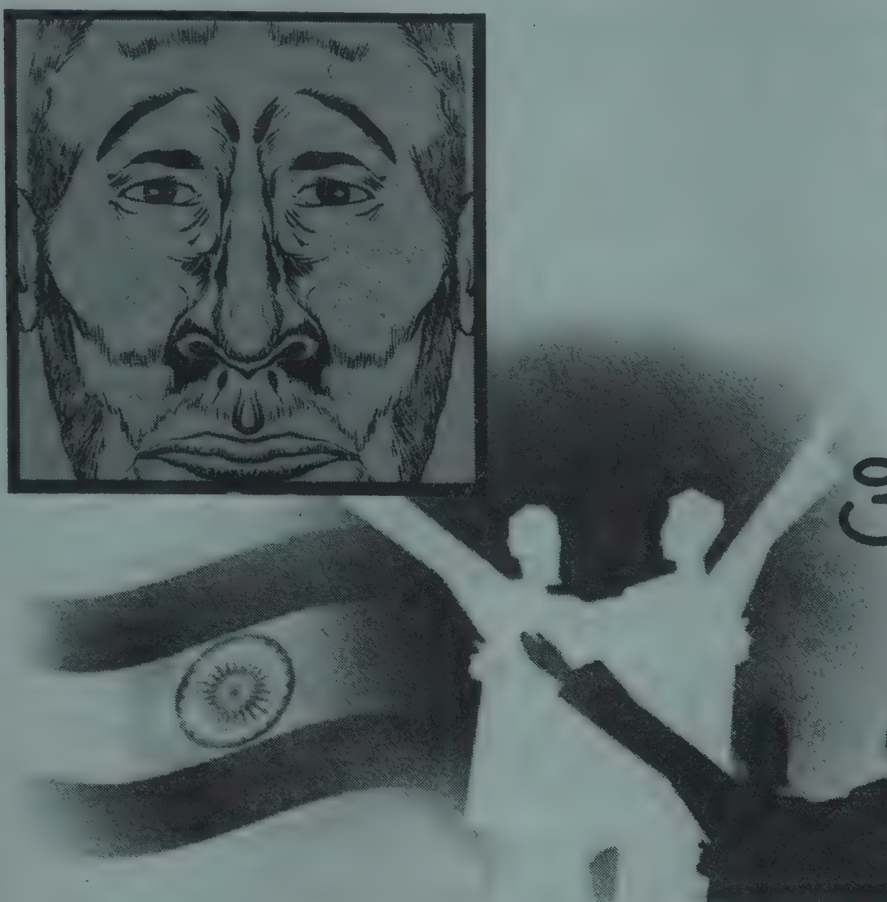
ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮತ ಹಾಕುವ ಹಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಬೇರಾವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗೆ ಅಡಿಯಾಳಾದ ವಿದೇಶ ನೀತಿ

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ನೀತಿಯಾಗಿ "ಅಲಿಪ್ತ ವಿದೇಶಾಂಗ" ನೀತಿ ರೂಪಿತವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದ ಅಂಶವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದು 1992ರ ನಂತರ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿಯಾಗಿತ್ತು, ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯ ಪರವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಬಡರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಮೇರಿಕನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. 1998ರಲ್ಲಿ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ಅವರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗಿನಿಂದ ಸಡಿಲಗೊಂಡ ಅಲಿಪ್ತ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆದ ವೇಳೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕಿರಿಯ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ರೂಪಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಸ್ರೇಲ್ ಪರವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾದೊಂದಿಗೆ ಮೋದಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ಒಪ್ಪಂದಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟ್ರಂಪ್ ಅಮೇರಿಕಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ಮೋದಿ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಯಕೀಯವಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಜೊತೆ ಶಾಮೀಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಇಸ್ರೇಲ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ; ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಮೋದಿ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಜನಾಂಗ ದ್ವೇಷಿಗಳ ಪರ ಎಂಬುದರ ನಗ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು ಹೇಗೆ ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

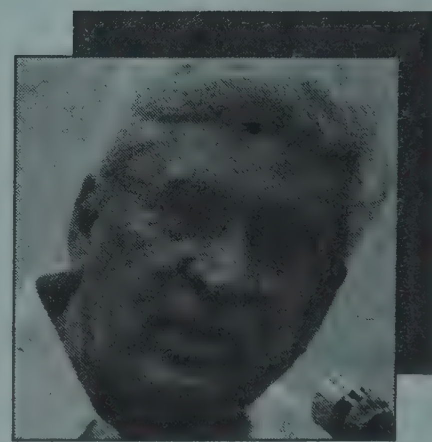
ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಗಂಭೀರ ಸವಾಲು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದ ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ವೇಳೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಆಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳ ವೇಳೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾದ ದಾಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ದಾಳಿಯಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು ರಕ್ಷಣೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಿಪಾಯವಾದ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೋಮುವಾದದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪ್ರಬಲವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ತಳಹದಿಯ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಗಳಿಕೆಗಳು
ತಿರುವು ಮುರುವು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಒಂದು ಆಧುನಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ–ಭೂಮಾಲಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಏಳು ದಶಕಗಳ ನಂತರ, ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುವು ಮುರುವು ಆಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನವ–ಉದಾರವಾದಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂತ್ವ ಕೋಮುವಾದ ನಡುವೆ ನಂಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೂಲಾಧಾರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂತ್ವ ಮತ್ತು ನವ–ಉದಾರವಾದಿ ಅವಳಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನೆ ಪಡೆದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾರಟ್
ಸಂಪಾದಕರು, ಪೀಪಲ್ಸ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ

ಅನು : **ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ**

ಭಾರತವು 70ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಂಭವೂ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

I

1997ರಲ್ಲಿ ದೇಶವು 50ನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇನೋ ಹೌದು. ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೇ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸತ್ವ ಮಾತ್ರ ಕುಂದುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ.

ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸ್ಹಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿನ ವರ್ಗ ವಾಸ್ತವತೆಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಒಂದು ಗಣರಾಜ್ಯ ಸಂವಿಧಾನದಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮುಗ್ಗರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಭೂಮಾಲಿತ್ವಕದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳ ಜಾರಿಗೆ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆರಂಭಿಕ ದಶಕಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಒಂದು ನಮೂನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು

ಹಾಕಿತ್ತು. ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಬಂಡವಾಳದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನೇ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಿತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ, ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಬಂಡವಾಳದ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇನ್ನಷ್ಟು ದುರ್ಬಲಗೊಂಡಿತು. ಬಂಡವಾಳದ ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ದಿಗಿಲು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. 'ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೂಯ್‌ಸೆ ವೆಲ್ತ್ ರಿಪೋರ್ಟ್-2016' ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲ್ತುದಿಯ ಒಂದು ಶೇಕಡಾದಷ್ಟು ಜನರು ದೇಶದ ಶೇಕಡಾ 58.4 ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ಶೇಕಡಾದಷ್ಟು ಜನರು 80.7 ಶೇಕಡಾ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದ ನಂಟಿನಿಂದಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡಮಂದಿಯ ಹಣ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಾಸಕರು-ಸಂಸದರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಚಿವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮ ಪರಸ್ಪರ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೊರಗುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪಕ್ಷಗಳು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಿಗರ ಹಣದ ಚಿತಾವಣೆಗೊಳಗಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿವೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಮೂಲ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಂಸದೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕ್ಷತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಹಣಕಾಸಿನ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಮೂಲೆಗುಂಪು ಆಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ಚುನಾವಣಾ-ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಈ ವಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರರೂಢವಾಗಿರುವ ಬಿಜೆಪಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಶಾಸಕರನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲದೆ ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಆಮಿಷ ಒಡ್ಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಲು ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

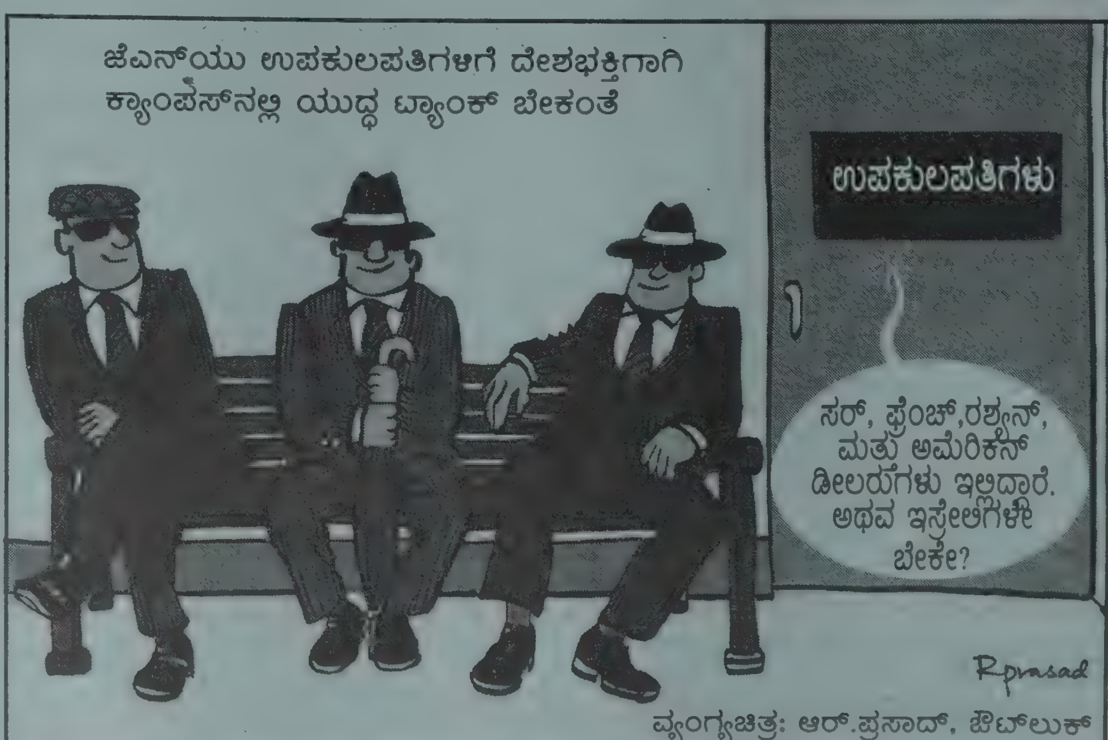
ಮೋದಿ ಸರಕಾರವು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್-ದೊಡ್ಡ ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಯಾರೂ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ.

ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಧನಬಲದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಆಗಬೇಕಿರುವ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸುಧಾರಣೆ.

ಸಂವಿಧಾನದ ಔಪಚಾರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗಡೆಯೇ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ. "ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟ ಸಂವಿಧಾನವೆಂದು ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂಬ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

II

ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅತಿ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಈ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದವಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದವಾಗಿದೆ. ಇಂಥದ್ದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದವು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಕೋಮುವಾದವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಆಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ: ಆರ್.ಪ್ರಸಾದ್, ಔಟ್‌ಲುಕ್

ಬಿಜೆಪಿ-ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂತ್ವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಜಾತ್ಯತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ದಾಳಿಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದವು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂತ್ವವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಮೆರಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೈತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೋದಿ ಸರಕಾರ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಮೆರಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯನ್ನು 'ಸಹಜ ಮಿತ್ರ' ಎಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯುಪಿಎ ಸರಕಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ವ್ಯೂಹಾತ್ಮಕ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಮೋದಿ ಸರಕಾರ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳಗೊಳಿಸಿತು. ಇಂದು ಅಮೆರಿಕವು ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು 'ದೊಡ್ಡ ರಕ್ಷಣಾ ಪಾಲುದಾರ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಿಲಿಟರಿ ಮೈತ್ರಿ ಎಂಬುದು ಇದರ ಒಳಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಹಡಗುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಯುಪಡೆಯ ವಿಮಾನಗಳು ಮರು-ಇಂಧನ, ರಿಪೇರಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೌಕಾನೆಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡುವ ಮಿಲಿಟರಿ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗೆ ಸಹಿಹಾಕಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಬಿಜೆಪಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮುಜುಗರ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡೀತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಿಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಜೆಪಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಗೆ ಕುಂದುಂಟು ಮಾಡುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಗೆ ಏಟು ತುಂಬಾ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 100 ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ (ಎಫ್‌ಡಿಐ) ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ನೂರರಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮೋದಿ ಸರಕಾರ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಭಾರತ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ತಯಾರಕರ ನಡುವೆ ಜಂಟಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕದ ದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರ ತಯಾರಿಕೆ ಕಂಪೆನಿಯಾದ ಲಾಕ್‌ಹೀಡ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಟಾಟಾ ಸನ್ಸ್ ಜೊತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಒಂದು ಇಸ್ರೇಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ತಯಾರಿಕೆ ಕಂಪೆನಿ ರ‍್ಯಾಫೆಲ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಗ್ರೂಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಾರ್ಟ್‌ರೇಂಜ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಸ್ತ್ರ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಕ್ರಮ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಡುವಂತದ್ದು.

III

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಒಂದು ಆಧುನಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ-ಭೂಮಾಲಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಏಳು ದಶಕಗಳ ನಂತರ, ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುವು ಮುರುವು ಆಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡುವ, ವಿಚಾರಹೀನ, ವಿಜ್ಞಾನ-ವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಮತೀಯ ಸಂಕುಚಿತವಾದದವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಒಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುತ್ತಿಗೆಗೊಳಗಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೂತ್ವವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮೋದಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂತ್ವ ಕೋಮುವಾದ ನಡುವೆ ನಂಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೂಲಾಧಾರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂತ್ವ ಮತ್ತು ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಅವಳಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಉತ್ತೇಜನೆ ಪಡೆದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಟೊಳ್ಳಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸಂಸದೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗದು. ದುಡಿಯುವ ಜನರ ಮೇಲಿನ ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ಬಹುಮುಖಿ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ನಮೂನೆಯ ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಆಕ್ರಮಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರೋಧ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಶಾಹಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಅಣಿನೆರೆಸಿ ಐಕ್ಯ ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟಗಳು ಮತ್ತು ಚಳವಳಿಗಳಿಗೆ ಕಿರೀಟವಿಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ – ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ರಣಹದ್ದಿನಂತೆ ಎರಗಿರುವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ-ಭೂಮಾಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತು ಅದು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿರುವ ನವ-ಉದಾರವಾದಿ-ಹಿಂದುತ್ವ ನಂಟಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಬಿಜೆಪಿ-ಆರ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಒಡ್ಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಹಿಂದುತ್ವ
ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ 'ಸ್ವದೇಶಿ' ನಕಲು

ದೆಹಲಿಯ ಸಮೀಪ ಇದೇ ಜೂನ್ 22ರಂದು ಸಂಭವಿಸಿದ ಹಾಫೀಜ್ ಜುನೈದ್ ಖಾನ್ ಎಂಬ ಬಾಲಕನ ಗುಂಪು ಹತ್ಯೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಕದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ್ದು ಎಂಬ ವಾಸ್ತವ ಆ ರೂಪಕದ ಕರಾಳತೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜುನೈದ್, ಅಂದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ರಮ್ಜಾನ್ ಹಬ್ಬದ ಖರೀದಿ ಮುಗಿಸಿ, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ರೈಲಿನ ಬೋಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರು, ಜುನೈದ್ ಧರಿಸಿದ್ದ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಅವನು ಮುಸ್ಲಿಮ ಎಂದು ಗುರುತು ಹಿಡಿದು, 'ಗೋಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವವನು' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಬೈಯುತ್ತ ಹಣ್ಣು ಕತ್ತರಿಸುವ ಚಾಕುವಿನಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಇರಿದು ಇರಿದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಜುನೈದ್‌ನ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವರ ಕೃತ್ಯ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಜುನೈದ್ ಮುಸ್ಲಿಮ ಎಂದು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದೇ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಅವನ ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ರೈಲಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಜುನೈದ್‌ನ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮುಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ನೆರವಿಗೆ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೊಬೈಲಿನಿಂದ ಯಾರೂ ಪೊಲೀಸರಿಗಾಗಲೀ, ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಲೀ ಕರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಘಟನೆ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ – ಈ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಝಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇಟಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಂತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಹಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ವೈಫಲ್ಯ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ; ಆದರೆ ಅದೊಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಡಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆ ಜನರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಐರೋಪ್ಯ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಸಮವಸ್ತ್ರದ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಪಡೆಯ ಹಾಗೆ ಭಾರತದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಈಗ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಪರಿಷತ್, ಭಜರಂಗದಳ ಮುಂತಾದ ದೊಣ್ಣೆವೀರರ ಪಟಾಲಂ ಇದೆ.

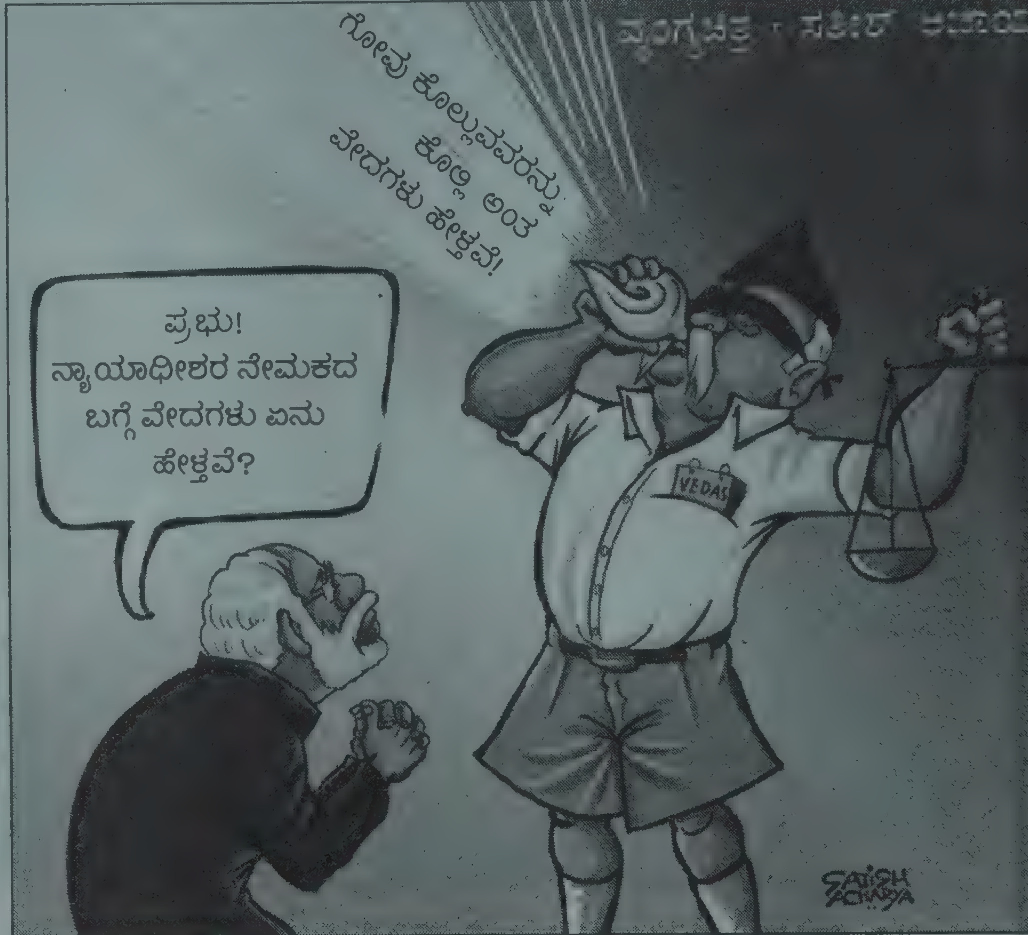

ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ
ಚಿಂತಕರು,ಉಡುಪಿ

ಪೂರ್ವಯೋಜಿತ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದಿಂದ ಕೋಮುದ್ವೇಷದ ವ್ಯಾಪಕ 'ಹವಾ'ದತ್ತ

ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಲ್ಲೆ, ಕೋಮುದ್ವೇಷದ ಕೊಲೆ, ಥಳಿತ ಮುಂತಾದ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಡೆದಿವೆ. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ರಾಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಚಳವಳಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಹಿಂಸೆ ನಡೆದಿದೆ. 1989ರಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಜನರನ್ನು ಬಲಿತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಿಹಾರದ ಭಾಗಲ್ಪುರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, 1992 ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮತ್ತು 1993 ಜನವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೋಮು ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಗುಜರಾತ್ 2002ರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹತ್ಯೆ, 2008ರಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕಂಧಮಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ದಾಳಿಗಳು 2013ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಜಾಫರ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿಂಸೆ – ಇವೆಲ್ಲವೂ, ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಅಜೆಂಡಾದ ಅಂಗವಾಗಿ ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ 'ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು'. 3000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಂಗ್ಲಾ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಪ್ರಾಣತೆತ್ತ ಅಸ್ಸಾಂನ ನೆಲ್ಲಿ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, 1984ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕೊಲೆಯ ನಂತರ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಿಖ್ ನರಮೇಧ – ಇವು ಕೂಡ ಪೂರ್ವಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು. ಸಿಖ್ ನರಮೇಧದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದು ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್.

ಆದರೆ ಹಾಫೀಜ್ ಜುನೈದ್ ಖಾನ್‌ನನ್ನು ಕೊಲೆಗೈದವರಿಗೆ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸಂಘಟನೆಯ ಜೊತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಜುನೈದ್ ಮುಸ್ಲಿಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಕೊಲೆ ಪೂರ್ವಾಪರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ, ರಾಜಕೀಯದ ಸೋಂಕಿರದ, ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ನಾವು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ನಾಯಕ, ಮಾಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ವೆಂಕಯ್ಯನಾಯ್ಡು ಜುನೈದ್ ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಇತರ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧಗಳಾಗಿದ್ದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಆ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆಗಳೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಡೆಸಿದ ಕೃತ್ಯಗಳು, ಉದಾ: ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ಧ್ವಂಸ, ಗುಜರಾತ್ 2002 ಮತ್ತಿತರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡಗಳು, ಜನರ ಆಕ್ರೋಶದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಹೊರತು ಪೂರ್ವಯೋಜಿತವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿಯ ಮಾಮೂಲಿ ವಿವರಣೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಿಂಸಾಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೋಮುದ್ವೇಷದ ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ತಾನು ಉತ್ತರದಾಯಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಹಾಗೂ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್‌ನ ಇತರ ಸಹಭಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹರಡಿರುವ ಕೋಮುದ್ವೇಷ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ 'ಹವಾ'

ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸಿದ ಅಥವಾ ದಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಶಿಲುಬೆ ಧರಿಸಿದ ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದವರು, ಆಫ್ರಿಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೀಗೆ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಗುಂಪು ಹಿಂಸೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಶಾಹಿ ಕೂಡ ಹಲ್ಲೆಕೋರ ಗುಂಪುಗಳ ಜೊತೆ ಶಾಮಿಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

'ಕೆಡುಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯತೆ'

ಹಾಫಿಜ್ ಜುನೈದ್ ಖಾನ್‌ನ ಗುಂಪು ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಂಘಟನೆಯೊಂದು ಮೊದಲೇ ಸ್ಕೆಚ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಹತ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕೋಮುದ್ವೇಷ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತಲೆದೋರಿರುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. 2015ರ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 28ರಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಂಸ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಪುಕಾರು ಹಬ್ಬಿಸಿ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ದಾದ್ರಿಯ ಬಿಶಾರಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಖ್ಲಾಕ್ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಜನಸುತ್ತುವರಿದು ಅಖ್ಲಾಕ್ ಅವರ ಪತ್ನಿ, ಮಗ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಎದುರೇ ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದ್ದು ಕೂಡ ಅಂತಹದ್ದೇ ಕೋಮು ದ್ವೇಷದ ಗುಂಪು ಕೊಲೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಸ್ಥಾನ ಹರಿಯಾಣಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಗುವ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪೆಹ್ಲುಖಾನ್ ಎಂಬ ಹೈನು ಉದ್ಯಮಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಯಂಘೋಷಿತ 'ಗೋರಕ್ಷಕರ' ಗುಂಪೊಂದು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಸಾಯಿಸಿತು. ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ, ಆ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ಬದಲು ಪೆಹ್ಲುಖಾನ್, ಕಳವು ಮಾಡಿದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಸುಳ್ಳು

ಹೇಳಿದರು! ಸಾಧ್ವಿಕಮಲ್ ಎಂಬ ಹಿಂದುತ್ವದ ಕಟ್ಟಾಳು ಒಬ್ಬರು ಪೆಹ್ಲು ಖಾನ್‌ನ ಕೊಲೆಗಡುಕರನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಿದರು! ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಖ್ಲಾಕ್, ಪೆಹ್ಲುಖಾನ್ ಮತ್ತು ಹಾಫಿಜ್ ಜುನೈದ್‌ರ ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ, ಈಗ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಒಳಗೊಂಡು ಅದರ ಸಂಘ ಪರಿವಾರ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಸಿರುವ ಕೋಮುದ್ವೇಷದ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಇದು.

ಈ ದ್ವೇಷ ಈಗ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಊರುಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕ ಹಲ್ಲೆ, ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು, ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕುಕೃತ್ಯಗಳು ಈಗ ಯಾರೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಮತೀಯ ದ್ವೇಷದಿಂದ, ಅಂತಹದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಸುವವರು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳು; ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಮತ್ತು ಸಂಸಾರವಂದಿಗರು. ಹಿಂಸೆಯ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆ ಕುರಿತು ಸಜ್ಜನರ ಸಂವೇದನ–ಶೂನ್ಯ ಜಡತ್ವ, ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಲೋಕಖ್ಯಾತ ಸಂವೇದನ ಚಿಂತಕಿ ಹನ್ನಾ ಆರೆಂಡ್ಟ್ (Hannah Arendt) ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು 'ಕೆಡುಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯತೆ' The Banality of Evil ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಈ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವೂ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಝಿ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ, ಅಡಾಲ್ಫ್ ಹಿಟ್ಲರನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಯಹೂದಿಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು.

ಯಹೂದಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಜೊತೆ, ಜರ್ಮನಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು, ಜಿಪ್ಸಿಗಳು, ಅಪಾಂಗರು, ಭಿನ್ನ ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ 'ಅನ್ಯ'ರನ್ನು ಸಹ ನಾಝಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ವೈರಿಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಕಾರ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿತು. ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ, ಈ ನರಮೇಧದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಹಿಟ್ಲರನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ನರಮೇಧದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಓರ್ವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಡಾಲ್ಫ್ ಐಖ್‌ಮನ್ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಐಖ್‌ಮನ್ ವಿಚಾರಣೆ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಈ ವಿಚಾರಣೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಐಖ್‌ಮನ್ ಚೂರೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ. ತಾನು ಓರ್ವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ತನಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ನರಮೇಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ. ನರಮೇಧದ ಕಾರಣಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದ ಐಖ್‌ಮನ್ ಅದರ ಜೀವ ಹಿಂಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿದ್ದ! ಐಖ್‌ಮನ್‌ನ ಈ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು, ಹನ್ನಾ ಆರೆಂಡ್ ಬಳಸಿದ ನುಡಿಗಟ್ಟು `The Banllity of Evil'. ನರಮೇಧದಂತಹ ಕೆಡುಕು ನಾಝಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಸಜ್ಜನರು, ಒಂದೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದವರ ಹಾಗಿದ್ದರು; ಅಥವಾ ಮೌನವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುವವರಾಗಿದ್ದರು.

ನಾಝೀ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರು ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಗೆ ಮೂಲಮಾದರಿ

ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿಸಿರುವ ಕೋಮುದ್ವೇಷದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಾಝಿಗಳ ಜನಾಂಗ ದ್ವೇಷದ ಅಭಿಯಾನದ ಜೊತೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವೇಷ ಈಗ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಂಡಿದೆ, ಎಂದರೆ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಮತ್ತು ಸಂಘಪರಿವಾರ ಈಗೀಗ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳೆರಡರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಭಾರೀ ಬಹುಮತ ಪಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶವೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ! 403 ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 25! ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ!

ಪ್ರಭುತ್ವದ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆ, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯ ಈಗ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮ್, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಪರಿವಾರ ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಝಿಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಹಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಫ್ಯಾಸಿಸಂಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ.

1920ರಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರ್ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಾಝಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನಿಟೊ ಮುಸೊಲಿನಿ 1915ರಲ್ಲೇ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದ; ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. 1925ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದೆ.

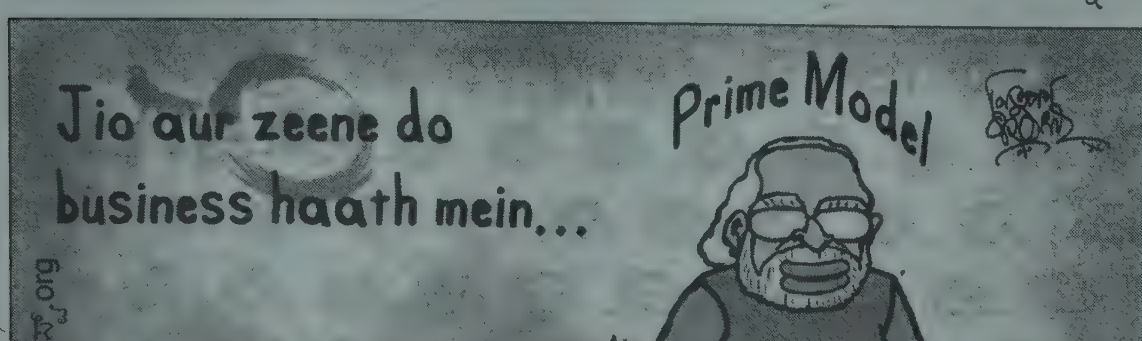
ಗತಕಾಲದ ವೈಭವೀಕರಣ, ದೇಶ ಭಕ್ತಿಯ ಉನ್ಮಾದ, ಆದರೆ ದೇಶದ ಬಡವರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತಿತ್ತರ ಶೋಷಿತ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಎಡಪಂಥೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕಡುವೈರ ಇವು ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆ ಹಾಳು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಝಿಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ದುಂಡಾವರ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ ಚರ್ಚ್‌ನ ಪರೋಕ್ಷ ಬೆಂಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಯಹೂದಿ ಸಮುದಾಯದ ಕುರಿತು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷ ಅಲ್ಲಿ ನಾಝಿವಾದ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿರುವಂತಹದ್ದಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಯಹೂದಿಗಳು, ತಾರತಮ್ಯ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಗಡೀಪಾರು ಮುಂತಾದ ಜನಾಂಗೀಯ ದ್ವೇಷದ 'ಶಿಕ್ಷೆ'ಯನ್ನು 'ಶುದ್ಧೀಕರಣ'ದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾಝಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ನರಮೇಧ ಮಾತ್ರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಯುರೋಪ್‌ನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಚರ್ಚ್, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರವೆತ್ತದಿದ್ದುದು ಅದರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೊಂದು ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಝಿಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚ್ ಶಾಮಿಲಾದದ್ದನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳ ಪಾರುಪತ್ಯೆದಾರರು ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತರು ಸಂಘಪರಿವಾರದ ಜೊತೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಯುರೋಪ್‌ನ ನರಮೇಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ 60 ಲಕ್ಷವನ್ನೂ ಮೀರಿದರೆ, ಸಂಘಪರಿವಾರ ನಡೆಸಿದ ಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾವಿರಗಳಲ್ಲೇ ಎಣಿಸಬಹುದು. ಸಂಘಪರಿವಾರಕ್ಕೂ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ್ದೇ ಹೊರತು, ಸ್ವರೂಪದ್ದಲ್ಲ. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಸ್ಥಾಪಕ ಹೆಡಗೇವಾರ್ 1940ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದಾಗ, ಸಂಘಟನೆಯ ಸರಸಂಘ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡವರು ಎಂ.ಎಸ್. ಗೊಲ್ವಾಲ್ಕರ್. 1973ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ನಿಧನರಾಗುವವರೆಗೂ ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಗೋಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಆರ್.ಎಸ್. ಎಸ್.ಗೆ ಈಗ ಇರುವ ಸಂಘಟನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಗೊಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಝಿಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರು ನಡೆಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಯೋಗದ ಆರಾಧಕರಾಗಿದ್ದರು. 1939ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ "We or our Nationhood defined" ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ; "ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಯಹೂದಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿ ಜರ್ಮನಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶಾಕ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಜನಾಂಗದ ಅಸ್ಮಿತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯ ಆ ವಿದ್ಯಮಾನ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪಾಠವಿದೆ." ಗೋಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ "ವಿದೇಶಿ ಮೂಲದ ಜನಾಂಗಗಳು ಹಿಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ (?)ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗೌರವಿಸಬೇಕು, ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದು ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ವೈಭವ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅವರು ಬೇರೆ ಏನನ್ನು ಯೋಚಿಸಕೂಡದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗೀಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಡೆದುಹಾಕಿ ಹಿಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಯಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ, ಅವರು ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹ ಆಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ." ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಳ್ಳುವಾಗಲೇ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ ಎರಡನ್ನೂ ತನ್ನ ಮೂಲ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತ್ತು. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಸ್ಥಾಪಕ ಹೆಗಡೇವಾರ್ ಅವರ ನಿಕಟವರ್ತಿಯೂ ಸ್ವತಃ ಓರ್ವ ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನೂ ಆಗಿದ್ದ ಬಿ.ಎಸ್. ಮೂಂಜೆ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕ ಮಸ್ಸೊಲಿನಿಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರು. 1931ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಸ್ಸೊಲಿನಿಯ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಟಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಬಡಿಗೆವೀರರ ಮಿಲಿಟರಿ ಶಿಸ್ತು, ಮೂಂಜೆಯವರಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಕಂಡಿತ್ತು.

ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಸಂರಚನೆ ಅಥವಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ?

ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಂಘಟನೆ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ – ಈ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಆರ್.ಎಸ್. ಎಸ್ ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಝಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇಟಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಂತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಹಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ಸರಕಾರ ಎರಡನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಜೊತೆ ಅವನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ನಾಝಿಗಳು ಔದ್ಯಮಿಕೃತ ಶಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಆ ಪ್ರಮಾಣದ ನರ ಮೇಧ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ; ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಚಿಂತಕರು ಕೂಡ (ಉದಾ: ಅಶೀಶ್ ನಂದಿ) ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಗೆ ಇರುವ ಕೆಡುಕಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇಡಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಸಂರಚನೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯದ್ದೋ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ, ಶಬ್ದಾರ್ಥದ ಕುರಿತು ಒಂದು ನಿರರ್ಥಕ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂದರ್ಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಚಿಂತಕ ಅಕೀಲ್ ಬಿಲ್‌ಗ್ರಾಮಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. (Front Line ಮಾರ್ಚ್ 17, 2017 ಸಂಚಿಕೆ) ಬಿಲ್‌ಗ್ರಾಮಿ ಹೇಳುವಂತೆ

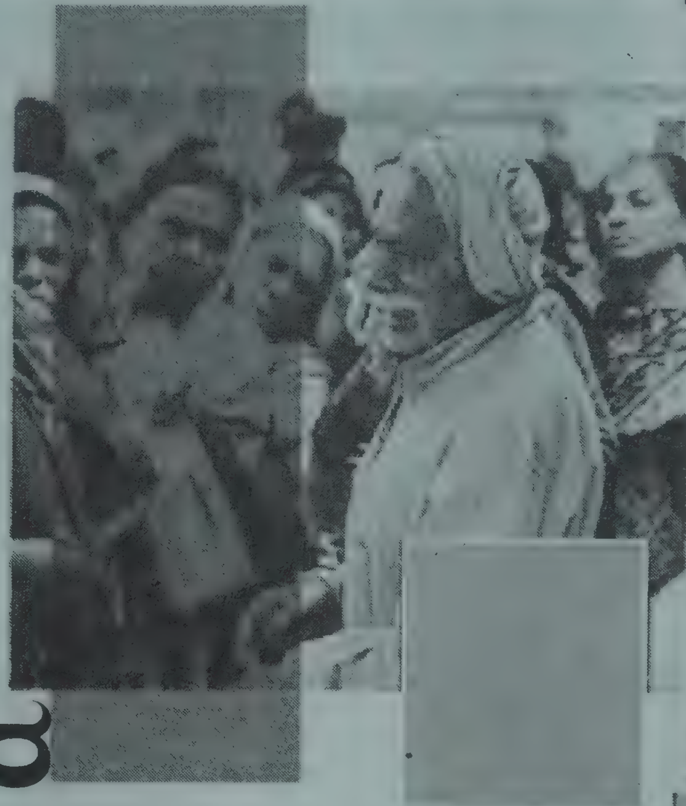

ಹಾಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಧೋರಣೆಗಳಿವೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರೀ ಸತ್ತೆಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಗ್ರಾಮ್‌ಷಿ (ಇಟಲಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಂಟೋನಿಯೋ ಗ್ರಾಮ್‌ಷಿ) ಹೇಳುವ Hegemony ಅಥವಾ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಯಜಮಾನಿಕೆ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ವರ್ಗ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಎಂದು ಜನರ ಮನವೊಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಹಾದಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಈಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೋ ಗ್ರಾಮ್‌ಷಿ ಹೇಳುವ 'ಜನರ ಸಮ್ಮತಿ' ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರಕಾರ ಸದಾ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒಂದು ವೇಳೆಗೆ 'ಆ ಸಮ್ಮತಿ' ಇರುವುದೇ ಹೌದೆಂದರೆ ಅದರ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರೀ ಧೋರಣೆ ರೋಗಗ್ರಸ್ತವೇ ಸರಿ. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಎಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದು. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ವೈಫಲ್ಯ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ; ಆದರೆ ಅದೊಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಹಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ತನ್ನ ಉದಾರವಾದಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಲಪಂಥೀಯ ಮತ್ತು ಅರೆಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದೇ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧತೆ ಎರಡೂ ಇರುವ ಎಡಪಂಥ ಕಳೆಗುಂದಿದೆ.

ನವ ಉದಾರವಾದಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಹಿಡಿತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದು ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ವರಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಲೀ, ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲೀ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ದಿನೇದಿನೇ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ. ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ದೇಶದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಜನರಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಉನ್ಮಾದವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೋ ಎಂಬಂತೆ, ವಲಸಿಗರು, ನಿರಾಶ್ರಿತರು, 'ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು', ಅನ್ಯಮತೀಯರು ಮುಂತಾದ, 'ನಮ್ಮ ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಜನ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಭಯ ಆತಂಕಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಡಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗಳಿಗೆ ಜನರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಐರೋಪ್ಯ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ಸಮವಸ್ತ್ರದ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಪಡೆಯ ಹಾಗೆ ಭಾರತದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಈಗ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಪರಿಷತ್, ಭಜರಂಗದಳ ಮುಂತಾದ ದೊಣ್ಣೆವೀರರ ಪಟಾಲಂ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದೂ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಈಗ ತಾವೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದವರು, ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವವರು, 'ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವವರು', 'ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು', ಇಂತಹ ಜನರು ದೇಶದ ಆಂತರಿಕ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯವನ್ನು ಈಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಡಿಯಾಚೆ ಕಾದಿರುವ ಶತ್ರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ವಿದ್ರೋಹಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸೈನಿಕ ಶಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರಂತೆ ಸಂಘಪರಿವಾರವೂ ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯರ ಕುರಿತು ಭಯ, ಆತಂಕ ಹಾಗೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ, ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ತನ್ನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮುಖವಾಡ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರ ಜೊತೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದ್ದೂ ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಈ ಚಾಳಿ ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಹೊರಗಿನ ಶತ್ರುಗಳು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವಿದ್ರೋಹಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸದಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುವ ಸರಕಾರ, ಅಮೇರಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಹಾಗೂ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾದ್ರೋಹವಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ನ ಸ್ವಯಂಘೋಷಿತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೈತ್ರಿ ಅನೈತಿಕವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಸಂಗತವೂ ಆಗಿದೆ. 2014ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಯು.ಪಿ.ಎ. ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಹಾಲಿ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಘಪರಿವಾರ ತಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಅಸಹನೆ ಮತ್ತು ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವ ಸ್ವಾತಂತ್ರೋತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾಖಲೆಯೇ ಸರಿ. ಸಂಘ ಪರಿವಾರದ ಈ ಸ್ವದೇಶಿ ಬ್ರಾಂಡಿನ ಫ್ಯಾಸಿಸಂನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಈಗ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಡಸಂಘಟನೆಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲ, ಅಕೀಲ್ ಬಿಲ್‌ಗ್ರಾಮಿ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಚಳುವಳಿ ಶೂನ್ಯ ಕಾಲ'ವಾಗಿದ್ದು ಬಿಜೆಪಿಯೇತರ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆ ಎಡಪಕ್ಷಗಳು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವುದೊಂದೇ ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಏಳು ದಶಕಗಳ ನಂತರ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಪ್ರೊ. ಪ್ರಭಾತ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್
ಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ
ಅನು: ಭಾರತಿ ಗಾಂವ್ಕರ್

ಒಂದು "ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಮಹಾಶಕ್ತಿ"ಯೆನಿಸಿರುವ ಭಾರತ 2015ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿರುವ 188 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ 131ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಆಘಾತಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಜೀವನಮಟ್ಟಗಳ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಮಾನದಂಡವಾಗಿರುವ ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಮಾಪಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸೋಣ, ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 2200 ಕ್ಯಾಲೋರಿ, ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 2100 ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಯಾಲೋರಿ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾರದ, ಅಂದರೆ ಈ ಮಟ್ಟಗಳ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣಗಳು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಸರ್ವೆ(ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್)ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸರ್ವೆಗಳು 1973–74ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಿನಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

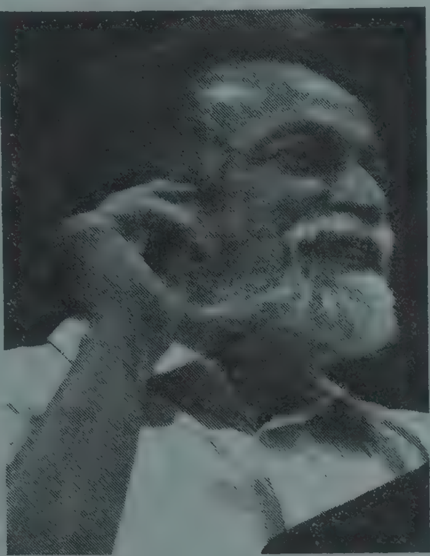
ವರ್ಷ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ
1973–74	56.4	60.0
1983	56.0	58.5
1993–94	58.5	57.0
2004–5	69.5	64.5
2011–12	68.0	65.0

ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಅಭಾವವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ(ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಅಭಾವ ಸಹಾರ ಮರುಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗಿನ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ), ಈ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ನವ ಉದಾರವಾದೀ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ "ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ" ವಾರ್ಷಿಕ ತಲಾವಾರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಸುಮಾರು 200 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಇತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಇದು 150 ಕಿ. ಮೀ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ, ಅಂದರೆ 1980 ರ ದಶಕದ ವೇಳೆಗೆ ಇದು 180 ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ ಏರಿತು. ಆದರೆ ನವ-ಉದಾರೀಕರಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 162ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ಗೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ಎರಡು ಹಂತಗಳು

ಈ ಚಿತ್ರ, ಅಂದರೆ ಒಂದು ಮುನ್ನಡೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಲ್ಲದ್ದು, ನಂತರ ಒಂದು ಹಿನ್ನಡೆ–ಇದು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಿಜ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ದಿಕ್ಪಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಳಗೇ 2 ವಿಭಿನ್ನ ಹಂತಗಳಿದ್ದವು ಮೊದಲನೆಯದು, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಂತ, ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಗಡಿಯಾಚೆ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯತೆಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಒಂದು ಹಂತದ ವರೆಗಿನ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ಆರಂಭದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಮುನ್ನಡೆ, ನಂತರ ನವ-ಉದಾರೀಕರಣದ ನಂತರ ಹಿನ್ನಡೆ, ಇದು ಕಳೆದ ಏಳು ದಶಕಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚಿತ್ರ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಿಕ್ಪಥವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗ ಮೊದಲು ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಭೂಮಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಬಾಲಂಗೋಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಕೋಮುವಾದಿ-ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹಲವು ಹಿನ್ನಡೆಗಳ ನಂತರ ಈಗ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಎದುರೇ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಡಪಂಥೀಯರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಎಂದರೆ ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮುಂದೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಅಣಿನೆರೆಸುವುದು..

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇತ್ತು.

ಎರಡನೆಯದು, ನವಉದಾರವಾದೀ ಹಂತ: ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಈ ಹಂತದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಭಾರತವೂ ಸಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳದ ಹರಿವುಗಳನ್ನು (ಹಣಕಾಸು ಸಹ ಸೇರಿದಂತೆ) ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಿಸುವ, ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ "ಉತ್ತಮ ಹಣಕಾಸು" ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ, ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಈಗ ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳದೊಡನೆ ಸಮಗ್ರೀಕರಣಗೊಂಡಿರುವ ದೇಶಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್-ಹಣಕಾಸು ಕುಳಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಈಡೇರಿಸಲು ಬಳಸುವ, ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ರೈತ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿರೀಕ್ಷಿತವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಮುನ್ನಡೆಯಿದ್ದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಎನ್ನಬಹುದಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಕಾರಣವನ್ನು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ನಂತರದ ಪ್ರಭುತ್ವ ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಭೂಮಿ ಪುನರ್ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವಚನವನ್ನು ಮುರಿದಂತಾಯಿತು, ಇದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೊದಲು ಜನರ ಪರವಾಗಿದ್ದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಂತ ಭೂಮಾಲಕರ ಪರ ವಹಿಸಲು ತಿಪ್ಪರಲಾಗ ಹಾಕಿದ ಜ್ವಲಂತ ಉದಾಹರಣೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪಾಳೆಯಗಾರೀ ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಭೂಮಾಲಕರಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಯಿತು,; ಮತ್ತು ಕೆಲ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಕೆಲಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅವು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿಗೆ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಜಾತಿಗಳವರು) ದಕ್ಕಿದವು. ಹಾಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಹಾಗೂ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಯ ಒಂದು ಕಲಬೆರಕೆ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಭೂಮಿಯ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಒಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ನಂತರವೂ 15 ಪ್ರತಿಶತ ಮೇಲಣ ಭೂಮಾಲಕರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಹೊಂದಿದ್ದಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ 15 ಪ್ರತಿಶತದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಷ್ಟೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಇವು ಹಲವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದಾದ ದೇಶೀ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿತು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಭೂಮಾಲಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅವರು ಹಳೆಯ ದಮನಕಾರೀ ಗ್ರಾಮ "ಸಮುದಾಯ"ಗಳ ರಕ್ಷಕರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಇವು ಶ್ರೇಣೀಕೃತ, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕಹೀನ ಮತ್ತು ಅಮಾನವೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ 'ಸಮುದಾಯ'ಗಳು. ಇವೆಲ್ಲ ಸುಮಾರಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗಿಯೇ

ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಗಳು: ಅಜಿತ್ ನೈನನ್, ಟೈಂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ

ಮುಂದುವರೆದವು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಇದರ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗ್ಗುಲಾಗಿ, ಹಳೆಯ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ದಲಿತರು ಭೂಹೀನರಾಗಿಯೇ, ಅಬಲರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದರು. (ಈ ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಹೀನ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಒಂದು ವರ್ಗ ಇರಬೇಕೆಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡದ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಹ). ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ರಾಜಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು, ಅತ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಕೂಡ ಮಿತಗೊಳಿಸಿತು.

ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಭೂಮಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಪ್ಪರಲಾಗ ಹಾಕಿದರು. ಅದೆಂದರೆ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮಗ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಾಗತಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣಗೊಂಡ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಉದಯ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು , ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅದು ಧೂಳೀಪಟ ಮಾಡಿತು.

ಆದರೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತನ್ನ ರಾಜಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ತನ್ನದೇ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ದಾರಿಗಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತ್ತು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಜನಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು, ತನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದೀಗ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಈ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳ ಬಯಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನವ-ಉದಾರವಾದೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉದಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟವು. ಮತ್ತು ಅದರ ಆಗಮನದಿಂದಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿ ಹಿನ್ನಡೆ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿತು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅದು ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯತ್ತ ಸಾಗಿ ಈಗ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಹರಿವನ್ನು ಪ[ಡೆದಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲ–ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆ

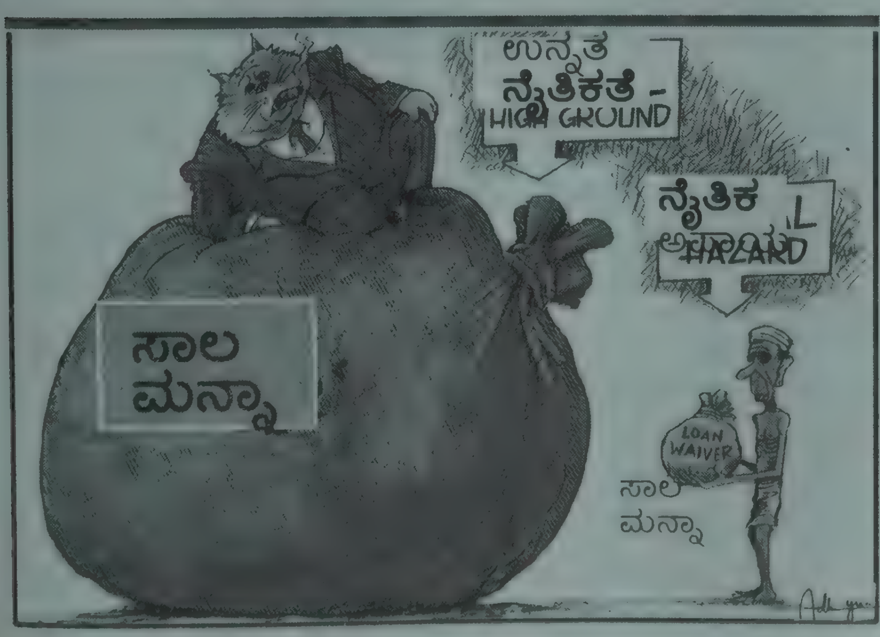
ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲವೆಂದರೆ ರೈತ ಕೃಷಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರೊಂದಿಗೇ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಜೊತೆಗೂಡಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅದರ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯ ಹರಹು ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನವ ಉದಾರವಾದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ "ಹೊರಗಿನ" ಬಂಡವಾಳಶಾಹೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ರೈತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂಡಿಬಿಡುವ ಅಂಶ ಒಡಗೂಡಿದೆ, ಈ ಹಿಂಡಿಕೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ಹರಹನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ.

ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು "ದಾಸ್ತಾನು" ಆಯಾಮವಿತ್ತು. ಅದೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳು ಅಥವ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಅತಿ ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಗೆ ರೈತಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು (ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರಿಡಾರ್' ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇದು ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕಗೊಳ್ಳಲಿದೆ).

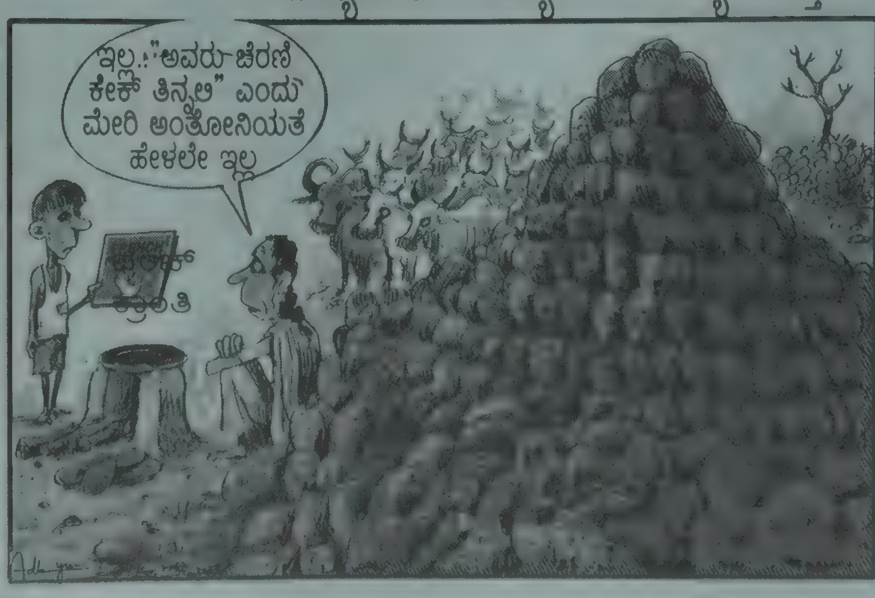
ಈ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆ 'ಹರಿವಿನ' ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅದೆಂದರೆ, ರೈತರು ಖರೀದಿಸುವ ಲಾಗುವಾಡುಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದ ಮೂಲಕ(ಹಿಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡೋ ಅಥವ ಅಥವ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ಲಭ್ಯತೆ ಬತ್ತಿಯೋ), ಮತ್ತು ಅವರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಫಲದಾಯಕವಲ್ಲದ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರಿಳಿಯುವ ಬೆಲೆಗಳ ಮೂಲಕ (ವಿವಿಧ ಸರಕು ಮಂಡಳಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ) ರೈತ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನೋಟುರದ್ದತಿ ಮತ್ತು ಸರಕು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ) ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಂದು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಇವು ಪುಟ್ಟ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಬಂಡವಾಳದ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದೊಯ್ದಿವೆ.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಆಘಾತಕಾರಿ ಮತ್ತು ದುರಂತ ಪರಿಣಾಮಗಳೆಂದರೆ ರೈತರ(ಕಳೆದ 2 ದಶಕದಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರ) ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ಉಬ್ಬರ, ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹತಾಶ, ಸಂಕಟಗ್ರಸ್ತ

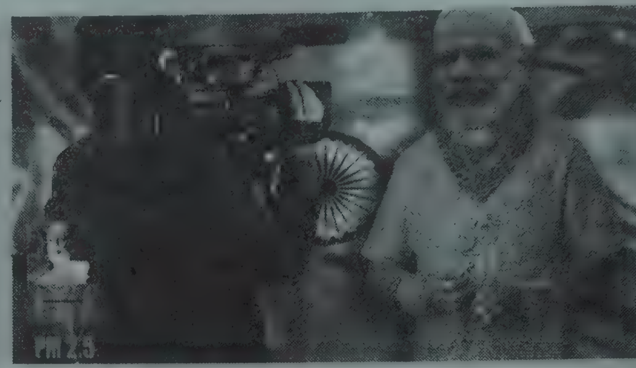
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ 70ನೇ ವರ್ಷದ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳು –ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಗಳು:ಸಂದೀಪ್ ಅಧ್ವರ್ಯು, ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ

ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಿದೆ

ನವ-ಉದಾರದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಅಂಟು, ಎಂದರೆ ವಿವೇಕಹೀನತೆ. ಒಬ್ಬ 'ನಾಯಕ'ನನ್ನು "ಉದ್ಧಾರಕ" ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುವುದು, ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಅಘಾತ ಮತ್ತು ವಿಸ್ಮಯ' ನೀತಿಗಳನ್ನು, ಅವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈಡೇರುವಂತದಲ್ಲವಾದರೂ ಪಸರಿಸುವದು, ಸಂಕುಚಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್ಬರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಂತ ವರ್ಗ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹೋರಾಟಗಳು ತಗ್ಗಿರುವಾಗ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಉದ್ಯೋಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಪ್ರವಾಹೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಶ್ರಮಿಕರ ಮೀಸಲು ಪಡೆಗಳ (ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದವರ) ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಹಾಕುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬರುವಂತಾಗಿದೆ. ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಪಡೆ ಮತ್ತು ಮೀಸಲು ಪಡೆ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳ ಬದಲು, ಈಗ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ(ಕ್ಯಾಶುವಲ್) ಉದ್ಯೋಗ, ನಡು-ನಡುವೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗದಂತಹ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು "ಮರೆಮಾಚಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗ" (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ'ಎಂದು ಮರೆಮಾಚಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು) ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲಪರಿಣಾಮಗಳು

ಸದಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೀಸಲು ಪಡೆಯಿಂದಾಗಿಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಉದ್ಯೋಗದ "ಕ್ಯಾಶುವಲೀಕರಣ'ದ (ಪ್ರಾಸಂಗಿಕಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು) ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೆರಡು ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೇಯದು, ಬಂಡವಾಳದ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರ-ಪ್ರಭುತ್ವಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸಿ ಅವನ್ನು ಬಂಡವಾಳದ ಮರ್ಜಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತ ವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವೇನಾದರೂ ಸಮರಶೀಲತೆ ತೋರಿದರೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಘಟಕಗಳ ಖಾಸಗೀಕರಣ, ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಖಾಸಗೀ ವಲಯಕ್ಕಿಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತಡಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. (ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ 33% ಹಾಗೂ ಖಾಸಗೀವಲಯದಲ್ಲಿ 8%). ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನವ ಉದಾರವಾದೀ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಂದೋಲನದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಎರಡು- ಮೊದಲನೇಯದು, ವೇತನದ ಪಾಲು ಮತ್ತು ವೇತನ ದರದ ಮೇಲೆ. 1983ರಿಂದ 1993-94 ರ ಅವಧಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 1993-94 ರ ನಂತರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಖಾಯಂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ಯಾಶುವಲ್, ನಗರ ಖಾಯಂ, ನಗರ ಕ್ಯಾಶುವಲ್ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ನೈಜ ವೇತನದ ಹೆಚ್ಚಳ ನಿಧಾನಗೊಂಡಿದೆ. ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವೇತನದ ಪಾಲು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕುಸಿದಿದೆ ಅಥವಾ ಮಿಗುತಾಯದ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ವಾಸ್ತಾವವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ (ಕ್ಯಾಶುವಲ್) ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಇರುವುದರಿಂದ ದುಡಿಮೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಶುವಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವೇತನದ ಪಾಲು ಮೊದಲ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಂಡವಾಳದ ಆದಿಮ ಶೇಖರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಗುತಾಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರದ ಎರಡನೇ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ವರ್ಗ ಶಕ್ತಿಗಳ ಬಲಾಬಲದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟ. ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್-ಹಣಕಾಸು ಕುಳಗಳ ಆದೇಶದಂತೆ ಕೋಮುವಾದಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಾದಿಕಾರಶಾಹಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರೋಧ ವರ್ಗ ಸಮರಶೀಲತೆ ತಗ್ಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ, ದುಡಿಯುವ ಜನಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಡುತ್ತಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಯೂ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡಿದೆ.ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಂಡವಾಳ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ನವ-ಉದಾರವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ತರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ದಾವೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಊರುಗೋಲು ಇಲ್ಲ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಈ ವಾಗ್ದಾನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಟೊಳ್ಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಈಗ ಕಾಣುತ್ತಿರುವಂತಹ ಅದರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಧಾನಗೊಂಡಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ವಿಭಾಗ ಕೂಡ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಹತಾಶೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ – ಹಣಕಾಸು ಕುಳಗಳ ಕೂಟ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದಿ -ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೈತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಣತಂತ್ರ ಒಂದನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮೈತ್ರಿ ಹಣಕಾಸು ಕುಳಗಳ ಕೂಟದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ, 'ಸುಧಾರಣೆ'ಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದೊಯ್ಯಲು ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾದ-ವಿವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಾ-ವಿರೋಧಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಂದುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ-ವಿರೋಧಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ನವ-ಉದಾರವಾದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ನವ-ಉದಾರದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದುತ್ವವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಅಂಟು, ಎಂದರೆ ವಿವೇಕಹೀನತೆ. ಒಬ್ಬ 'ನಾಯಕ'ನನ್ನು "ಉದ್ಧಾರಕ" ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುವುದು, ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಅಘಾತ ಮತ್ತು ವಿಸ್ಮಯ'

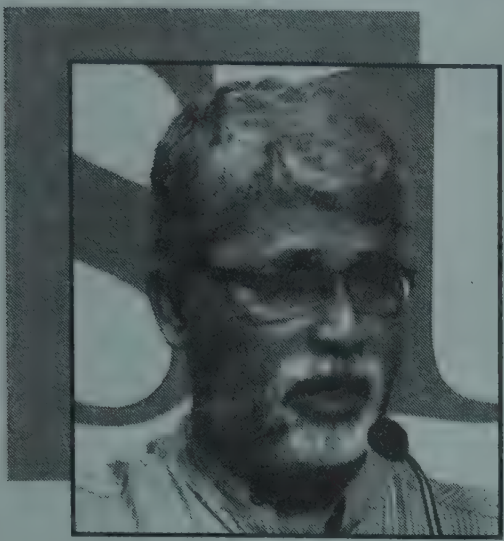
ನೀತಿಗಳನ್ನು, ಅವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈಡೇರುವಂತದಲ್ಲವಾದರೂ ಪಸರಿಸುವದು, ಸಂಕುಚಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್ಬರದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಂತ ವರ್ಗ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹೋರಾಟಗಳು ತಗ್ಗಿರುವಾಗ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗ ಮೊದಲು ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಭೂಮಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬಂಡವಾಳದ ಬಾಲಂಗೋಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿವೇಕಹೀನತೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಕೋಮುವಾದಿ-ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಶಾಹಿ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಸಕ್ತ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಬದಲು 'ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ'ವನ್ನು ತಂದು ಜನತೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತವುಗಳು.. ಈ 'ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರ' ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಅಜೆಂಡಾವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಪಕ್ಕಾ ಪ್ರತಿಗಾಮಿಗಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಂದು ಕೂಟದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತೀಕರಣಗೊಳಿಸಿರುವ ನಮ್ಮಂತಹ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಕಾನೂನಿನ ಮುಂದೆ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಲು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ಆಧಾರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವುದು ಸಣ್ಣ ಸಾಧನೆಯೇನಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಿದ್ದು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ಮತ್ತು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎರಡು ಮಹಾನ್ ಹೋರಾಟಗಳು (ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಆಂದೋಲನ ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದೆ). ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ವಸಹಾತುಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿ ಹೋರಾಟ, ಮತ್ತೊಂದು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಪುಲೆ, ಪೆರಿಯಾರ್ ಮತ್ತು ಅಂಬೇಡ್ಕರರಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟ. ಈ ಎರಡು ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೈರುಧ್ಯಮಯ ಎಂದು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬುಡಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವು ಪರಸ್ಪರ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದವು, ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕ್ರಾಂತಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳಲು ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದವು. ಅಸಮಾನ ಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ದಿಕ್ಪಥದ ಅನುಸರಣೆ ಮುಲಭೂತವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದ ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಭೂಮಾಲಿಕತ್ವದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ನವ-ಉದಾರವಾದಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವರೆಗಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಆದ ಹಿನ್ನಡೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ದ್ವಂದ್ವಾತ್ಮಕತೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇವಲ ಹಿನ್ನಡೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮುನ್ನಡೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹರಿಯಬಿಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯ ಎದುರು ತಂದಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಡಪಂಥೀಯರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಎಂದರೆ ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮುಂದೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಅಣಿನೆರೆಸುವುದು.

•

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಚಂದ್ರಪುಜಾರಿ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿ.ವಿ.

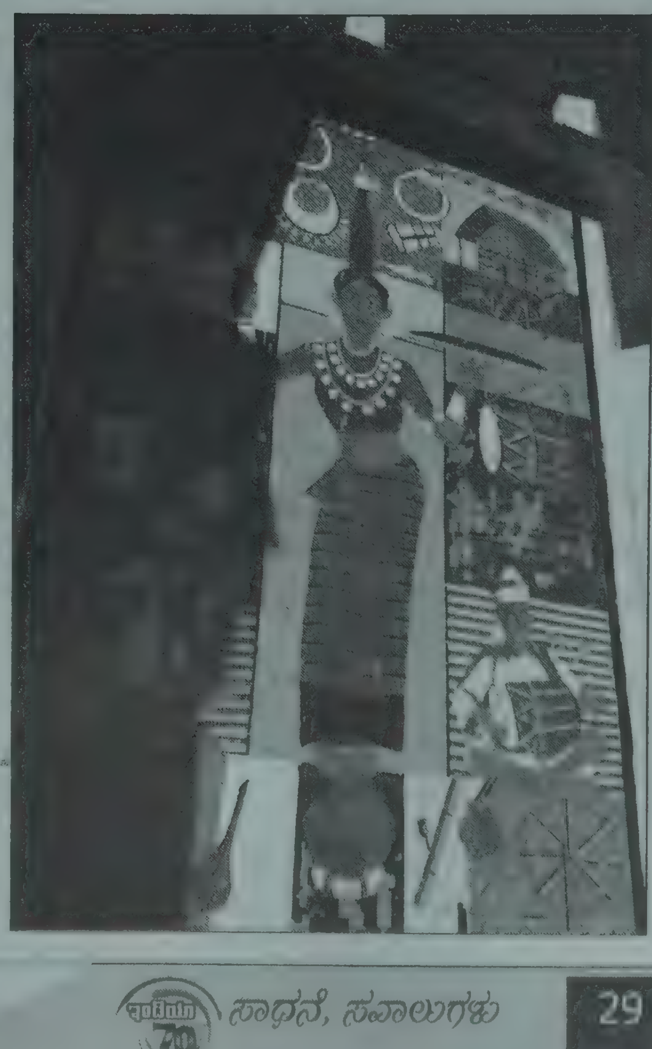
ತ್ರಿಪುರ ಭಾರತದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ. ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ, ಕೃಷಿ, ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೇ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಮಹತ್ವ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತ್ರಿಪುರ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಮಾನ – ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಡುವೆ ಇದೆ–ಎಂಬುದು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜೀವಂತ ಇರಿಸುವ **ತ್ರಿಪುರಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿ**

ಈ ವರ್ಷದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಸವ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮರುದಿನ ಅವರು ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಂತರ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಜಕಾರಣ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ನಾವು ಕೆಲವರು ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದೆವು. ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲ ತ್ರಿಪುರದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಚಾಯತ್, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ, ಕೆಲಸಗಾರರು ನಡೆಸುವ ಟೀ ತೋಟ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಾಲೇಜು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಾಗು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಈ ಮಿಂಚಿನ ತಿರುಗಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡ ತ್ರಿಪುರದ ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸಾಧನೆಗಳು

ತ್ರಿಪುರ ಭಾರತದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ನಷ್ಟಿದೆ. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 36 ಲಕ್ಷದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ

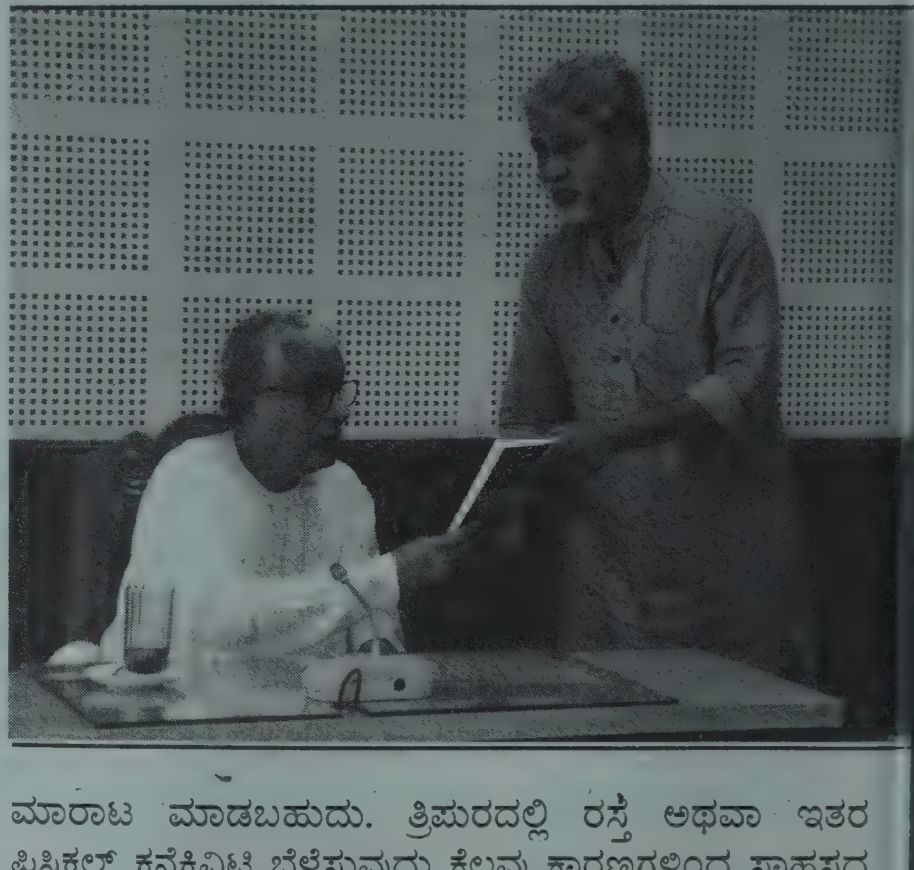
ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಶೇ.67ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಅತ್ಯಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇವೆಲ್ಲ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಚಯವೂ ಹೌದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹೌದು. ಈ ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ, ಕೃಷಿ, ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವೇ ಈ ಎರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆ ದೇಶ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದೆ. 2016ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರ ಶೇ. 97ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬಹುತೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮೈದಾನ, ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಕಟ್ಟಡ, ಅವರಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. -ಶಾಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿವೆ. ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ತ್ರಿಪುರ ಮೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಇದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಡ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು, ಊಟ, ಕೆಲವೊಂದು ಔಷಧಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಚಿತ. ಭಾರತದ ಲೈಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟೆನ್ಸಿ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರದ್ದು ಕ್ರಮವಾಗಿ 61 ಮತ್ತು 62 ಇದ್ದರೆ ತ್ರಿಪುರದ ಲೈಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟೆನ್ಸಿ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 71 ಮತ್ತು 74 ವರ್ಷಗಳಿವೆ. ಭಾರತದ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ 37 ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ತ್ರಿಪುರದ ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ 20 ಇದೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ನಡುವೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತ್ರಿಪುರದ ಶೇ.88ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿವೆ.

ಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ರಸ್ತೆ, ಟೆಲಿಫೋನ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜನರು ಮತ್ತು ಸರಕು-ಸೇವೆಗಳು ಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ನಡುವೆ ವಿನಿಮಯಗೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮುನ್ನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಬೆಸೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ರಸ್ತೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್, ಟಿವಿಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ನೋಡುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಯಕೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಹೊಸ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬಂದರೆ ಸೂರಿಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಿ ಎಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತ್ರಿಪುರ ಇಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗು ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಜನರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸ

ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಫಿಸಿಕಲ್ ಕನೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸ ಕೂಡ. ಏಕೆಂದರೆ ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯವೊಂದು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಕುಸಿತ(ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಸ್ಲೈಡ್)ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಎರಡು, ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅವನ್ನೇ ತುಂಡರಿಸಿ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟೋಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಿಂದ ಕಲ್ಲು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 1.2 ಕೋಟಿ ಯುವಕರು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೇವಲ 20 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ನೀತಿಗಳು ಕೂಡ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬೃಹತ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಗಳು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು. ಈ ಕ್ರಮ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸರಕಾರ ಸಕ್ರಿಯವಾದರೆ ನೇರ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರ ಮೂರು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಿತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸರಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. 36 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ 4ರಿಂದ 5 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕೈಗಾರಿಕ ನೀತಿ ಕೂಡ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಕಾಡು ಕಡಿದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್, ಟೀ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಜನರ ಭಾಷೆ, ಊಟ ಉಪಚಾರ, ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಬರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇರುವ ಅಟೋನಮಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು ಅವರ ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ತ್ರಿಪುರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಜೀವಂತ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

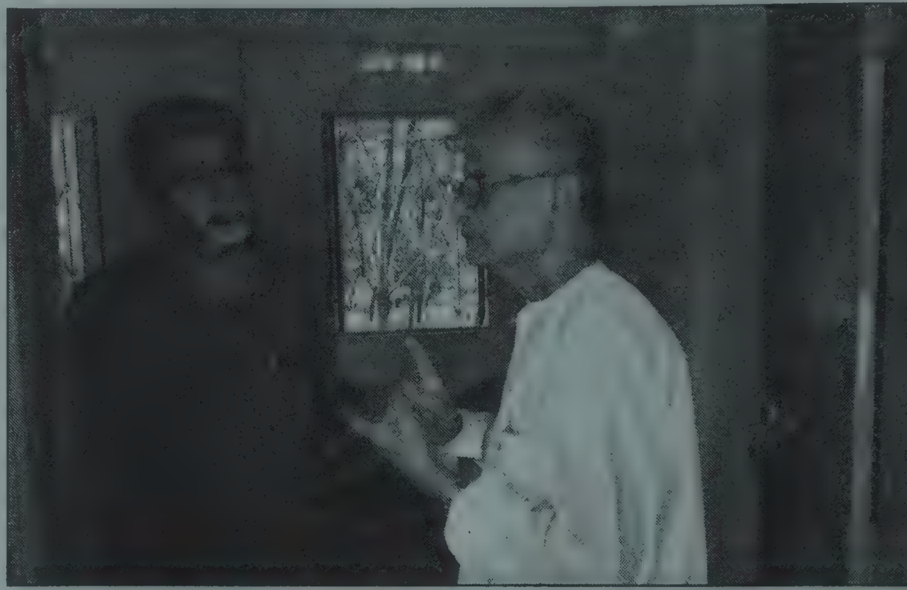
ಅಡೆತಡೆಗಳು

ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಇವೇ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ತ್ರಿಪುರ ರಾಜ್ಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಮಹತ್ವ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು.

1. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲೋಕ್ಡ್ ರಾಜ್ಯ – ತ್ರಿಪುರದ ಉತ್ತರ, ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಮ್ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಶೇ.84ರಷ್ಟು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮೂರೂ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 1947ರ ಮುನ್ನ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ (ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ) ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಅಗರ್ತಾಲ ಮತ್ತು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಡುವೆ ಕೇವಲ 350 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ಅಂತರ ಇತ್ತು. ದೇಶ ವಿಭಜನೆ ಆದ ನಂತರ ಈ ಅಂತರ 1700 ಕಿ.ಮೀ. ಏರಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಅಗರ್ತಾಲದಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತಾಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಏಳು ದಿನಗಳು ಬೇಕು. ರೈಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು 40 ಗಂಟೆಗಳು ಬೇಕು. ಫ್ಲೈಟಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 45 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಲುಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಲವು ಸಾವಿರ ಫ್ಲೈಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕರಿಗೆ ಇಲ್ಲ.
2. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಕೊರತೆ – ನಿನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ತನಕ ತ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಡ್‌ಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆ ಪಟ್ಟಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್ ರೈಲು ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಜನರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ರೈಲು ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ರೈಲು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ತ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಬರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಉತ್ಪಾದಿತ ಸರಕುಗಳು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಆಗಬೇಕು. ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್, ಸ್ಟೀಲ್, ಕೆಮಿಕಲ್, ಆಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್, ಸ್ಟೀಲ್, ಕೆಮಿಕಲ್, ಆಯಿಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಸಾರಿಗೆ

ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.

3. ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಭೂಮಿ – ತ್ರಿಪುರದ ಶೇ.67ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಕೃಷಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಭೂಮಿ ಕೇವಲ ಶೇ.23ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಖರೀದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
4. ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧ – ತ್ರಿಪುರ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ನಾರ್ತ್ ಈಸ್ಟರ್ನ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ 6ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. 6ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ವಿಶೇಷ ಅನುದಾನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲೂ ಮೂರನೇ ಒಂದರಷ್ಟು ಜನರು ಬುಡಕಟ್ಟ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷವೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ನೆರವು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷವಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 2016–17ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನರೇಗಾದಲ್ಲಿ 93 ಮಾನವ ದಿನಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ 2017–18ನೇ ಸಾಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ 42 ದಿನಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಕಡಿತಗಳು ಸೇರಿ 2017–18ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿ ರೂ.4000 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಡಿತವಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ತ್ರಿಪುರದಂತಹ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಡಿತವೇ ಆಗಿದೆ.
5. ಬುಡಕಟ್ಟು ಬುಡಕಟ್ಟೇತರ ಭಿನ್ನತೆ – ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಭಿನ್ನತೆ ಇದ್ದರೆ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಬುಡಕಟ್ಟೇತರ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳ ನಡುವೆ ವೈಮನಸ್ಸು ಬೆಳೆಸಿ ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ.
6. ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಗಳು ಅಸಮಾಧಾನ – 20 ವರ್ಷಗಳ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಯುವಕರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಸವಲತ್ತು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪದವಿ, ಸ್ನಾತಕೊತ್ತರ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರು ಕೂಡ ಸರಕಾರ ನಮಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಲ್‌ಗಳು, ಸ್ಟಾರ್ ಹೊಟೇಲ್‌ಗಳು, ಫ್ಲೈಓವರ್‌ಗಳು, ಲಕ್ಸುರಿ ಸರಕುಸೇವೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೊರಗು ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸರಕಾರ ಹೋಗಿ ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ಸರಕಾರಗಳು ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

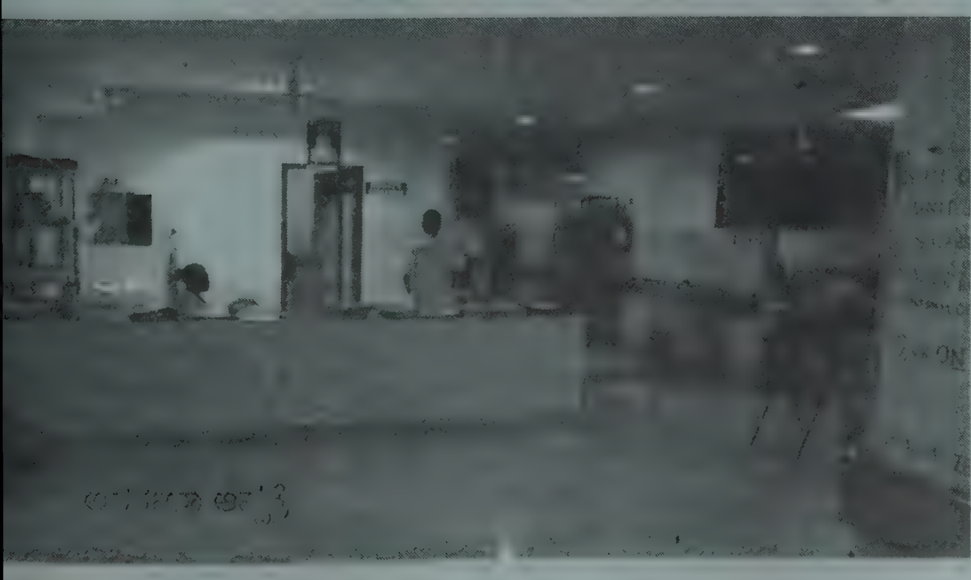

ಮೇಲಿನ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತ್ರಿಪುರ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಕಲ್ಚರ್) ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ (ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್). 1949ರವರೆಗೆ ತ್ರಿಪುರ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. 1949ರಿಂದ 1971ರ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿತ್ತು. 1972ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವಾಗ ಮತ್ತು 1978ರ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ. 1978ರಿಂದ 1988ರವರೆಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿದೆ. 1988ರಿಂದ 1993ರವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಆದರೆ 1993ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋತು ಪುನಃ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತನಕ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವೇ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ತಳಸ್ತರದ ಜನರ ಪರವಾಗಿರುವ ಐಡಿಯಲಾಜಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಭೂಮಿ, ಹಣಕಾಸು, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಳಸುವುದರ ಪರ ಇದೆ. ಜನರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸದೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯವೊಂದರ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಗೆಲ್ಲಲು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ನಡುವೆ ನೇರ ಸಬಂಧ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ 8ರಿಂದ 10 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮೇಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿವೆ. ವರ್ಗ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ

ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೂ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಜನರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಎಂ.ಪಿ.ಗಳು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರಾಸರಿ ಆಸ್ತಿ (ರೂ.58.3 ಕೋಟಿ) ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಂ.ಪಿ.ಗಳ ಸರಾಸರಿ ಆಸ್ತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 15.9 ಮತ್ತು 14.5 ಕೋಟಿ ರುಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಕಡಿಮೆ ಸರಾಸರಿ ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಎಂಪಿಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮೂರು ಮಾತ್ರ – ಗೋವಾ (ರೂ.2.2 ಕೋಟಿ), ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (ರೂ.2 ಕೋಟಿ) ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರಾ (ರೂ.0.6 ಕೋಟಿ). ತ್ರಿಪುರದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಗೆಲ್ಲಲು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಾವಿರಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಬದ್ಧತೆಯುಳ್ಳ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ (ಐಡಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಕಮಿಟೆಡ್ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿ) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಜನರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಓಟು ಪಡೆಯುವ ಕ್ರಮ ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಸೊಸೈಟಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ಬುಡದಿಂದ ತುದಿ ತನಕ ಹರಿಯುವ ಲಂಚ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು. ಈಶಾನ್ಯ (ನೋರ್ತ್ ಈಸ್ಟರ್ನ್‌ನ) ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗೆಗಳು (ಇನ್‌ಸರ್ಜನ್ಸಿ), ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಹೋರಾಟಗಳು, ತೀವ್ರವಾದ(ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಿಮಿಸಂ)ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ. ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಓದಿದವರು ಕೂಡ ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಕೋಮುಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಕೋಮು ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಮುಭಾವನೆಗಳೇ ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ಬಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೊಂದು ಆರಿಸಿ ಬಂದರೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಳು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ ನೋಡಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ನೀತಿ ನೋಡಿ. ಇವು ಯಾವುವು ಕೂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಜನರು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತರಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರನ್ನು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ವಿಂಗಡಣೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಬದಲು ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟೇತರ ವಿಂಗಡಣೆ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ 1990ರವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ರಾಜಕೀಯ ಇದೇ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದೆ. ಹಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಅಲ್ಲೂ ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದವು. 1978ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಲಂಟೀಯರ್ಸ್, 1990ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಲಿಬರಲ್ ಫ್ರಂಟ್ ಆಫ್ ತ್ರಿಪುರ, 1996ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ ತ್ರಿಪುರ ಟೈಗರ್ಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೋರಾಟ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದವು. ಬುಡಕಟ್ಟೇತರ ಜನರ ವಿರುದ್ಧ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿಂಸೆ ನಡೆಸಿದ್ದವು. ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರಕಾರ ಸಂವಿಧಾನ ನೀಡಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಿದೆ. ಅಟೋನಮಸ್ ಟ್ರೈಬಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವರದ್ದೇ ಶಾಸಕಾಂಗ ಇದೆ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಇದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರದ್ದೇ ಆಡಳಿತ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ತೂರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರಕಾರ ಸಫಲವಾಗಿದೆ.

ತ್ರಿಪುರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಮಾನ – ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಡುವೆ ಇದೆ–ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಬದುಕನ್ನು ಕೊಡುವ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕತ್ವದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಜನರನ್ನು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಧ್ರುವೀಕರಿಸಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕೆಲವರಲ್ಲೇ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿತ ಸರಕಾರಗಳೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಜನರು ಗುರುತಿನ ರಾಜಕೀಯದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮರುವಿತರಣೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವ ರಾಜಕೀಯ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರ. ತ್ರಿಪುರದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ವರ್ಗ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ (ಕ್ಲಾಸ್ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗೆ) ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಅದು ಜನರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿಲ್ಲ. ನಿರಾಕರಿಸುವ ಬದಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎರಡನ್ನೂ ಜೀವಂತ ಇರಿಸುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ.

ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ

ಕತೆ

ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗುಮ್ಮಗೋಳ
ಧಾರವಾಡ

ರಣ ಹಲಗೆ

ಅವನು ಹಲಗೆ ಬಳಪ ಹಿಡಿದು ಅಕ್ಷರ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತವನಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೆ ರೆಂಪಿಗೆಯ ಸಪ್ಪಳವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ, ಸತ್ತ ದನಗಳ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ನೆರೆದ ರಣ ಹದ್ದುಗಳ, ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳ ಕಚ್ಚಾಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬೆಳೆದವನು. ಅಂಬೆಕಾಲಿಕ್ಕುವಾಗಲೆ ಹೊರಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಾಯಲು ಇಟ್ಟ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಎದ್ದುನಿಂತು ತನ್ನ ಜೋಲಿ ತಾನು ಸಂಬಾಳಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಾ, ಇದನ್ನು ತಾ ಎಂದು ಮನೆಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಎಳೆಗರುವನ್ನು ಎತ್ತಾಗಿಸಿದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹಚ್ಚತೊಡಗಿದ್ದರು. ಊರ ಜನರ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವ್ವ ತನ್ನನ್ನು ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆನಂದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ತನ್ನವ್ವನನ್ನು ಬೇಗ ಹೋಗಲು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ತಂಗಳು ಅನ್ನ, ಪಲ್ಲೆ, ಉಳಿದ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕು ಆಸೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಯುತ್ತ ಒಡೆಯರ ಅಡುಗೆಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರ ಆಸೆಯನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಸಗಣಿ ಬಳಿಯಲು ಅವನ ಅವ್ವ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಳಿಂದ ಅಳ್ಳಕಾದ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಮೈ ಕೈಗೆಲ್ಲ ಮುಣಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಿದು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದ.

ಸಗಣಿ ಬಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬರಮಣ್ಣನ ಕೈಗಳು ಈಗ ರೆಂಪಿಗೆ ಒಡಿಯುವಂತಾಗಿವೆ. ಊರ ಜನರು ಕೊಟ್ಟ ಹಳಸಿದ ಅನ್ನ, ಹಬ್ಬದ ಉಳಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಉಂಡು ಆತನ ದೇಹ ಬಲಿಯತೊಡಗಿತು. ಹೊಲಗೇರಿಗೆ ಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಊರವರು ದನಾ ಸತ್ತೈತಿ ಬಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆಂದು ಕೂಗು ಹಾಕುವದೊಂದೇ ತಡ, ಒಂದೇ ಪುಟಗಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ತನ್ನಪ್ಪನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ತ ದನದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲುಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ರಟ್ಟೆ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ದನೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಮುಂದೆ ತಾನು ಹಿಂದೆ ತನ್ನಪ್ಪ ಆ ದನವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಮೈ ಬಿಸಿ ಇರುವಾಗ ದನದ ಚರ್ಮ ಸರಳವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಇನ್ನೂ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸವೂ ಮೆದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಾಂಸದಿಂದ ಅಡುಗೆಯೂ ರುಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದನ ಕೊಯ್ದ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟುವದರೊಳಗಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉಪ್ಪು ಕಾರಪುಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು ಅಂದು ಹಬ್ಬದೂಟವೇ. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹಬ್ಬದೂಟ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ದನ ಸುಲಿದ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಣಹಾಕಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲಿಯಲು ಹದಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಬ್ಬದೂಟ ಉಂಡು ವಾರಂತವಾರ ಚಪ್ಪಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ದನ ಸತ್ತ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದರ ಮಾಲಿಕ 'ನನಗೊಂದ ಜೋಡಿ ಮಸ್ತ್ ಜುರ್ಕಿ ಕಾಲ್ಮರಿಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡ' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ತಯಾರಿಸುವ ಜುರ್ಕಿ ಕಾಲ್ಮರಿಗೆ ಊರಲ್ಲೇನು, ಪರ ಊರಿನಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. 'ನಾ ಮಾಡು ಕಾಲ್ಮರಿಗಿ ನೋಡಿದ್ರ ಆಕಾಶದಾಗ ಇರು ಶಿವಾನು ಬಂದು ಒಂದ ಸಲಾ ಮೆಟಗೊಂಡ ನೋಡಬೇಕು ಅಂತ ಆಶೆಪಡಬೇಕು' ಎಂದು ತನ್ನ ಅವ್ವನ ಮುಂದೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟನೆಂದರೆ ಊರು ಮನೆಯ ಜನರ ಕಾಲನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಊರಿನ ಜನ ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ ಕಾಲ್ಮರಿಗೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಗತ್ತಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ತಾನು ತಯಾರಿಸಿದ ಇಂತಹ ಕಾಲ್ಮರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ತೊಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ, ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾದದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. 'ನಮ್ಮ ಕುಲದವರು ಕಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕುವದು, ಮೈತುಂಬ ಹೊಳೆಯುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಡುವುದು ತಪ್ಪು' ಎಂದು ತನ್ನ ಹಿರಿಕರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆತ ಗೆಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಕೀಳು ಕುಲದವನು, ಹೀನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಅನಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತನ್ನೂರಿನ, ತನ್ನ ಕುಲದ ರೀತಿ ರಿವಾಜು ಯಾವುದನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ, ಬುದ್ದಿಯಾಗಲಿ ಆತನಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ ದುಡಿದು ಸಣ್ಣಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ನಾನು ದುಡಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದೊಂದೇ ಆತನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ. ತನ್ನ

ಅಪ್ಪ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ಹಲಗೆ ಬಾರಿಸುತ್ತ, ಹೆಣದ ಮೇಲೆ ತೂರಿದ ಹಣವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಲುಬನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪ, ಮಗ ಎದೆಯುದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಬರಬರುತ್ತ ಮನೆತನದ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟ. 'ಬಸಪ್ಪ ಹೆಂಗರ ಯಾಕಿರಲಿ, ಕುಡಿದು ಕೈಯಾಗ ಹಲಗಿ ಹಿಡದನಂದ್ರ ಸಿದಿಗ್ಯಾಗಿನ ಹೆಣಾ ಸೈತ ಕುಂತಲ್ಲೆ ಕುಣಿತೈತಿ, ಹಂಗ ಹಲಗಿ ಹೊಡಿತಾನ' ಎಂದು ಜನ ಮಾತನಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೆ ಬೆಳೆದ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಹಾಗೆ ಹಲಗಿ ಬಾರಿಸಬೇಕು. ಊರ ಜನರ ಮುಂದೆ ತನ್ನಪ್ಪನ ಹಾಗೆ ಬೇಶ್ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ತವಕ ಯಾವತ್ತಿನಿಂದಲೋ ಶುರುವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಸತ್ತು ಅವನ ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ಅವನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಪಟಗಾ ತೆಗೆದು ಹಿರೇಮಗ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವವರೆಗೆ ತಾನು ಹಲಗೆ ಬಾರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಂದ್ರ ಅಪ್ಪನ ಕೈಕಾಲು ಬಿದ್ದು ಹಲಗೆ ಬಾರಿಸದಂತೆ ಆದಾಗ ಊರಿನ ದೈವದವರು ಠರಾವು ಮಾಡಿ ಹಿರಿಮಗ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ನನಗೆ ಆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವ್ವನಿಂದ ಕೇಳಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡಿತು. ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಹೆಣದ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಹಲಗೆ ಬಾರಿಸುವ ಭಾಗ್ಯ ಬರುವದಾದರೆ ಅದು ನನಗೆ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಬ್ಯಾಡ ಎಂದುಬಿಟ್ಟ. ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ ಸುಖವಾಗಿ ನೂರ ಕಾಲ ಬಾಳಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಕುಡಿತವೆಂಬ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಜಾಡ್ಯ ಅವನ ತಂದೆಯನ್ನು ಬಹಳ ದಿನ ಬದುಕಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಬಸಪ್ಪ ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದ.

'ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತಕೊಂಡ್ರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಬೇಕಲ್ಲ. ಏಳರ್ರೀ ಮಕ್ಕಳು ಹಸಿದು ಅಳಾಕತ್ಯಾವ. ಗಂಜಿ ಮಾಡೇನೆಂದ್ರೂ ಒಂದ ಸೇರಿ ಅಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅತ್ತೆಯವರ ಔಷಧಿಯೂ ಖಾಲಿ ಆಗ್ಯೇತಿ' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿ ಕರಿಯವ್ವ ಬರಮಪ್ಪನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಹೆಂಡತೀ ಮಾತು ಕೇಳದಿದ್ದರೂ ಊರ ಜನರ ಮಾತು ಕೇಳಲೇಬೇಕು. ಸತ್ತ ದನ ಇವನೇ ಹೊತ್ತು ತರಬೇಕು. ಸತ್ತ ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ಇವನೇ ಹಲಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಊರಲ್ಲಿ ಠರಾವು, ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಲು ಇವನ ತಮಟೆ ಸಪ್ಪಳ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ವಾರೊಪ್ಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಲಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಇವತ್ತು ನಾಳೆ ಎಂದು ದಿನ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಗೌಡ ತೀರಿಕೊಂಡ. ಹಿರಿಗೌಡನ ಸಿದಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ತೇರಿನ ಹಾಗೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡಿತು. ಆತನ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಜಾತ್ರೆಯಂತೆ ಜನ ಹರಿದು ಬಂತು. ಹತ್ತಾರು ಊರಿನ ಜನ ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಹಲಗೆಯವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಹಳೆ ಮೊಳಗಿಸುತ್ತ ಬಂದು ಸೇರತೊಡಗಿದರು.

ಈಗ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಸತ್ತ ದನವನ್ನು ತಂದು ಕೊಯ್‌ಬೇಕು, ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಅದರ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಯಾವ ದರ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೋಡೆಗೆ ನೇತುಬಿದ್ದ ಹಲಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಏನೋ ಒಂದು ತರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ಬಾರಿಸಿದ ಹಲಗೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೈವ. ಅದನ್ನು ನುಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವರು ಸಿಟ್ಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೊರಗುತ್ತಾನೆ. 'ಈ ಹಾಳಾದ ಗೌಡಾ ನನ್ನನ್ನು ಕುಲಗೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ' ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕುಡಿದು ಬಂದು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ರಾತ್ರಿ ದಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾರಿಸಲು ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಊರ ಅಗಸಿ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಇಳಿದು ; ಕೆಂಗೆಂಗ್.. ಗುಡುಗುಡು... ಎಂದು ಹಲಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ನಿಗಿನಿಗಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಮಪ್ಪ ಪೈಲ್ವಾನನ ಹಾಗೆ ಮೈಯನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ. ದೂರದಿಂದ ಬೀಗರ ಹಲಗೆ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ತುಂಬಿದವರ ಹಾಗೆ ಹಲಗೆಯನ್ನು ತಾಳಬದ್ಧವಾಗಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಹಲಗೆಯ ನಾದ ಸರೀಕರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ರುಮ್ಮೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪಡ್ಡೆ ಹುಡುಗರು ಹಲಗೆ ಸಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಲೋಕದ ಪರಿವೆ ತಪ್ಪಿದವನ ಹಾಗೆ ಬರಮಣ್ಣ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಬಂದ ಜನ ತಾವು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಹಲಗೆಯ ನಾದದಿಂದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯ ಶಿವನನ್ನೂ ಕುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬರಮಣ್ಣನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವು ಹೊಡೆಯಿತು. ಅತ್ತ ಹಿರಿಗೌಡ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಿರಿಗೌಡ ಊರಿನ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ. ತನ್ನ ದೈನ್ಯ ಮತ್ತು ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಊರಿನ ಜನರ ಮನಸನ್ನು ಗೆದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬರಮಣ್ಣನನ್ನು ಮನೆಯತನಕ ಕರೆಯ ಕಳಿಸಿದ ಕಿರಿಗೌಡ. ಗೌಡರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬೆವತೇ ಹೋದ. ಬರಮಣ್ಣ 'ಯಾಕ್ರೀ ಯಪ್ಪಾ ಏನಂತ' ಎಂದು ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ. ನಡುಗುತ್ತಲೆ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತ ಗೌಡರ ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು ಬಗ್ಗಿ ನಿಂತ. 'ನೋಡಲೇ ಬರಮ್ಯಾ ಈ ಸಲ ನಿನ್ನ ನಮ್ಮೂರ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಚೇರಮನ್ ಮಾಡತೇನಿ' ನಾಮಿನೇಷನ್ ಕೊಡಾಕ ಕಲಘಟಗಿಗೆ ಹೋಗುದೈತಿ, ತೈಯಾರಾಗಿ ಬರಹೋಗು' ಎಂದು ಆದೇಶದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಂದರೆ ಏನು, ಚೇರಮನ್ ಅಂದ್ರ ಏನು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಜೈಲು ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಆಘಾತವಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋಚದೆ ಆಕಡೆ ಈಕಡೆ ಪೆಕರನಂತೆ ನೋಡತೊಡಗಿದ. ತಾನು ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ತುಸು ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ತರ ನನ್ನನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಆತನಿಗೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಅಳುಕ ಶುರುವಾಯಿತು. 'ಹುಂ ಹೊಂಡಿನ್ನ, ಹೊತ್ತಾಗತೈತಿ' ಎಂದು ಬರಮನನ್ನು ಜಬರಿಸಿದರು.

ತನ್ನ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಹೊಲಿಸಿದ್ದ ಉದ್ದನೆಯ ತೋಳಿನ ಅಂಗಿಯನ್ನು, ಹಸಿರು ದಡೆಯ ದೋತರವನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗೌಡರ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರಿನ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಕಲಘಟಗಿಯ ಸಾಹೇಬರ ಕಚೇರಿಯ ಮುಂಬಾಗಿಲಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದವನನ್ನು ಗೌಡರು ಒಳಗೆ ಕರೆಯಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟು ಒತ್ತಿ, ಜೈಲಿನಿಂದ

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕೈದಿಯಂತೆ ತನ್ನೂರಿಗೆ ಬಂದ. ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅಯ್ಯನವರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ಸೇರಿತ್ತು. 'ಮೆಟ್ಟು ಹೊಲೆಯುವವನನ್ನು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಚೇರಮನ್ ಮಾಡಾಕ ಹೊಂಟಾನ ಆ ಕಿರಿಗೌಡ. ನೀವರ ಕರೆದು ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳರ್ರೀ' ಎಂದು ಪಡದಯ್ಯಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕುಲಕರ್ಣಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ ಹಾರುವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸಂಕಟದಿಂದ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರು, ದಸ್ತೂರು ಬರೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವಿನ್ನು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಡೆಗೆ ಹೆಂಗ ಹೋಗುವದು? ಒಬ್ಬ ಹೊಲೆಯ ಚೇರಮನ್ ಆದ್ರ ಅವನ ಕೈಕೆಳಗ ನೀ ಹೆಂಗ ಕಾರಕೂನಕಿ ಮಾಡ್ತಿ' ಎಂದು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಕುಲೀನರು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗೌಡ ನಮ್ಮನ್ನ ಮೈಲ್ಗಿ ಮಾಡಿ ಕುಲಗೆಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕರಾಮತ್ ಮಾಡಾಕತ್ಯಾನ. ಬಸವಣ್ಣ ಹಂಗ ಹೇಳ್ಯಾನ ಹಿಂಗ ಹೇಳ್ಯಾನ ಅಂಥ ಹೇಳಿ ಈ ಊರಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಕಲ್ಯಾಣದ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಾಕ ಹೊಂಟಾನ. ಅವನ ಸೊಂಟಾ ಹೆಂಗರ ಮಾಡಿ ಮುರಿಯಬೇಕು. ಬಸವಣ್ಣನ ಹೆಂಗ ಹೊಳಿಪಾಲ ಮಾಡದ್ರಲ್ಲ ಹಂಗ ಇವನ್ನೂ ಹೊಳಿಪಾಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬ್ರು ನಮ್ಮಾವ್ರ ಅದಾರ, ಅವರಿಗೊಂದು ದೂರು ಕೊಡೋಣ' ಎಂದು ತಲಾಗೊಬ್ಬೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಪಿತ್ತ ಜರ್‍ರನೆ ಇಳಿಯುವಂತ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಊರಿನ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಎಸ್ಸಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೀಸಲು ಇರಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು.

ಬೆಳಗು ಹರಿಯುವದರೊಳಗೆ ಬರಮಣ್ಣನ ಗುಡಿಸಲಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಾರು ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಿದ್ದು ಮಾಳಿಗೆಯೆಲ್ಲ ಕಿಂಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗೌಡರ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ ಬಂದು 'ನಾ ಚೇರಮನ್ ಆಗಾಕ ವಲ್ಲರೀ ಯಪ್ಪಾ' ಎಂದು ಅವರ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದ ಗೌಡ 'ನಮ್ಮೂರಾಗ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಅಡ್ಡಹಾಕು ಮಗಾ ಯಾಂವ ಅದಾನ್ ಅಂವ್ನ ಹೆಡಮುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸತೇನಿ' ಎಂದು ಕೂಗಾಡಿದ. ಸಂಜೆಯಾಗುವದರೊಳಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ಬರಮಣ್ಣನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಊರ ಹೊರಗಿನ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋದ ಕರಿಯವ್ವ ತನ್ನ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ನೀರು ಸುರಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾಲಿ ಕೊಡಪಾನ ಬಗಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಳು. ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಹಿಂಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು. ಹಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಕಿರಿಗೌಡ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೆ ಬರಮಣ್ಣನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಸಿದ.

ನೂರೆಂಟು ಗದ್ದಲ ವೈಮನಸ್ಸುಗಳ ನಡುವೆ ಬರಮಣ್ಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಚೇರಮನ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತ. ಬರಮಣ್ಣನಂತವರು ಚೇರಮನ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ತಡವಾಗಿ ಊರ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಂಚ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಿತು. 'ಬರಮಣ್ಣ ಚೇರಮನ್ ಆದ್ರೇನು ಬ್ಯಾರೆದಾವ್ರ ಆದ್ರೇನು, ಪಂಚಾಯ್ತಿ ನಡೆಯುವದು ಗೌಡರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ' ಎಂದು ಜನ ತಣ್ಣಗಾದರು. ಬರಮಣ್ಣ ಯಾವುದೇ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟು ಒತ್ತಬೇಕಾದರೂ ಗೌಡರನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗಾಗಿ ತನ್ನ ಆಟ ನಡೆಯದಂತಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗೌಡರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದವನಾದ. ಗೌಡರು ಸಹ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಹಿಮಾಡು ಅಂತಾನ ಅಲ್ಲಿ ಸಹಿಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದಷ್ಟು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಚಹಾಪಾನಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಿಗೆ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತೊಡಗಿದ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ ಮೇಟ್ಸವಡ್ಡರ ಹನುಮ ಇಸಿದುಕೋ ಎಂದು ಕಣ್ಣಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದ. ಅದು ಲಂಚವೆಂದು ತಿಳಿಯದ ಬರಮಣ್ಣ ಭತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇಸಿದುಕೊಂಡ. ಸಹಿಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಹಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಯಾವುದೇ ಸಹಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಚಡಪಡಿಸುವದು ಮಾಡತೊಡಗಿದ. 'ಸಾಹೇಬ್ರ ಇವತ್ತ ಯಾವು ಸೈ ಇಲ್ಲೇನ್ರೀ' ಎಂದು ತಾನೆ ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ದುಂಬಾಲುಬಿದ್ದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಡ್ರಾ ತೆಗೆದು ನೂರು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರಮಣ್ಣನ ಕೈಯಿಗೆ ತುರುಕಿ ಇವತ್ತ ಯಾವು ಸಹಿ ಇಲ್ಲ, ನೀ ಹೋಗು ಎಂದು ಸಾಗಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಕೈಯಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬರಮಣ್ಣ, ವಡ್ಡರ ಹನುಮನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ. ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿ ಸಂಜೆ ಧಾರವಾಡದ ಬಸ್ಸನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ರಾಜಾ ವಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿದು ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ದನದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತೂರಾಡುತ್ತ ಕಡೆಯ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಊರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬರಮಣ್ಣನ ಕೈಯಿಗೆ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರತೊಡಗಿತು. ಸಂಬಳ ಗಿಂಬಳದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಸಿದುಕೊಂಡು ಅವನು ಹೇಳಿದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ಬರಮಣ್ಣನ ರೂಪರೇಷೆ ಬದಲಾಗತೊಡಗಿತು. ಕಾಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು ಪ್ರೀತಿಗೆಂದು ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಖಾದಿ ಅಂಗಿ, ದೋತ್ರ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ವಾಚು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜುರುಕಿ ಕಾಲ್ಮರಿಗೆಯನ್ನು ತೊಡಬೇಕೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಹಲಗೆ ಬಾರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. 'ಮರ್ಯಾದೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಎಂದು ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಂಗಾಗಲಿ ಎಂದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಮೀಟಿಂಗು, ಟ್ರೇನಿಂಗು ಎಂದು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಗಾಳಿ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೂ ಬಡಿಯತೊಡಗಿತು. ತಾನು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟು ಸಹಿಮಾಡಬಾರದು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಸಹಿಯಾದರೂ ಮಾಡಲು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಲಗೆ ಬಳಪವನ್ನು ಹಿಡಿದ. ಸಾಕ್ಷರತಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಆತನಿಗೆ ಸಹಿಮಾಡಲು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಪುಳಕಗೊಂಡ. 'ಕಾಲ ಹೆಂಗೆಲ್ಲ ಬದಲಾತು! ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಅಂಗಿ, ದೋತರು, ಕಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ, ರೆಂಪಿಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೆನ್ನು, ಗುಡಿಸಲು ಹೋಗಿ ಜನತಾ ಮನೆ, ಕೊಚ್ಚೆಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಲಿಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!! ಇದು ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಬೇರೆಯ ಪ್ರಪಂಚ' ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡ.

ಈಗ ಬರಮಣ್ಣನಿಗೆ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಸತ್ತ ದನವನ್ನು

ತಂದು ಕೊಯ್‌ಬೇಕು, ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಅದರ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಯಾವ ದರ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೋಡೆಗೆ ನೇತುಬಿದ್ದ ಹಲಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಏನೋ ಒಂದು ತರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ತಂದೆ ಬಾರಿಸಿದ ಹಲಗೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೈವ. ಅದನ್ನು ನುಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವರು ಸಿಟ್ಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೊರಗುತ್ತಾನೆ. 'ಈ ಹಾಳಾದ ಗೌಡಾ ನನ್ನನ್ನು ಕುಲಗೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ' ಎಂದು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕುಡಿದು ಬಂದು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ರಾತ್ರಿ ದಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾರಿಸಲು ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜನ 'ಬರಮಣ್ಣಗ ಅಧಿಕಾರ ನೆತ್ತಿಗೇರಿ ಅವನ ತಲೀನ ಕೆಟ್ಟೈತಿ. ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತನ್ಯಾಗ ಎದ್ದ ಕುಂತು ಹಲಗಿ ಬಾರಸ್ತಾನ' ಎಂದು ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಜನರ ಕುಹಕದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಹತಾಶೆಗೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುಡಿಯತೊಡಗಿದ. ಅವನ ಅಧಿಕಾರ ಅವಧಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಇತ್ತು, ಆಗಲೇ ಆತನ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಹದಗೆಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿರಾತ್ರಿ ಕುಡಿದು, ತಿಂದು ಬರಲು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನು, ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಕುಡಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲೇ ಬಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಮುಂಜಾನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದವನು ಎರಡು ದಿನಗಳಾದರು ಊರಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರಿಂದ ಕಂಗಾಲಾದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಗೌಡರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಧಾರವಾಡದ ಬಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಬರಮಣ್ಣನನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಊರಿಗೆ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಾಗಲೆ ಅವನಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಹೊಡೆದು ಬಾಯಿ, ಅರ್ಧ ದೇಹ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧಿನ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮಾಟ ಮಂತ್ರ, ಗೌಂಟಿ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಕರಿಯವ್ವ ಗಂಡನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರೂರು ಅಲೆದಳು. ಕೊನೆಗೆ ಸೋತು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಬರಮಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ರಣಹಲಗೆ ಬಾರಿಸಿ ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡವನ ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ಬೇರೆಯವರು ರಣಹಲಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕರಿಯವ್ವ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬೋರ್ಯಾಡಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

* * *

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಗೋಡೆಗೆ ನೇತು ಹಾಕಿದ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಫೋಟೋ ನೋಡಿ ಕರಿಯವ್ವ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಈಗ ತಿನ್ನಲು ಉಣ್ಣಲು ಏನು ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಗೌಂಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ನುಂಗಿತು ಎಂದು ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಾಳೆ. ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಮುಗ್ಧ ಬರಮಣ್ಣ ಕೋತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಮೇಕೆಯಂತಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ. ಮನೆಮಾರು, ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಒಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನು ಆತ ಗಳಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ಸತ್ತ ತನ್ನ ಗಂಡನ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಆತ 'ನೀಚ' ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಜನ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೆಲ ಬಡಿದು ಅಳುತ್ತಾಳೆ. ●

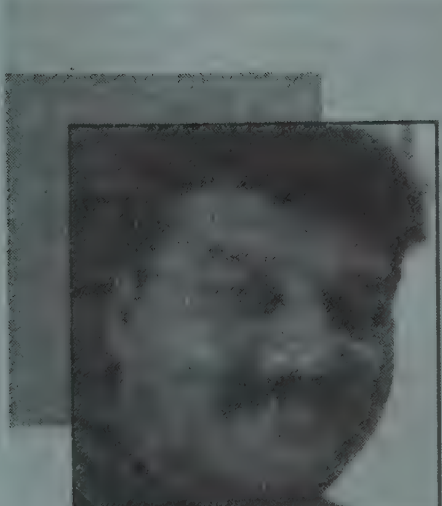

ಹಿಂದುತ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ

ಸಂವಾದ

ಸಂಘ ಪರಿವಾರದ 'ಹಿಂದುತ್ವ' ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮೇಲಗೈ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅದು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಫಲದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ 'ಕೋಮುವಾದೀಕರಣ' ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ; ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಳಸಿ ಶಿಕ್ಷಣದ 'ಕೋಮುವಾದೀಕರಣ'; ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್–ವಿವೇಕಾನಂದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್–ನಾರಾಯಣಗುರು ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರನ್ನು 'ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು' ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತಿರುಚಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದುತ್ವದ 'ಐಕಾನ್' ಮಾಡುವುದು; ದೈನಂದಿನ ಹಬ್ಬ–ಹರಿದಿನ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ/ನಿಯಂತ್ರಣ 'ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ' ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ; ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ–ವಿಧಾನಗಳನ್ನು 'ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು' ಅದರ 'ವೈದಿಕೀಕರಣ'ದ ಮೂಲಕ ಸನಾತನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹೊರಿಸುವಿಕೆ; ಮಹಿಳಾ–ವಿರೋಧಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ–ಆಚರಣೆಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು; ಜಾತಿ–ತಾರತಮ್ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗದೆ ಜಾತಿ ಅಸ್ಮಿತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್; ರಾಮಾಯಣ–ಮಹಾಭಾರತಗಳ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ; ಬಹು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ 'ಹಿಂದುತ್ವ'ದ ಸಂಕೇತಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ; ಬಹುತ್ವದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದಾಳಿ, ವಿಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ವಿನಾಶ; ಜಾಗತೀಕರಣ–ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು 'ಹಿಂದೂ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾದ'ದತ್ತ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ 'ಹಿಂದುತ್ವ'ದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಆಯಾಮಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಹಲವು ಚಿಂತಕರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಕಿರಣ್ ಎಂ.ಗಾಜನೂರು
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕುವೆಂಪು ವಿ.ವಿ.

ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿ ರೂಪ ಕೊಡುವ
ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಬೇಕು

1. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದರೇನು?

ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವಂತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾವು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ' ಎಂದರೇನು? ವಸಾಹತು ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಪ್ರಣೀತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಭಾಗವಾದ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣದ' ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕೀಯದ ತಾತ್ವಿಕ ಬೇರುಗಳು' ಎಲ್ಲಿವೆ? ಎಂಬ ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಬೇಕು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಯುರೋಪ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮತ್ತು ವಸಾಹತು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿ

ಭಾರತದಂತಹ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮುಂದಿಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನು/ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು.

ಪ್ರೊ ಪ್ರಭಾತ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ 17ನೇ ಶತಮಾನದ ವೆಸ್ಟ್‌ಫಲಿಯಾ(Westphalia) ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವ (ನೇಶನ್-ಸ್ಟೇಟ್) ಎಂಬ ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಲಕ್ಷಣ ಈ ಮಾದರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಒಂದು ಶತ್ರುವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಳಗೆ ಘಟಿಸಿದ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪಾಟೆಸ್ಟಾಂಟ್ ವೈರುಧ್ಯಗಳು.

ಎರಡನೇಯ ಅಂಶ 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಫಲಿಯಾ(Westphalia) ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾಗವಾಗಿ ಐರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೊದಲ ವಸಾಹತು ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ದೇಶವಾಯಿತು.

ಮೂರನೆಯದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು ಯುರೋಪ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಜನಕೇಂದ್ರಿತ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ-ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಸಿತು ಅಂದರೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಳಗಿನ ಜನರ ನೋವು, ಸುಖ, ದುಃಖ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಿರೂಪಣೆಗಿಂತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿತು. "ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ತಾತ್ವಿಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಜನರಿಗಿಂತ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತು" ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ವಿವರಿಸುವ ಮಾದರಿಯೊಂದನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲಾಯಿತು'.

> “ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪುರೇಷೆ ನಮ್ಮ ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದ ಹಿಂದುತ್ವದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಹತ್ವದ ದಾರಿಯಾಗಲಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ”

ಈ ಅಂಶ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಧೋರಣೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯೊಳಗಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಕವಾಗಿತ್ತು.

ಸಾರಾಂಶದಲ್ಲಿ – ಕಲ್ಪಿತ ಶತ್ರು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕೇಂದ್ರಿತ ವ್ಯಾಪಾರಿ ನಿರೂಪಣೆ – ಯುರೋಪ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದವು ಈ ಮಾದರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರೂಪಣೆ ಸಹಜವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಧೋರಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು(inclusive Politics) ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಒಂದು ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಗೌರವಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯದ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸಾಹತು ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ತೃತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಮಾದರಿ ಮುಂದಿಟ್ಟ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ' ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ಮಿತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ನಿರ್ವಚನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ 'ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ' ಯುರೋಪ್ 17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಮುಂದೆ ಅದು ವರ್ಣಭೇದ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗೀಯವಾದಂತಹ ಸಂಕುಚಿತ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಆಗಿ ಬದಲಾದ ರೂಪವನ್ನು 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣದ' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ)

2. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ಸಂಘ ಪರಿವಾರ ರಾಜಕೀಯ ಮೆಲುಗೈ ಪಡೆಯಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇ?

ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ಮಾತ್ರವೇ ಸಂಘ ಪರಿವಾರ ರಾಜಕೀಯ ಮೆಲುಗೈ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ಎನ್ನಲಾಗದು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇಲ್ಲ'.

ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುತ್ವದ ರಾಜಕಾರಣ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣ, ಇದುವರೆಗೂ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲ ಆಧಾರವಾದ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ನೆಲದ ಸಮುದಾಯಗಳ ದೈನಂದಿನ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಭಾಗವಾದ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೀತಿಯಾಗಿ' ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜಕೀಯದ ಭಾಗವಾದ ಮತಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ವಚಿಸಿದ ಕ್ರಮ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದುತ್ವ ತನ್ನ ಐಡಿಯಾಲಜಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣದ ರೂಪಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೊಂದು ಪರ್ಯಾಯ ನಾಗರೀಕತೆಯಾಗಿ ಜನರ ಮುಂದಿಟ್ಟ

ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯನ ಅಲೋಚನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಬಳಸಿದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ಆಧರಿಸಿದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಸಂಘ ಪರಿವಾರ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆಯಲು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಈ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಮತ್ತು

4. ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವೇ? ಅಗತ್ಯವೆಂದಾದರೆ ಅಂತಹ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಏನು?

ಮೊದಲು ಬಹುತ್ವ ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದಂತಹ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ತತ್ವವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಸಂಗತಿ ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ನೀತಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಪ್ರಭಾವಿ ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞೆಯಾದ ರೋಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಂತ್ಯಂತ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕೇವಲ "ಪಕ್ಷಗಳ ಘೋಷಣೆಗೆ" ಸಿಮೀತಗೊಳಿಸಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂದರ್ಭದ ಸಂಧಿಗ್ದತೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು/ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷ ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ತತ್ವವನ್ನು ನಗೆಪಾಟಲು ಮಾಡಿಹಾಕಿದೆ. ಈ ಎರಡು ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ! ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಚಿಂತನೆ ಎಂಬುದು ರಾಜಕೀಯದ ಆಚೆಗೆ ನಾವು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಕಾಣಬಯಸುತ್ತೇವೆ! ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ರೋಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಅವರು ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸದೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ವವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಂದು ನಮ್ಮೆದುರು ಇರುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸವಾಲು ಜಾತ್ಯತೀತ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೋಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೊ. ಯೋಗೇಂದ್ರ ಯಾದವ್ ಅವರು ಇಂದು ಕೋಮುವಾದವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹೊಸ ಭಾಷೆಯನ್ನು/ನುಡಿಗಟ್ಟೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಡಿ.ಆರ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಚನ, ಜನಪದ, ಸೂಫಿ, ಅನುಭಾವಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂತಸ್ಸತ್ವದಿಂದಲೇ ಮರಳಿ ಜೀವ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದದ್ದು. ಜಗದ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಲಿಬರಲಿಸಂ, ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನಂತೆ ಎನ್ನುವ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಅನುಭೂತಿ! ಎಂದಿದ್ದು.

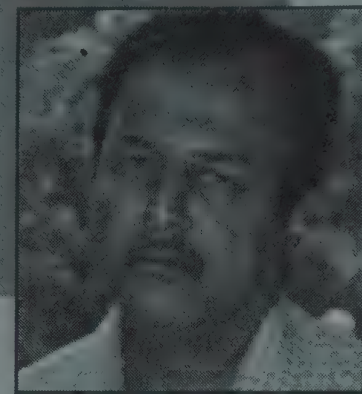
ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಆ ರೀತಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ಚಿಂತನೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ನೋಟಕ್ರಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಕೋಮುವಾದ ಇಂದು ಭ್ರಮೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳು ನಿಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯದ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾಳಜಿ, "ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಜಾತ್ಯತೀತವಾದಗಳು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ವರ್ಗ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಜನರ ನಡುವೆಯಿಂದ ಜಾತ್ಯತೀತತೆಗೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಬೇಕು ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ತರಬೇಕಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ"

ಈ ತಾತ್ವಿಕ ತಿಳಿವು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೋಮು ಪ್ರಧಾನ ವಾಗ್ವಾದಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪುರೇಷೆ ನಮ್ಮ ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದ ಹಿಂದುತ್ವದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಹತ್ವದ ದಾರಿಯಾಗಲಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚದುರಿರುವ ಸೆಕ್ಯುಲಾರ್ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು ಒಂದಾಗಬೇಕಿದೆ. ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಯಾರು ಒಂದಾಗಬೇಕು? ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಚರ್ಚೆಗಳ ಆಚೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಭಿನ್ನವಿದ್ದು ಬೆರೆಯಬಹುದಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೊಂದನ್ನು / ರಾಜಕೀಯ ನುಡಿಗಟ್ಟೊಂದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಆಳದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಅಸ್ಮಿತೆಯೇ ಭಿನ್ನವಿದ್ದು ಬೆರೆಯಬೇಕಾದ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ ತಿಳಿವು ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಶ್ರಮಣ ಪರಂಪರೆಯ ಜೀವತೋರಣವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿಸುವುದು ನಿಜದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣವಾಗಬೇಕು

ಬಿ.ಶ್ರೀಪಾದ ಭಟ್
ಚಿಂತಕರು
ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಕಾರರು

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದರೇನು ?

ಗ್ರಾಮ್ಷಿಯು "ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ... ಹಾಗೂ ಬೂರ್ಜ್ವ (ಮದ್ಯಮವರ್ಗ) ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನದ (ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್) ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಯಜಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕವೂ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮ್ಷಿಯ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ-ಫ್ಯೂಡಲಿಸಂ'ನ ಹೆಜಮನಿಯು (ಯಾಜಮಾನ್ಯ) 'ಸಬಲ್ಟ್ರಾನ್ ವರ್ಗ'ಗಳನ್ನು (ತಳಸಮುದಾಯದ) 'ಗೆಲ್ಲುವುದರ' ಮೂಲಕ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜೋ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ- ರಾಜಕೀಯ ಅದಿಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಕಳೆದ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಾರುಪತ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಸಂಘ ಪರಿವಾರದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಆರೆಸ್ಸಸ್ ನ ಆರಾದಕರಾದ ಸ್ಪೃಶ್ಯ ದಲಿತ ಸಮದಾಯದ ರಾಮನಾಥ ಕೋವಿಂದ ಅವರು ಬಿಜೆಪಿ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ದಾಳವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಆರೆಸ್ಸಸ್‌ನಂತಹ ಪುರೋಹಿಶಾಹಿ ಪಕ್ಷವು ಕೋವಿಂದರಂತಹ ಹಿಂದುತ್ವ-ದಲಿತರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂಬೇಡ್ಕರವಾದಿ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. "ಓಂ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ್, ಖಡ್ಗದ ಚಿತ್ರವಿರುವ ಕೇಸರಿ ಧ್ವಜವೇ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಧ್ವಜವಾಗಲಿದೆ. ಅದು ವೇದ ಕಾಲಗಳ ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಸಾವರ್ಕರ್ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಳೆದ 60 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆರೆಸ್ಸಸ್‌ನ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಪಕ್ಷ ವಿಎಚ್‌ಪಿಯ ಈ ಹಿಂದುತ್ವ - ಮತೀಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವು ಇಂದು ಇಂಡಿಯಾದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಫೆನಟಿಸಂ ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಳವೂರಿದೆ.

ಆದರೆ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ತಳಸಮುದಾಯಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ಜಾತಿಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಅಂಚಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡಬೇಕು. ಇದು ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ. ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವ ತಳಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯಾಹಾರದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ, ಉಪವಾಸ ಎನ್ನುವ ವ್ರತ, ದಾರ್ಮಿಕರಣಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಗ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಶೋಬಾಯಾತ್ರೆ, ಖಾಕಿ ಚೆಡ್ಡಿ- ಕೇಸರಿ ಬಾವುಟ ಹೀಗೆ ಈ ಹಿಂದುತ್ವದ ಈ ವೈದಿಕ ಚಹರೆಗಳನ್ನು, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಆದ್ಯಾತ್ಮದ ಜೀವನದ ಮೂಲಕ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವುದೇ ಇಂದಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹದಿಹರೆಯದವರಿಗೆ ಆಯಾ ವಯೋಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯರಿಮೆ (pedagogy) ಕಟ್ಟುವುದು, ಮಾತೃಬಾಷೆಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ. ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅದ್ಯಯನವು ಆರೆಸ್ಸಸ್‌ನ ಈ ದಲಿತ-ಹಿಂದುತ್ವದ ಸಮಾಜೋ-ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸುತ್ತ ಅಂಬೇಡ್ಕರವಾದಿ ದಲಿತ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಮಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪುನರೂಪಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ. ಇದು ಕ್ರಮೇಣ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ಸಂಘ ಪರಿವಾರ ರಾಜಕೀಯ ಮೆಲುಗೈ ಪಡೆಯಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇ?

ಹೌದು

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ತುರ್ತಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಹಿಂದುತ್ವದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಈ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ವಿರುದ್ದ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ" ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಅಗತ್ಯವೇ? ಅಗತ್ಯವೆಂದಾದರೆ ಅಂತಹ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣ"ದ ಸ್ಥೂಲ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಏನು?

ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿದೆ. 'ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಉಡಾಳರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶೂಲಗಳಾದವು, ಅಗ್ನಿ ಭಕ್ಷಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗಳಾದವು' ಎಂದು ಡಿ.ಆರ್.ನಾಗರಾಜ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ವಿಚಾರವಾದವೆಂದರೆ ಅದು ನಿರೀಶ್ವರವಾದವಲ್ಲ. ಅದು ದರ್ಶನಗಳ ಕಥನ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಚಿಂತಕರು ಸಂಶೊಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಯ್ತನದಂತೆ ಪೊರೆಯುವ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತೆ ಪುನರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುವ ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಲೋಕದಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಳಚಿ ಇಂದು ನಾವು ಶ್ರಮಣ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲ ಸೆಲೆಗಳಾದ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಮೈಲಾರ, ಜುಂಜಪ್ಪ, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು, ನಡೆಕಾರರು, ಚಾರ್ವಾಕ, ನಾಥ, ಸಿದ್ಧ, ಬೌದ್ಧ ಪಂಥಗಳನ್ನು, ಜೀವಪರ ಜನಪದೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಜೀವತೋರಣವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯಾಗಿಸುವುದೇ ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂನ ನಿಜದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಕಾರಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತರೂ ಮತ್ತು ಅನುಬಾವಿಗಳಾದ ಬಸವ, ಅಲ್ಲಮ, ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಕಬೀರ, ತುಕಾರಾಮ, ಕನಕ, ಉರಿಲಿಂಗಪೆದ್ದಿ, ಶಿಶುನಾಳ, ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ, ಸಂಕವ್ವ ಮುಂತಾದವರು ಇಂದಿನ ಸೆಕ್ಯುಲರಿಸಂನ ಆತ್ಮವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 15ರಷ್ಟಿರುವ ಮೇಲ್ಜಾತಿಗಳ ಏಕರೂಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮರೆಮೋಸದ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊರ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು" ಶೇಕಡಾ 70ರಷ್ಟಿರುವ ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳ ವಿನ್ಯಾಸದ" ಮೂಲಕ ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಂದಿನ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್-ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ್ಷಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ "ಆರ್ಗಾನಿಕ್ ಇಂಟಲೆಕ್ಚುವಲ್"ಅನ್ನು ತಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯರಿಮೆ ಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೀಪಪರವಾದ ನೆಲಮೂಲ, ಜಲಮೂಲ, ಸತ್ಯ ಮೂಲದ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮಿದುಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಸ ದಿಕ್ಕಿನಡೆಗೆ ಹೊರಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಅವರೇ ತಂತಾನೆ ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಎರಡನೇ ಕವಿತೆ

ಹರಿವ ನೆತ್ತರು ತೀರದ ದಾಹ

ಹರಿವ ನೆತ್ತರು ತೀರದ ದಾಹ
ಬೀದಿಯ ಬದಿ ಚರಂಡಿಗಳಲಿ
ಹರಿವ ಮಳೆಯ ನೀರಿಲ್ಲ
ನೆತ್ತರು ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ
ಯಾವ ಬಣ್ಣದವನದೋ? ಜಾತಿಯವನದೊ?
ಕೆಂಬಣ್ಣದಿಂದಲೇ ಮನವ ಕಲಕುತಿದೆ

ಕಂಬನಿಗರೆದು, ಎದೆಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವರೆಷ್ಟೋ
ಹಗಲು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೂ ದಾರಿ ಮಸುಕು
ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಅಂಟುವ ರಕ್ತದ ಕಲೆ
ಮುಂದಿನ ಬಲಿ ಯಾರದಿರಬಹುದು?

ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಟ್ಟಹಾಸದ ನಗು
ಮಹೀಷ, ಮಾರೀಚರ ನೆನಪಿಸುವಂತೆ
ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಕುಡುಗೋಲುಗಳು
ಮರಣ ಮೃದಂಗವೂ ಹೆಗಲೇರಿದೆ
ಹೌದು, ರಕ್ತ ಬೀಜಾಸುರನಿಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ!

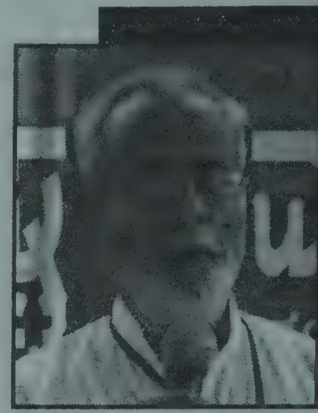
ಮಸಣದ ಪಕ್ಕ ವೇದಿಕೆ, ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಅಬ್ಬರ
ಗೋರಿಗಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲ ಗಾದಿಗಾಗಿ
ಯಾವ ಸಂಭ್ರಮ? ಸೂತಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಕಿಸ್ನೆಯುಂದಿಳಿವುದು ಕಣ್ಣೀರು
ಆಸೆಯೊಂದೆ ಕಣ್ಣ ತುಂಬಿದೆ

ಮಡಿಲ ತುಂಬಿದ ಮಗನದೇ ಶೋಕ
ಯಾರ ರಕ್ತದ ದಾಹ ನೀಗಿರಬಹುದು?
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಕೈಗಳೆಲ್ಲ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ
ಮೈತುಂಬಾ ಉಟ್ಟ ಬಿಳಿ ಖಾದಿಯೂ
ಮತ್ತೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ಮಗನ ಬೇಡಲಿ?
ತಂದು ಕೊಡಲಾರದೀತೆ ಗಾದಿಯೇರಿದವರಿಗೆ

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೆಂಪೊಂದೇ ರಾಚುತಿದೆ
ರೋಧಿಸುವ ಮುಖದ ತುಟಿಯಲ್ಲೂ ನಗು
ಇವರದೆಲ್ಲ ಮುಖವೇ? ಮುಖವಾಡವೇ?
ಅಗೋ, ಬಿಳಿ ಪಾರಿವಾಳಕ್ಕೂ ರಕ್ತ ಮೆತ್ತಿದೆ
ಕಲೆ ಗಿರ್ರನೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ

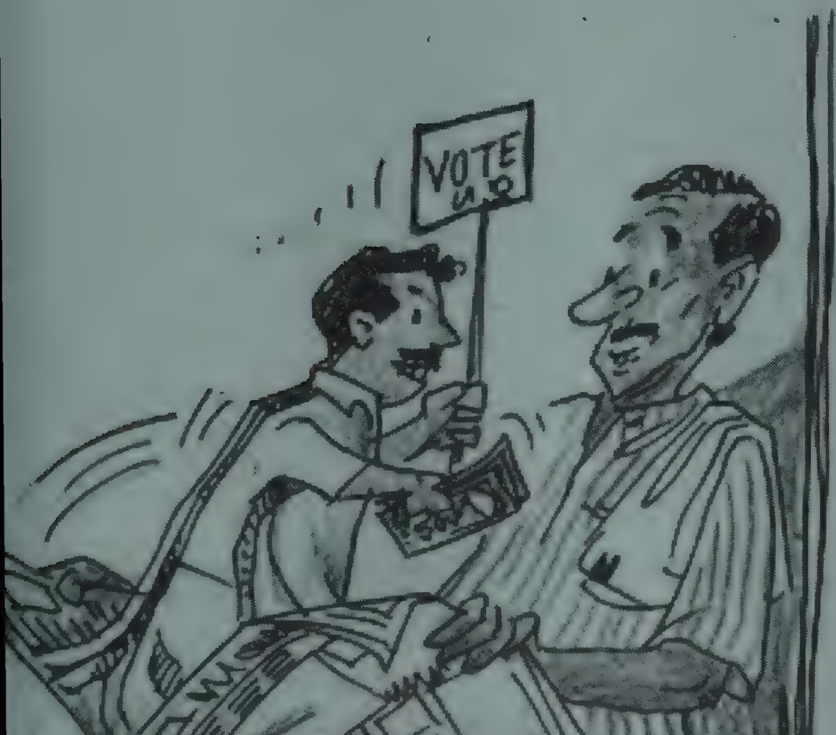
ಎಂ.ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, (ಉ.ಕ.)

ನವ ಉದಾರೀಕರಣದ ಧೋರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಿಗರ, ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವಿನ ದುಷ್ಟ ಕೂಟವೇ ಉನ್ನತ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಲೋಕಪಾಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರ ಸಂಘ

ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಣಬಲ, ತೋಳ್ಬಲ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ

ಕೃಪೆ: ಕೇಶವ, ದಿ ಹಿಂದೂ

"ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು 'ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಹರಿಸಲಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, '2014 ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು". ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ ಬಿಹಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನಿತೀಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು 2014 ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂದು ಅವರು ಟೀಕಿಸಿದ್ದ ಬಿಜೆಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಂದು ಅವರು ಕೈಜೋಡಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಂಗ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಅಂದು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ 2014 ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಯ ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆಗೆ ಬಿಜೆಪಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹಿತೈಷಿಗಳು ಮಾಡಿದ ದಾಖಲೆಯ ವೆಚ್ಚವೇ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. 2014ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಬಿಜೆಪಿಯ ಹಣ ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ನೆನಪಿಡುವಂತಹ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು.

2014 ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಬಲ, ತೋಳ್ಬಲ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಳಕೆ :

16ನೇ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ಎಡಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಇನ್ನುಳಿದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಣ ಬಲವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಬಿಜೆಪಿಯ ನಗ್ನ ಹಣಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಿಗರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಮೋದಿ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಬಿಜೆಪಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಿ, ಮೋದಿಯವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಲು

ಅವರು ಏನೂ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಎಂದಿಗೂ ಬತ್ತದ ಮೂಲದಿಂದ ಹರಿದುಬಂದ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದ ಹಣದಿಂದ ಬಿಜೆಪಿಗೆ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಬಿಜೆಪಿ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಸಗಿ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿತು. ಇದೇ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗ ಬಿಜೆಪಿ ಪರ ನಿಂತ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬಳಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

2014 ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಭಾರೀ ಬೆಂಬಲ, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಹೈಟೆಕ್ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ, ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮ, ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಕಟ್‌ಔಟ್‌ಗಳು, ಪ್ಲೇಕ್ಸ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ಹಿಂದೆಂದೂ ಯಾರೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿರುವ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಮೋದಿಯವರ ಎಲ್ಲ ಚುನಾವಣಾ ರ್‍ಯಾಲಿಗಳನ್ನು ನೇರ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗುತಿತ್ತು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮೋದಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕುಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣ ವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು .ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಲಾಯಿತು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಸೃಷ್ಠಿಸಿದ ಅಲೆ ಯುವಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಈ ಎರಡು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಜನ ವಿಭಾಗಗಳು ಮೋದಿ ಪರವಾದ ಮಾಧ್ಯಮ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅಲೆಯನ್ನು ಇತರ ಜನಸಮೂಹಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಭಾಷೆ, ಬಿಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುಗ್ದ ಮತದಾರರು ಅರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ತೃಣಮೂಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಬಿಜೆಪಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ತಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 2014 ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಯ, ಭೀತಿ, ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ತೋಳ್ಬಲದ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತು. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಎಡ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ತಡೆಯಲಾಯಿತು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಾವು ನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ರಿಗ್ಗಿಂಗ್ ನಡೆಯಿತು. ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಲವು ದೂರುಗಳು ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 2002 ರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ ನಂತರ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಡಗಿಸಲಾಗಿದೆ. "ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಅವರ ಉಸಾಬರಿ" ಎಂದು ಕೊಂಡು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಸಹ ಬಿಜೆಪಿಗೇ ಮತ ನೀಡಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, 2014 ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಗುಜರಾತಿನ ಎಲ್ಲ 26 ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗು ಬಿಜೆಪಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಕದ ರಾಜಸ್ತಾನ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ 25 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ :

ನಮ್ಮದು ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಇದು ಬಹುಮತದ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಸಂಸತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸದೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಪಡೆದ ಪಕ್ಷ ಅಥವ ಗುಂಪು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಜೀವಾಳ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿಯೂ ನಡೆಸುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಜನತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಅದು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಲ ತೋಳ್ಬಲಗಳ ಬಳಕೆ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಮಾನವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತದಾರರಿಗೆ ಹಣ ಮತ್ತಿತರ ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಭಯ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದು ಸಹ ಮುಕ್ತ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಮತದಾನದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮತಗಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ರಿಗ್ಗಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಚುನಾವಣಾ ಅಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಹಣ ಬಲ, ತೋಳ್ಬಲವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್‌ಗಳು, ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ 543 ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ 112 ಸದಸ್ಯರು ಗಂಭೀರವಾದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್

k. Fujj

ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರಿರುವುದು ಬಿಜೆಪಿಯಲ್ಲಿ (98). ಪ್ರಸಕ್ತ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಸಹ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಶೇ.32 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮ ಹಿತ್ತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್, ಗಣಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳು, ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಫಿಯಾಗಳು 110 ಕೋಟಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

ಅಬ್ಬರದ ಪ್ರಚಾರಗಳ ಮೂಲಕ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮತದಾರರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು, ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಮತೀಯ ಅಥವ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಗಳ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತವಾದ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚುನಾವಣಾ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಾನೂನುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು, ಪಾರುಗಂಡಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಗ್ರಹಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ :

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಂದರೆ ಬಹುಮತದ ಆಳ್ವಿಕೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೋಷದಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಪಮತದ ಪಕ್ಷ ಅಥವ ಗುಂಪು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ 2014 ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಕೇವಲ 31% ಮತಗಳು. ಅಂದರೆ ದೇಶದ 69% ರಷ್ಟು ಮತದಾರರು ಬಿಜೆಪಿ ವಿರುದ್ಧ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ವಿರುದ್ಧ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದವರು ಬಹುಮತ. ಬಿಜೆಪಿ ಪರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದವರು ಅಲ್ಪಮತ. ಬಿಜೆಪಿ ಅಲ್ಪ ಮತದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಗಳಿಸಿದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು 52% ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದೆ. ಮತಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ವೈರುಧ್ಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದವರ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಮತ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದು ಮೊದಲು ಬಂದವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗುವ ಬಹು ಪಕ್ಷಗಳ ಈ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೋಷ ಅಡಗಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು 50% ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿವೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳು:

ಪ್ರಮುಖ ಆಳುವ ಪಕ್ಷಗಳಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಾಗಲಿ, ಬಿಜೆಪಿಗಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಆದ್ಯತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಡಪಕ್ಷಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಪಿಐ(ಎಂ) ಮಾತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸತತವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ನವ ಉದಾರೀಕರಣದ ಧೋರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಿಗರ, ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವಿನ ದುಷ್ಟ ಕೂಟವೇ ಉನ್ನತ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಲೋಕಪಾಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

1. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಂದ ದೇಣಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು.
2. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಚುನವಣಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮಿತಿಹಾಕಿರುವಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಚುನಾವಣಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ನಿಗಧಿತ ಮಿತಿ ಹಾಕಬೇಕು.
3. ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
4. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳವರು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಪ್ರಸಕ್ತ ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಜನರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನೈಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಅಂಶಿಕ ಪ್ರಮಾಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.
6. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು.
7. ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿ ಅಥವ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು.
8. ಚುನಾವಣಾ ವೀಕ್ಷಕರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಜನತಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.
9. ಚುನಾಯಿತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

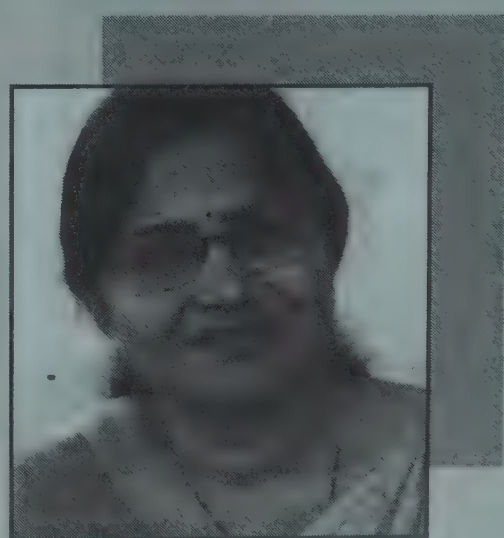

ಸಂವಾದ

ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 70 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ? ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಯ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ದಕ್ಕಿದೆ? ಈ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆ? ಮಹಿಳೆಯರ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೇ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಚಿಂತಕಿಯರು ಮತ್ತು ಚಳುವಳಿಕಾರರ ಜತೆ ಸಂವಾದದ ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ :

1. *ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? ಅವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ದಕ್ಕಿದೆಯೇ?*
2. *ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? ಅವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆಯೇ?*
3. *ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸರಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು?*
4. *ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?*

ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕುವೆಂಪು ವಿ.ವಿ.
ಶಿವಮೊಗ್ಗ

1. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಅ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಗೆ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆಯಿತು. ಇದು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದೆ.

ಆ. ವಿದ್ಯೆಯ ಅವಕಾಶ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ, ನಗರದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಅದು ಈಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಿಗುವ ಭರವಸೆಯಿದೆ.

ಇ. ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೀಡುವ ಚೂರು ಪಾರು ಪಡಿತರಗಳಿಂದ ಬಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನದಾದರೂ ಆಹಾರ ಸಿಗತೊಡಗಿತು. ಮನೆಮಂದಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಂಡು ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯ ಉರುಳು ಈ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ. ವರ್ಗ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಈ ನಿಯಮ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಆಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದೆ.

2 ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಅ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬಡತನದ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೇ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಿನ ಪರಿಗಣನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅಪರಾಧಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ

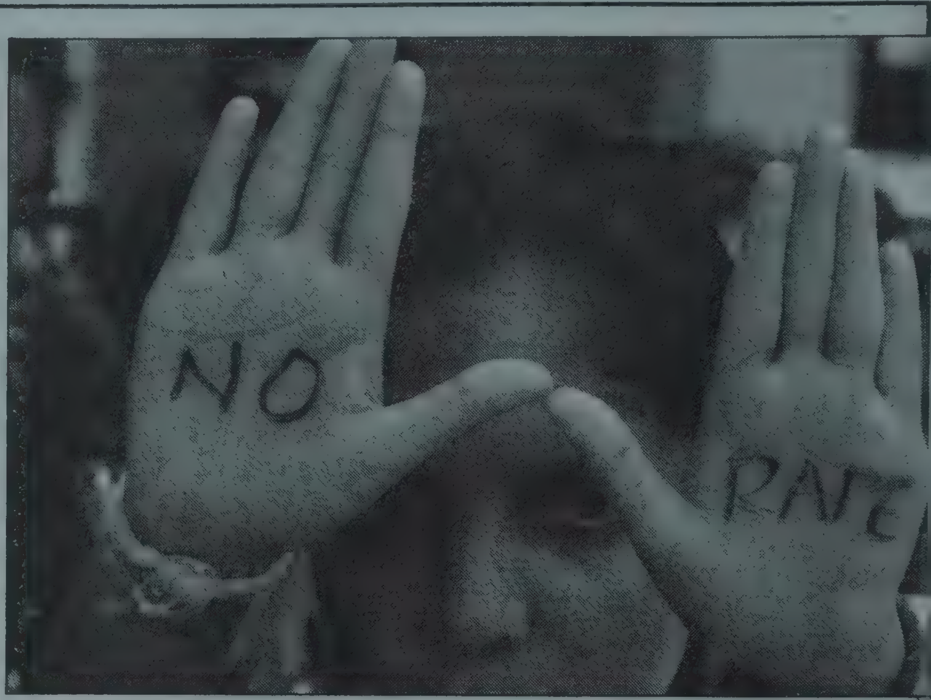
ಅಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಭಯವಿದೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ.

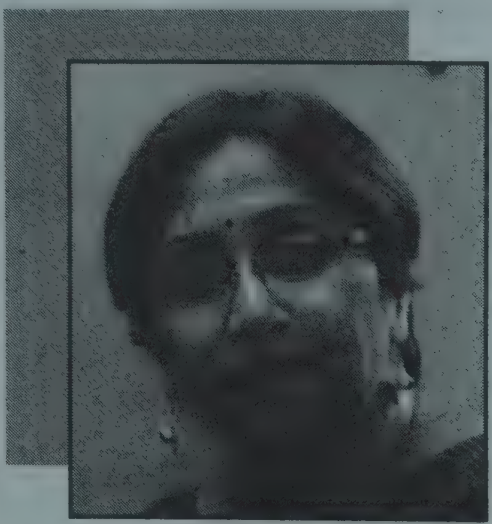
ಇ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಎಂಬುದು ಇಂದು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಗೂಡಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಗರ್ಭ ನಿರೋಧಕಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಗರ್ಭಕೋಶ ತೆಗೆಯುವುದರ ತನಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

3. ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸರಕಾರ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಮೂರು ಕ್ರಮಗಳು

ಅ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿಷೇಧ. ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲಾಗುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೂ ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು ಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಜಾರಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ. ಇದು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಪುರುಷಮಯವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಉದಾ:

ಎಸ್. ಸತ್ಯ
ಸಂವಹನ ಬರಹಗಾರರು,
ಚಿಂತಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು

1. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಇವು ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ದಕ್ಕಿದೆಯೇ?

ಅ. ರಾಜಕೀಯ: ಪಂಚಾಯತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಮೀಸಲಾತಿ.

ಆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶ

ಇ. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ದೊರೆತ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಮೂರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕದಂತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳು ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಬಾಹ್ಯ ಮಿತಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿವೆ.

2. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಇವು ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಅ. ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣ

ಆ. ಕೋಮುವಾದ

ಇ. ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಮಾನಸಿಕ, ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು

3. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು

ಅ. ಎಲ್ಲ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.50 ಮೀಸಲಾತಿ

ಆ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ

ಇ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

4. ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಅ. ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಮದ್ದು ನೀಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ. ಮನೆಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಲಿಂಗ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು, ಲಿಂಗತ್ವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇ. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಲಿಂಗತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂವೇದನಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿಸುವುದು

ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 50:50 ಟಿಕೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

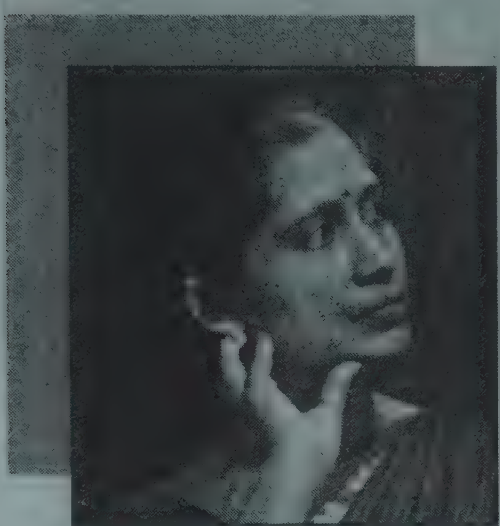
ಇ. ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೇಬಿ ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕ್ರೀಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು.

4. ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು.

ಅ. ಒಟ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಗಂಡು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿದ್ದು (ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು) ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಉದಾ: ಕಛೇರಿ ಸಮಯ ನಿಗದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅದರ ಕಟ್ಟಡದ ವಿನ್ಯಾಸದ ತನಕ ಎಲ್ಲವೂ ಗಂಡಿನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೆ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣು ತನಗಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು 'ವೃತ್ತಿ ಪರತೆ' ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವ ಮೂಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ನಾವು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಿಸಿ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಬಯಸಿದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ದುಬಾರಿ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗದ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ ಮದುವೆಯೆಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತವೆ.

ಇ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವಂತೆಯೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಹಿನ್ನೆಡೆಯುವಂತೆ, ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಮಾನಸಿಕ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕುರಿತ ಜಾಗೃತಿಯೆಡೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ
ವೈದ್ಯರು, ಲೇಖಕರು, ಚಿಂತಕರು

1. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದಕ್ಕಿದ 3 ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು:

ಅ. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ,

ಆ. ಶಿಕ್ಷಣ-ದುಡಿಮೆಗೆ ಅವಕಾಶ,

ಇ. ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು

2 ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ 3 ಅಂಶಗಳು: ಇವು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲ ಜನಜಾತಿವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ:

ಅ. ಧರ್ಮ-ಜಾತಿ-ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ದೌರ್ಜನ್ಯ

ಆ. ಬದಲಾಗದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಇ. ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ನಿಲುಕುವ ಸ್ತ್ರೀ ದ್ವೇಷ ಅಥವಾ ಮೀಸೋಗೈನಿ

3 ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಬದಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ 3 ಅಂಶಗಳು:

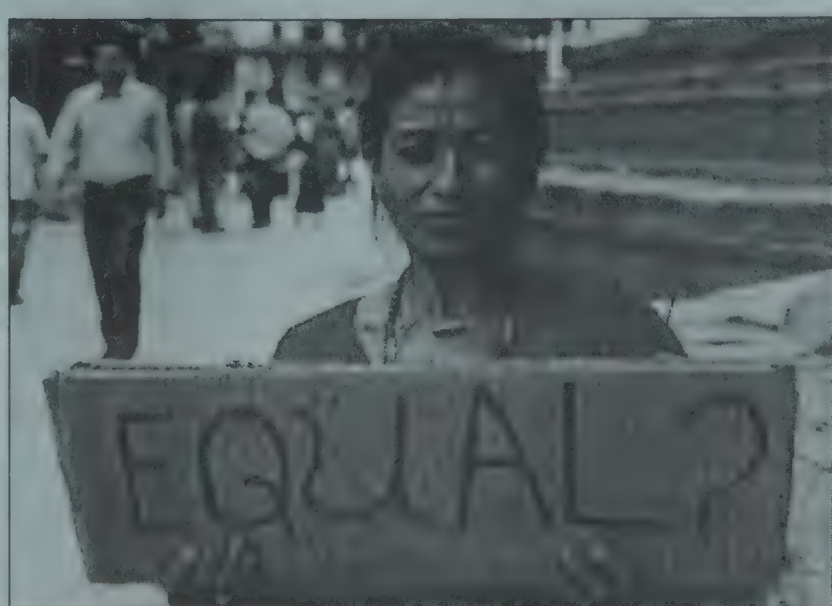
ಅ. ರಾಜಕೀಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಆ. ಕಾನೂನು ಜಾಗೃತಿ, ಸುಲಭ ಲಭ್ಯತೆ

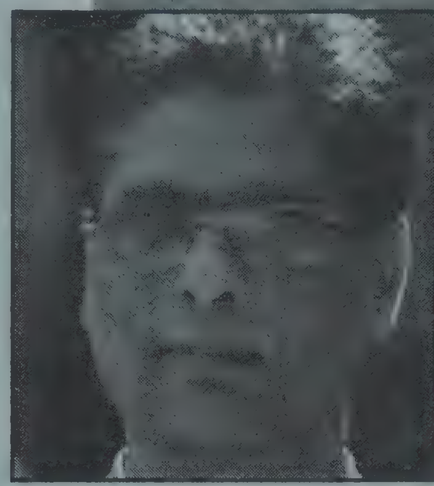
ಇ. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಘನತೆಯ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಕಾಶ

4 ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ 3 ಅಂಶಗಳು:

1. ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ, ಹರಿದುಹಂಚಿ ಹೋದ ಮಹಿಳಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆಗೆ ತರುವುದು
2. ಕೋಮುದಾಳವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಬಳಕೆಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು
3. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು

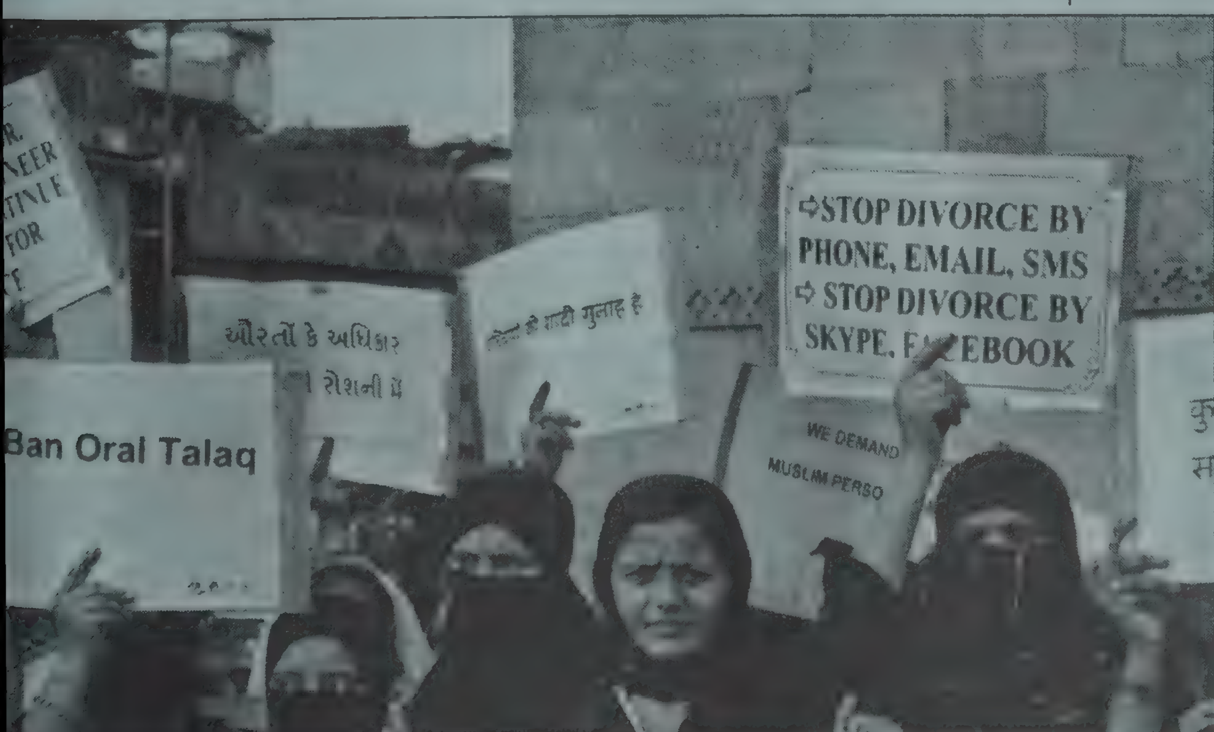
ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ದ್ವೀಪ–ಪ್ರಜ್ಞೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕೊರತೆ, ಕೀಳರಿಮೆಗಳಿಂದ ಹೊರತಂದು, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಲನಶೀಲಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಒಳಸ್ತರದ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದ ಚಳುವಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಯಕರೂ ಒಗ್ಗೂಡುವ ವಿಧಾನವಿದು. ಆಗ ಮುಸ್ಲಿಮರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಡನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಬಹುದು. ಎಡಪಂಥೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಬದಲಿ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರೊ. ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿ.ವಿ.

ಮುಸ್ಲಿಮರ ರಾಜಕೀಯ ಹುಡುಕಾಟ
ಒಂದು ಸಾಧ್ಯತೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಇರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರ ಗಳಿಸಿದ ದಮನಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು, ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು 'ರಾಜಕಾರಣ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಾದರೆ, ಅದೊಂದು ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗಗಳು, ಅವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೋಶಿಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ದಮನಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು, ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ನೆಲೆಗಿಂತ ಜನ ಧರ್ಮ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಮುಂತಾದ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡುವುದು ಸುಲಭ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಪೈಗಂಬರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಸೇರಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಷ್ಟು, ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗೊ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಲಿಂಗ ಜಾತಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾದರಿಗಳೂ ಇವೆ. ಸಮಸ್ತ ದಮನಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳ ಆಶಯಗಳೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಿಲ್ಲದ ಆದರ್ಶ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಐಕ್ಯತೆ ಯಾಕಾಗಿ, ಅದು ಸಾಗಬೇಕಾದ ಹಾದಿ ಯಾವುದು, ತಲುಪುವ ಗುರಿಯಾವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ಈ ಪರಿಯ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮರೆಯಬಾರದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಈ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಹೋರಾಟಗಳು, ಪ್ರಭುತ್ವವು ನಾಡಿನ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹೋದ; ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಮೋಚನ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಜತೆಗೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು. ಆದರೆ ಜಾತಿ ಧರ್ಮ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು, ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಸ್ಮಿತೆ ನೆಲೆಯ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕೀಯ ಹಾದಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಲ ಅವಕಾಶವಾದಿ ನಾಯಕರ ಏಣಿಯಾಗುವ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮತಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉಪಕರಣವಾಗುವ ತುದಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿದೆ.

ಐಕ್ಯತೆಯ ತಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮಾನ ಪಾಲು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಭವಿಷದ್ದೂರದ ಉದ್ದೇಶವು, ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ತಕ್ಷಣದ ಚುನಾವಣಾ ಗೆಲುವು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಗೆಲುವು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾದಾಗ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಆಶಯಗಳ ಜತೆ ಕೂಡದೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಐಕ್ಯತೆ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮಾನ ಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದಮನಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಮಾನ ಎದುರಾಳಿಯ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಎದುರಿಸಿಲು ಒಗ್ಗೂಡುವುದು ಸಹಜ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಮುವಾದದ ವಿರುದ್ಧ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದು; ದನದ ಮಾಂಸದ ಆಹಾರದ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡುವುದು. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಗಹೋರಾಟ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಎಡಪಕ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ ಎದುರಾಳಿಯ ಆತಂಕದಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳು, ಸಮಾನದುಃಖಿಗಳು ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಮತ್ತು ಹೋರಾಡುವ ಪರಿಗಿಂತ ತುಸು ಭಿನ್ನವಾದವು. ಹಾಗೆ ಕಂಡರೆ ಇವೆರಡೂ ಆಯಾಮಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎದುರಾಳಿಯಾದ ಕೋಮುವಾದದ ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ಒಂದು ಮಿತಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅಥವಾ ಈ ಯತ್ನದ ಜತೆಯಲ್ಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಸಮುದಾಯದೊಳಗೆ ಶುರುವಾಗಬೇಕಿರುವ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ. ಅತಿಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಯ ಹಿಡಿತ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿವಿಕೆ, ಮಹಿಳಾ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷವಾದಗಳು ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗಿಂದಲೇ ಕೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಗೆದ್ದಲಾಗಿವೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ–ಸಮಾರಂಭಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಇಲ್ಲದ ಸಮುದಾಯವೇ ಎಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನಿಸಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವೇದಿಕೆಗಳ ತುಂಬ ಕೇವಲ ಗಂಡಸರು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರೇ ಆಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಮುವಾದದಿಂದ ದಮನಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸಮುದಾಯವೆಂಬ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ನೋಡುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು, ಅನೇಕ ಸಲ ಅದರ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಹಕ್ಕುಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಹೋರಾಟದ ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ ಆತ್ಮವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಎರಡೂ ಸ್ತರಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾದಿಯೊಂದು ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿತವಾಗಿರುವ ಸಮಾನದುಃಖಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ವರ್ಗದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕು. ಅಂತರ್ ಧಾರ್ಮಿಕಕ್ಕಿಂತ (ಕ್ರೈಸ್ತ–ಮುಸ್ಲಿಂ) ಅಂತರ್ಜಾತಿಯ (ದಲಿತ–ಮುಸ್ಲಿಂ) ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸವಾಲಿನದ್ದಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜತೆ 'ಹಿಂದೂ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಜಾತಿಸಮುದಾಯಗಳ ಜತೆಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧ ಜಟಿಲವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅ. ದಲಿತರನ್ನು ಕುರಿತು ಸವರ್ಣೀಯರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭಾವನೆ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ, ಬಹುತೇಕ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮೇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾತಿವಾದಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. ಆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಮತೀಯ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು. ಈ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳ ಹಿಂದೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತವು 1857ರ ನಂತರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಂಕಥನಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಭಾರತದ ಬಲಪಂಥೀಯ ರಾಜಕಾರಣವು ತನ್ನದೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮುಂದುವರೆಸಿತು.

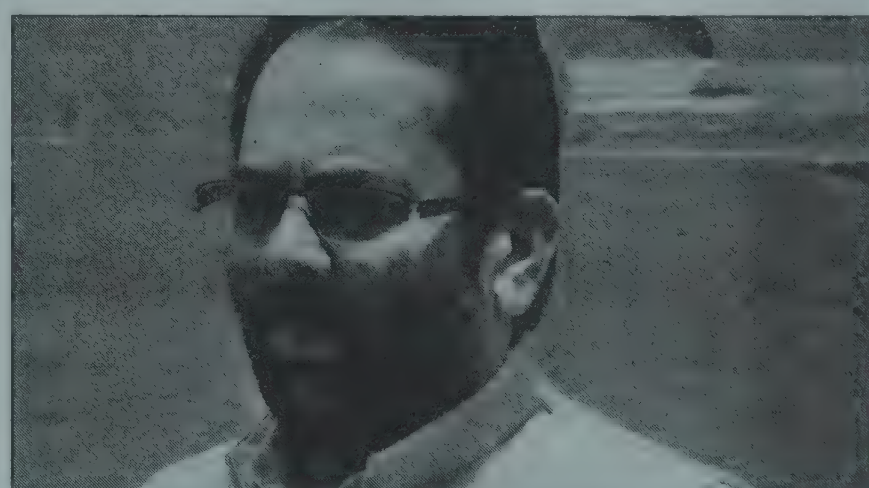
ಇಸ್ಲಾಂ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಧರ್ಮ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಸದಾ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ದೇಶದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಲು ಹೇಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾಷೆ ಆಹಾರಪದ್ಧತಿ ಭಾರತೀಯರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದವು, ಅವು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ದೇಶನಿಷ್ಠೆ ಕಡಿಮೆ, ನಾಲ್ಕು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ – ಇವು ಆ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ 'ಮುಸ್ಲಿಂ' ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಬರಿ ಮಸೀದಿ ನಾಶದ ನಂತರ ನಡೆದ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಹತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು 2002 ಗುಜರಾತ್

ನರಮೇಧಗಳು ಈ ಚರಿತ್ರೆಯ ಜತೆ ಪರೋಕ್ಷ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಜತೆಗೆ ಈಗ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಐಸಿಎಸ್ ತಾಲಿಬಾನ್ ಮುಂತಾದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಉಗ್ರವಾದಿ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರ ವಿರುದ್ಧದ ಫೋಬಿಯಾ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ ಅಮೆರಿಕದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯು ತನ್ನ ತೈಲ-ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಎನ್ನಲಾಗುವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಅರಬ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮತಾಂಧ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಉತ್ತರದಾಯಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಕೋಮುಗಲಭೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾರ ಹೊರುವ ಮತ್ತು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಒತ್ತಡ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆದ್ಯತೆಯ ವಿಷಯವಾದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ದಮನಿತರಾದ ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಅವಸ್ಥೆಯು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಂಡಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿಸಲಾದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು ಅರೆಸತ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹಾಗೆ ಏಕರೂಪಿ ಸಮುದಾಯವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವಿದೆ. ಉರ್ದುವಿನ ಜತೆಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಸಮೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮನೆಮಾತಾಗಿ ಉಳ್ಳವರು. ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿಯೂ, ಪಂಗಡಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನತೆಯಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೂ ಮಲೆಯಾಳಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೂ ಇರುವ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿವೆ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪತೆಯಿಲ್ಲ. 'ಶತ್ರು ಪಕ್ಷ' ಎನಿಸಿರುವ ಬಿಜೆಪಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಮುಸ್ಲಿಮರಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ, ವರ್ಗಭೇದಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಹುತ್ವ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ದಿಕ್ಕೇಡಿತನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಚಹರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯ ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗ. ಎಂತಲೇ ನೋಟು ನಿಷೇಧದಿಂದ ಹೊಡೆತ ತಿಂದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮುಸ್ಲಿಮರಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯವು, ತನ್ನ ನೈಜ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿವಿಕೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಸ್ಟೀಸ್ ರಾಜೇಂದರ್ ಸಾಚಾರ್ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಯಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

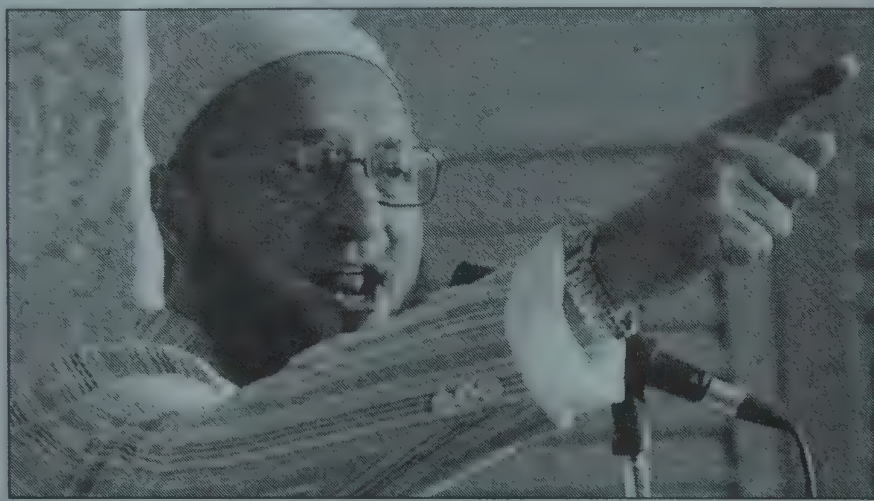
ಹೀಗೆ ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನದ ಇಕ್ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಘನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬದುಕನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲೇ ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರ ರಾಜಕೀಯ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ರಾಜಕೀಯ ಸಮೀಕರಣಗಳು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವು ಹೀಗಿವೆ.

1. ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಾದರಿ : ಭಾರತದ ಶಕ್ತಿರಾಜಕಾರಣವು ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಮುದಾಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭುತ್ವಗಳೂ ಅದರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಾಗ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ 'ಸಂಖ್ಯಾನ್ಯಾಯ' ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ವಾಚಕರ ವಾಣಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಮ್ತಾಜ್ ಅಲಿಖಾನ್ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬಿಜೆಪಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಜ್ಮಾ ಹೆಪ್ತುಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದು, ಎಂ.ಜೆ.ಅಕ್ಬರ್ ಬಿಜೆಪಿ ವಕ್ತಾರನಾಗಿರುವುದು ಹೀಗೆ. ಗುಜರಾತ್ ನರಮೇಧದ ನಂತರ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಸಹ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಜತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಶಾದಿಭಾಗ್ಯ, ಇಫ್ತರ್‌ಕೂಟದಂತಹ

ಕೊಡುಗೆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ದುರುಳೀಕರಿಸುವ ರಾಜಕಾರಣ ಒಂದಾದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಓಲೈಸುವ ರಾಜಕಾರಣ ಇನ್ನೊಂದು. ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಪಾಲು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕಾರಣವಿದು.

2. ಅಸ್ಮಿತೆಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಾದರಿ : ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ಭಾಗವಾಗುವ ಇಲ್ಲವೇ ಅಸ್ತ್ರವಾಗುವ ಬದಲು ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮದೇ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘಟನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದು. ಆದರೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ಕೇರಳದ ಮಲ್ಲಪ್ಪುರಂ, ತೆಲಂಗಾಣದ ಹೈದರಾಬಾದ್, ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ ಹಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರದಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಈ ರಾಜಕೀಯ ಸಮೀಕರಣದಲ್ಲಿ

ಗೆದ್ದು ಬರಲಾರರು. ಸಮುದಾಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಮೂಲಕ ಜಿನ್ನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ದೇಶ-ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ನೆಲೆಗೆ ಸರಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೆಲಂಗಾಣದ ಅಸಾದುದ್ದೀನ್ ಓವೈಸಿಯವರ ರಾಜಕಾರಣ ನಿದರ್ಶನ. ಇದು ಸಮುದಾಯದ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಸಮುದಾಯದೊಳಗಿನ ಲೇಖಕರನ್ನು ಚಿಂತಕರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಬಹು-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಹು-ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪ-ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರು ಉಳಿದ ಸಮಾನಮನಸ್ಕ ಮತ್ತು ದಮನಿತ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಖ್ಯ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾತಿಯ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ವರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ ಧರ್ಮೀಯ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಸಂವಾದಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಶತಮಾನದಿಂದ ದೇಶದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಈ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ತೋರಿಸಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವ ಹಿಂದುತ್ವದ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವುದು ಇದುವೇ.

3. ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಾದರಿ : ಮುಸ್ಲಿಮರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಶ್ರಮಿಕರು; ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು; ಕುಶಲ ಕಸುಬಿನವರು; ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ಉತ್ಪಾದನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಈ ವರ್ಗಸ್ವಭಾವವೇ ಅವರು ಭಾರತದ ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರನ್ನು ಅರ್ಹರಾಗಿಸಿದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಸಂಘಟಿಸಿದ ಭೂ-ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಪಾತ್ರವು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಈಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೊ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಭೀರುತನದಿಂದ ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚಳುವಳಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೊ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ರೈತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಾನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ – ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೂಡಲು ಇದ್ದ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವು ಅದು ಅಸ್ಮಿತೆಯ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊರಳಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಕ್ಷೀಣಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನೆಲ್ಲಿಯೇ ಗೋರಕ್ಷಣೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸಂಘಪರಿವಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹುಟ್ಟಿದ 'ಉಡುಪಿ ಚಲೊ' ತರಹದ ಚಳುವಳಿಯು ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಜನಪರ ವಿಶಾಲ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಸೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರಣ ಇರುವಂತೆ, ನಿಡಿದಾದ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ-ಆರ್ಥಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಜತೆ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬೆಸೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಸಂಖ್ಯೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯದ ಏಕತೆಗಳಿಂದ ಈ ಬೆಸೆಯುವಿಕೆ ಕಷ್ಟ. ಚಳುವಳಿಗಳ ರಾಜಕಾರಣವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಅದು ತಕ್ಷಣ ಫಲಕೊಡಲಾಗದ ಹಾದಿ. ಅದು ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರವಾಗದೆ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಕಾಯುವಿಕೆಯೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯದ ಮಾದರಿಯು ಅವಕಾಶವಾದಿ ರಾಜಕೀಯವು ಮಾಡುವ ಓಲೈಸುವಿಕೆಗೆ; ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನೆಲೆಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಹಾದಿಯು ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ, ನಾಡಿನ ವಿಶಾಲನೆಲೆಯ ಐಕ್ಯತೆಯ ಹೋರಾಟಗಳ ಭಾಗವಾಗುವ ಹಾದಿಯು ತಕ್ಷಣದ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಕೊಡದ, ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಯುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಕೀಯದ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಅದೆಂದರೆ, ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ಮಿತೆ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಾದರಿಗಳು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೂಡುವ ಮಾದರಿ. ಈ ಮಾದರಿಯ

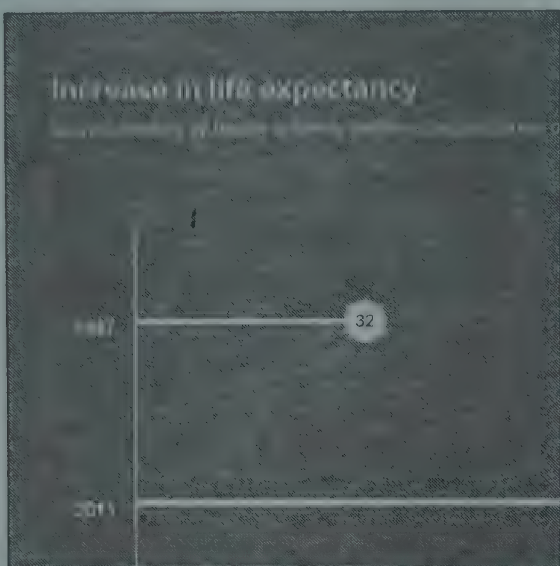
ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿದೆ.. ಅದುವೇ ಸಮುದಾಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವು ಚಳುವಳಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಚಳುವಳಿಗಳ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಮಾದರಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಶಾಲ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳುವಳಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ದಲಿತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಬೇರುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಸಮುದಾಯಗಳ ಜತೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಲೇ ಅದರ ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸಮುದಾಯಗಳ ಒಳಗಿದ್ದು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿಶಾಲ ಚಳುವಳಿಯ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಚಳುವಳಿಗಳ ಜತೆ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸೇತುವಾಗಬೇಕು. ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ನೂರಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅರಿತು ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಬೌದ್ಧಿಕ ನಾಯಕತ್ವವಿಲ್ಲ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಲೇ ತಿದ್ದುತ್ತಲೇ ಅದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ನಾಯಕರು ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಾಗಿಸುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ನಾಯಕರು ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ಇಂತಹ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಅದರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿತನದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜತೆ ಇದನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ದ್ವೀಪ-ಪ್ರಜ್ಞೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕೊರತೆ, ಕೀಳರಿಮೆಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೊರತಂದು, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚಲನಶೀಲಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಒಳಸ್ತರದ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದ ಚಳುವಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರೂ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಯಕರೂ ಒಗ್ಗೂಡುವ ವಿಧಾನವಿದು. ಆಗ ಮುಸ್ಲಿಮರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಡನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಬಹುದು. ಎಡಪಂಥೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶಕ್ತಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಬಹುದು. ಭಾರತದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಬದಲಿ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ.

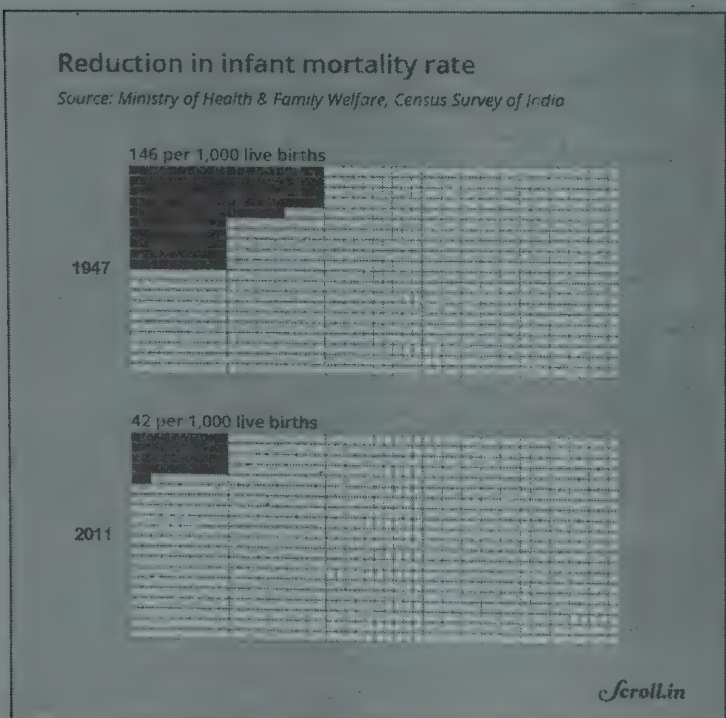
ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ 70

ಆರೋಗ್ಯ

ಸರಾಸರಿ ಆಯಸ್ಸು 1947ರಲ್ಲಿ 32 ವರ್ಷ, ಈಗ 67 ವರ್ಷ. ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ 71.4 ವರ್ಷ, ಪಕ್ಕದ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ 76 ವರ್ಷ

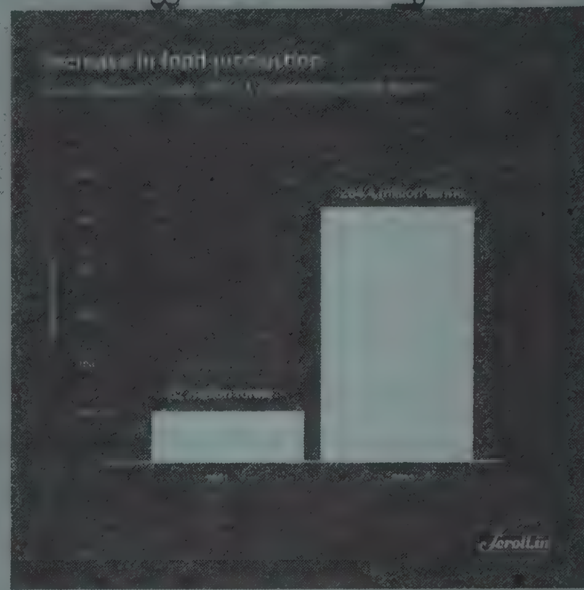
ಶಿಶು ಮರಣ ದರ

1947ರಲ್ಲಿ 1000ದಲ್ಲಿ 146 , ಈಗ 42ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ದರ 32, ನೆರೆ ದೇಶ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ 12.

ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನ 195 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 154ನೇಯದ್ದು

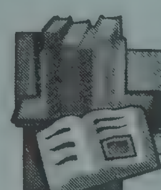
ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ
ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ

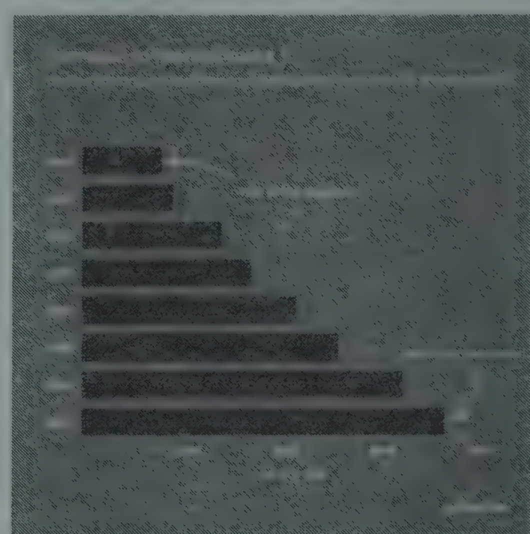
1951ರಲ್ಲಿ 5.2 ಕೋಟಿ ಟನ್, 2011 ರಲ್ಲಿ 26.44 ಕೋಟಿ ಟನ್. 2011–12ರ ನಂತರ ತಲಾ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ತಲಾ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ 'ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಭಾರತ'ದಲ್ಲಿ
1897–1902 ರಲ್ಲಿ 199 ಕೆ.ಜಿ.
1939–44 ರಲ್ಲಿ 148.5 ಕೆ.ಜಿ.
1945–46 ರಲ್ಲಿ 136.8 ಕೆ.ಜಿ.
1989–92 ರಲ್ಲಿ 177 ಕೆ.ಜಿ.
1992–95 ರಲ್ಲಿ 174.3 ಕೆ.ಜಿ.
1995–98 ರಲ್ಲಿ 174.2 ಕೆ.ಜಿ.
2000–03 ರಲ್ಲಿ 155.7 ಕೆ.ಜಿ.
2004–07 ರಲ್ಲಿ 159.9 ಕೆ.ಜಿ.
2009–12 ರಲ್ಲಿ 163 ಕೆ.ಜಿ.

ಈಗಲೂ ನವ-ಉದಾರವಾದಿ 'ಸುಧಾರಣೆ'ಗಳ ಮೊದಲಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ-ಸಾಕ್ಷರತೆ

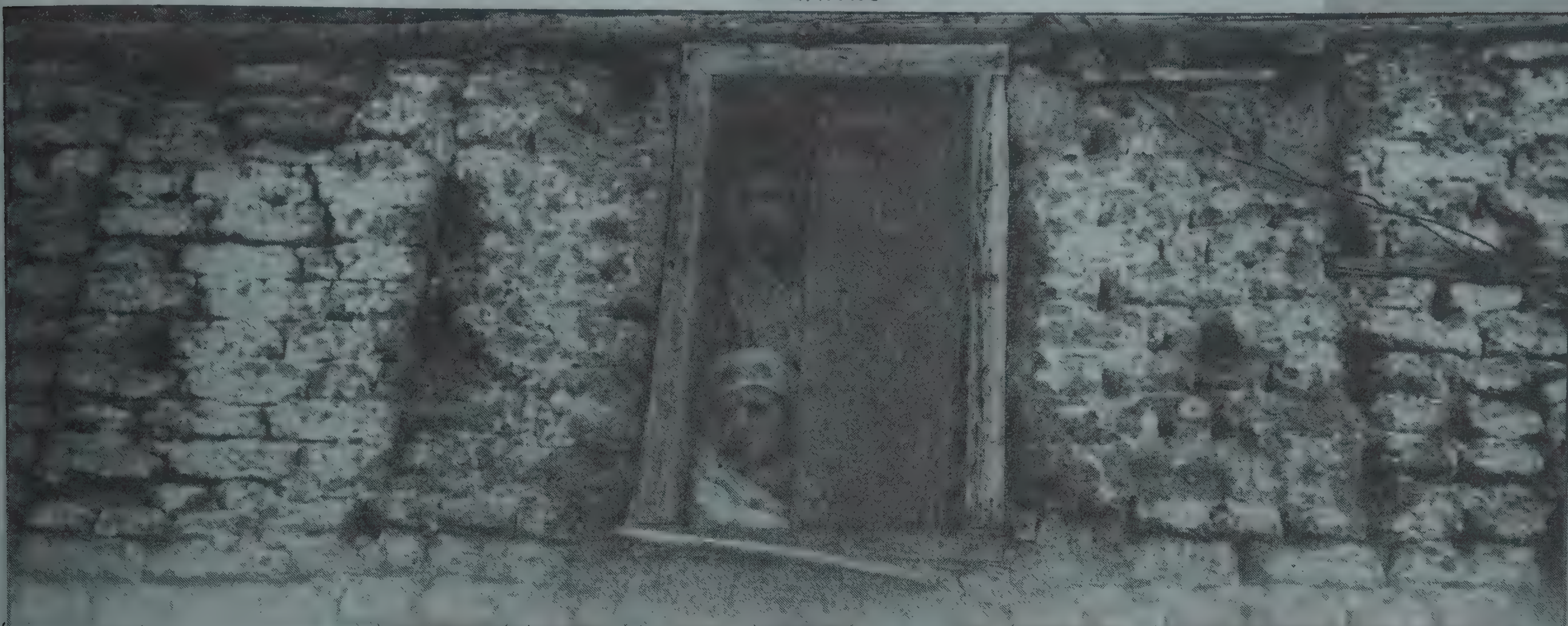
1941 ರಲ್ಲಿ 16% 2011ರಲ್ಲಿ 74% ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ 86% ಚೀನಾದ್ದು 96%

ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಗಿಂತ 18% ಹೆಚ್ಚು. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ 8%

ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನ 145 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 92ನೆ ಯದ್ದು.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ದಾಖಲಾದವರು 1951ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ, 2011ರಲ್ಲಿ 1.58 ಕೋಟಿ

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ/ಒಬಿಸಿ 17%– ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 30%, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 8%

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ

ತಾತ್ವಿಕ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿರುವ

ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಶ್ನೆ

70 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಜನತೆ ಭಾರತದ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೋ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಆ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಡ್ಡಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಒಂದು ನೋಟ.

ವೇದರಾಜ ಎನ್.ಕೆ.

ಜೂನ್ 16, 2017. ಉತ್ತರ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬಂಡಿಪೊರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಷ್ಟೆಂಗೂ ಎಂಬೊಂದು ಹಳ್ಳಿ, ರಾಜಧಾನಿ ಶ್ರೀನಗರದಿಂದ 60 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಚಿನಾರ್ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಅಗೆದ ಎರಡು ಹೊಸ ಗುಂಡಿಗಳು, ಎರಡು ಹೊಸ ಗೋರಿಗಳಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂದು ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು.

ಮೊದಲು ಬೆಳಗ್ಯೆ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಬಲಿಯಾದ ನಸೀರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಶೇಖ್ ಎಂಬ ಕಮ್ಮಾರ ಗೋರಿಗಿಳಿದ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿ ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಗುಂಡೇಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಶಜಾದ್ ದಿಲಾವರ್ ಸೋಫಿ ಎಂಬ ಪೊಲಿಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್.

ಮೊದಲನೆಯ ಶವ ಹೂಳುವಾಗ ಭಾರತ–ವಿರೋಧಿ, ಆಝಾದಿ ಕೂಗುಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಎರಡನೇ ಶವ ಹೂಳುವಾಗಲೂ ಕೇಳಬಂದವು. ಮೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದವರು ಕೂಡ ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮವರದ್ದಲ್ಲ ಎಂದರು ಎರಡನೆ ಕುಟುಂಬದವರು. ಸಂಜೆ ಮಾತ್ರ ಎರಡೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ, ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಹರತಾಳದ ಕರಾಳ ಮೌನ.

'ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಕೊನೆಗೆ ಸಾಯುವವರು ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳೇ" ಎಂಬೊಂದು ಉದ್ಗಾರ ಮೌನ ಬೇಧಿಸಿತು. "ಹೌದು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಗೋರಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹುತಾತ್ಮ, ಯಾರು ಅಲ್ಲ- ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾಟವಿಲ್ಲ-ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮವರೇ" ಇನ್ನೊಂದು ದನಿ ಉದ್ಗರಿಸಿತು.

ಯಾರಾದರೂ ಏಕೆ ಸಾಯಬೇಕು? ಮತ್ತೊಂದು ದನಿ- ಬಹುಶಃ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ದನಿ.

***

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರಿಕರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, 15000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, 1000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂಧಿ ಪೆಲೆಟ್‌ಗನ್‌ಗಳಿಂದ ಗಾಯುಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ 110ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಕಳಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅತ್ತ 20ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೇನಾ ಮತ್ತು ಪೋಲಿಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, 4000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಂದೆ 2010ರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳಲ್ಲಿ 111 ಜನ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 90ರ ದಶಕದಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದ ಅಶಾಂತಿಯಲಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾವು-ನೋವುಗಳ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದವು.

ಇವರೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು- ಬಹುಶಃ ಇಡೀ ದೇಶ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ.

70 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನರನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

***

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಆ ರಾಜ್ಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1947ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವಾದವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಗಣತಂತ್ರದ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

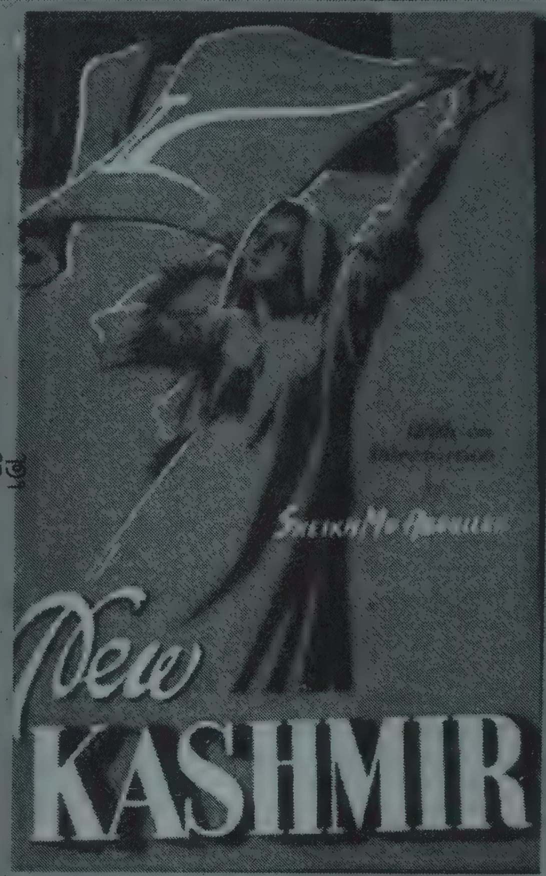
ಬ್ರಿಟಿಶರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ನೇರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಎಂದು ವಿಭಜಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ 565 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಸೇರುವ ಅಥವ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಡೋಗ್ರಾ ವಂಶದ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಆದರೆ ಇದು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲಾಗಿ ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಮತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮೂರು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಲಡಾಖ್ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆ, ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಇದು ಹಿಂದೂ ರಾಜನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶ.

ಮತೀಯವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ನಿಕಟತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಷ್ಟೇ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಈ 'ಭೂಸ್ವರ್ಗ'ದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾಳೇಗಾರೀ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ 1932ರಿಂದಲೇ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಂದೋಲನ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮತೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಚಳುವಳಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ-ವಿರೋಧಿ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ-ವಿರೋಧಿ ಹೋರಾಟದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಚಳುವಳಿಗೆ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ 'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ'(ಎಐಎಸ್‌ಪಿಸಿ)ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಚಳುವಳಿಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ರಾಜನಿಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರಲೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳ ಬಯಸಿದ್ದರು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ದಾಳಿಕೋರರು ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ರಾಜಧಾನಿ ಶ್ರೀಗರದತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಹಾರಾಜ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಪಾಳೆಗಾರಿಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳು ದಾಳಿಕೋರರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಜ್ಜಾದರು. ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಸೇನಾಪಡೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀನಗರಕ್ಕೆ ವಿಮಾನದಿಂದ ಸಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ದಾಳಿಕೋರರನ್ನು ಮುಝಪ್ಪರಾಬಾದ್ ವರೆಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪಾಳೆಯಗಾರೀ-ವಿರೋಧಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡಿದ್ದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ 'ನ್ಯೂ ಕಾಶ್ಮೀರ್'ನ ಮುಖಪುಟ. ವ್ಯಾಪಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಂತ್ಯ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಆಂಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಶ್ರೀನಗರದತ್ತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಬೆಂಬಲಿತ ಪಡೆಗಳು ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಆಳರಸರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ಮುಖಂಡ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜನ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಸಂವಿಧಾನದ 370ನೇ ವಿಧಿ ಮೂಡಿಬಂದದ್ದು ಇಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದಾಗಿ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕಲ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ. ಆಗ ಭಾರತೀಯ ಗಣತಂತ್ರದ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆ ರೂಪಿಸಿದ ಈ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯ ತನ್ನದೇ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು, ಬಾವುಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲು ಸದರ್-ಎ-ರಿಯಾಸತ್(ಅಧ್ಯಕ್ಷ) ಮತ್ತು ವಝೀರ್-ಎ-ಆಝುಂ(ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ)ಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಶಾಸನ ರಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಸರಕಾರದ ಬಳಿಯಿರುವಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ' ಆದರು,

ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆರಂಭ

ಇದನ್ನನುಸರಿಸಿ 1952ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಸರಕಾರ(ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮತ್ತು ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ) ನಡುವಿನ ದಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ಈ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿತು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ 352ನೇ ಕಲಮನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಕೋರಿಕೆ ಅಥವ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಸಬಹುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವ 356ನೇ ಕಲಮು ಮತ್ತು 360ನೇ ಕಲಮು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಂಸತ್ತು ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೂ ಇದು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆರಂಭ.

ನೆಹರು ಮತ್ತು ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ನಡುವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಬಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ 1953ರಲ್ಲಿ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ 'ಆಝಾದಿ' (ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ)ಯ ಸಂಚು ಹೂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ನಡುವೆ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ವ್ಯಾಪಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ಜನಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಣಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅತ್ತ ಜಮ್ಮುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ-ಪರ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು 370ನೇ ವಿಧಿ ಮತ್ತು ದಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭಿಸಿದವು ಮುಂದೆ ಜನಸಂಘ(ಬಿಜೆಪಿಯ ಹಿಂದಿನ ಅವತಾರ) ದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡ ಪ್ರಜಾಪರಿಷದ್ ಇದಕ್ಕೆ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಈ ಸಂಘಟನೆ ನಂತರ ಭಾರತದೊಡನೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಲೀನದ ಬೇಡಿಕೆಯಿಟ್ಟದ್ದು ಜಮ್ಮುವಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡಿರುವ ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ಗೋಸುಂಬೆತನದ ಒಂದು ಆರಂಭದ ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಪಂಜಾಬ್ ಭೀಕರ ಕೋಮುಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶ ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1947ರ ವೇಳೆಗೆ ಕೋಮುವಾದಿ ದಂಗೆಗಳು ಜಮ್ಮು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಂದಿಗೆ ತಿಕ್ಕಾಟವೂ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಈಗಲೇ. ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಿಂದ ಮುಝಫ್ಫರಾಬಾದ್ ವರೆಗೆ ದಾಳಿಕೋರರನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ನಡುವೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಸೇನಾಪಡೆಗಳ ನೇರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ನಡೆದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕದನ ವಿರಾಮ ನಡೆದು ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಆ ದಾಳಿಕೋರರ ವಶದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಆಝಾದ್ ಕಾಶ್ಮೀರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಾಕ್ ಆಕ್ರಮಿತ ಕಾಶ್ಮೀರ(ಪಿಒಕೆ) ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿಒಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಗಡಿಯೇ ಈಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆ(ಎಲ್‌ಒಸಿ) ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿವಾದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಜನಮತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಆಗ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗೊಂಡಾಗ ಜನಮತಸಂಗ್ರಹ ನಡೆಸಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಕುರಿತು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಭಾರತ ಭದ್ರತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಈ 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ' ಎಂಬುದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಜನಮತಸಂಗ್ರಹ ಎಂಬುದೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಈ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು.

ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ನಾಶದೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಿರಾಕರಣೆ

ಈ ನಂತರದ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿದುದರ ಇತಿಹಾಸ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಿರಾಕರಣೆಯ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ನೀಡಿದ ವಚನಗಳ ಭಂಗದ ಇತಿಹಾಸ.

1953ರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ 1964 ರವರೆಗೂ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಈ ನಡುವೆ ಅವರ ಸಹಯೋಗಿಗಳೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅವರೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳೇ ಆದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 1955ರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೆಬಿಸೈಟ್ ಫ್ರಂಟ್(ಜನಮತಸಂಗ್ರಹ ರಂಗ) ರಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದಾಗ ನೀಡಿದ ವಚನದಂತೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಭಾರತದೊಡನೇ ಸೇರಬೇಕೇ ಅಥವ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜನಮತ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಪಕ್ಷದ ಕೇಂದ್ರ ಬೇಡಿಕೆ.

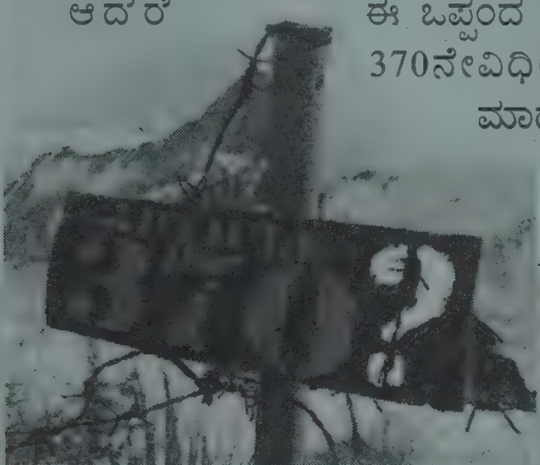
1953ರಿಂದ 1963 ರವರೆಗೆ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ನ ಭಕ್ಷಿ ಗುಲಾಂ ಮೊಹಮ್ಮದ್ 'ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ'ಯಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅದೇ ಪಕ್ಷದ ಗುಲಾಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸಾದಿಕ್ ಆ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಂದರು. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ನಾಶದ ಭಾಗವಾಗಿ 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ' ಹುದ್ದೆಯ ಹೆಸರು ದೇಶದ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ 'ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ' ಆಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸತತ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದಾಗಿ

1965ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರದೇಶ ಸಮಿತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಜಿಎಂ ಸಾದಿಕ್ ಮುಂದೆ 1972 ರ ವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸೈಯದ್ ಮೀರ್ ಕಾಸೀಮ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು.

1964ರಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ನಿಧನದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೂ, ಅವರ ನಿಧನದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸೆರೆಮನೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರಿನ್ನೂ ಜನಮತಸಂಗ್ರಹದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಡುವೆ ಭಾರತ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಕೂಡ ಮೆತ್ತಗಾಗಿದ್ದರು, ಜನಮತಸಂಗ್ರಹದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, 1953ರ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಬೇಕು ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ 1974ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ–ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಒಪ್ಪಂದವಾಯಿತು. ಜೈಲಿನಿಂದ ಅವರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ಲೆಬಿಸೈಟ್ ಫ್ರಂಟ್ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು. ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಈ ಪಕ್ಷದಿಂದ 22 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 1975ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದರು,

ಆದರೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. 370ನೇವಿಧಿಯನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ 1977ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಭಾರೀ ವಿಜಯಗಳಿಸಿತು. ಇದು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ನ್ಯಾಯಯುತ ಚುನಾವಣೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿಶ್ಲೇಷಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರು. 1982ರಲ್ಲಿ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ನಿಧನದ ನಂತರ ಅವರ ಮಗ ಫಾರುಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರು. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ದೊಂಬರಾಟ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಡಕುಂಟು ಮಾಡಿ ಈ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿ ಜಿ ಎಂ ಶಾಹ ನೇತೃತ್ವದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಣಿವೆಯಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಕರ್ಫ್ಯೂಗಳು, ಪೊಲಿಸ್ ಗೋಲೀಬಾರ್‌ಗಳು ನಡೆದವು. ಅದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಫಾರುಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ನೇತೃತ್ವದ ನ್ಯಾಶನಲ್ 'ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1987ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಮೋಸಗಳು ನಡೆದವು. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಬಹುಮತ ಪಡೆದರೂ ಫಾರುಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸರಕಾರವನ್ನು 1990ರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಮು 356 ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಂಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ವಜಾಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಹೇರಲಾಯಿತು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಭಾರತದ ಬೇರಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡುವ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.. ಅಲ್ಲದೆ

ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವ ಬದಲು ವಿಶ್ವಾಸ ಮುರಿಯುವ ಕ್ರಮಗಳು

ಏಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಏಳು ದಶಕಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿ ಕೂಗು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ್ಗದ ನಿವಾಸಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ನರಕ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೇ ಆತಂಕ ತರುತ್ತಿದೆ?

ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಈಗ ಆಳುತ್ತಿರುವವರ ಉತ್ತರ ನೇರ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ- ಸಂವಿಧಾನದ 370ನೇ ವಿಧಿ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರ ಪರಿಹಾರವೂ ಸರಳ- ಈ ಕಲಮನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿರುವವರ ಮೂಲಭೂತ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

2014ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಜಮ್ಮುನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಮು 370ರ ಬಗ್ಗೆ 'ಮರುನೋಟ' ಬೀರುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕಚೇರಿಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಿತೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಸರಕಾರ ಕಲಮು 370ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ ಎಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರ "ಕಲಮು 370ರ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿರದಿದ್ದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ" ಎಂದರು.

ಆದರೆ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಏಕೆ ಬಂತು, ಇದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ (ಆಝಾದಿ?) ಆಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜ ಅದರ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡೇ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರೇ ?

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, 370ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು ಹೊಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹಲವು ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ 395 ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ 260ನ್ನು ಈ ಏಳು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 135 ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 370ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲೀಗ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ, ಉಗ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಮೂಲಧಾತು ಎಂಬುದು ಈ ಕುರಿತು ನಡೆದಿರುವ ಹಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶೆಗಳ

ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಜಗಮೋಹನ್ ಮುಂದೆ ಬಿಜೆಪಿ ಸೇರಿದರು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವ (ಈಗ ಸಹಕಾರಿ ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವ!) ವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಸಾಗುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ಗೋಸುಂಬೆತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರೆ, ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದ ಮತ್ತು ಉಗ್ರವಾದ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಜನಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಪರಕೀಯ ಭಾವ– ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು

1953ರಲ್ಲಿ ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಬಂಧನ, ನಂತರ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ರಾಜಿ ನಿಲುವುಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ನಿಲುವುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಹುಳ್ಯದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಕೀಯ ಭಾವವನ್ನು, ಅದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವಾಗಿ ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಈ ಪರಕೀಯ ಭಾವವನ್ನು, ಆಕ್ರೋಶವನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವು. 1987ರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ತನ್ನ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ–ವಿರೋಧಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಯುಕ್ತ ರಂಗ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವ್ಯಾಪಕ ಮೋಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ರಂಗದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಹಲವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದದತ್ತ ಸರಿದರು, ಕೆಲವರು ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟದ ದಾರಿಗೂ ಮಾರು ಹೋದರು.

ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡ ಜೆಕೆಎಲ್‌ಎಫ್(ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ವಿಮೋಚನಾ ರಂಗ) 'ಆಝಾದಿ'(ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ) ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟಕ್ಕಿಳಿಯಿತು. ಇದು ಮತೀಯ ಆಧಾರವನ್ನೇನೂ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಘಟನೆ ಹಿಜ್ಬುಲ್ ಮುಜಾಹಿದಿನ್ ಮತೀಯ ಆಧಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು ಜಮಾತೆ ಇಸ್ಲಾಮಿಯ ಸಶಸ್ತ್ರ ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಜೆಕೆಎಲ್‌ಎಫ್ ನಿರ್ನಾಮಗೊಂಡು ಹಿಜ್ಬುಲ್ ಸಂಘಟನೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಪಡೆಯಿತು. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು. 1991ರಲ್ಲಿ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಆಗಿದ್ದ ಸೋವಿಯೆತ್ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಗೊಂಡಾಗ ಸಾವಿರಾರು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳನ್ನು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದೀ ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳು ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಗಡಿ ಭದ್ರತಾಪಡಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸೇನೆಯ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಗಲಭೆಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕರಗಳ ಕಾನೂನನು ಹಲವೆಡೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸೈನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಯುವಜನರು ಸತ್ತರು.

ಹರ್‌ಕತ್ ಉಲ್ ಅನ್ಸಾರ್, ಲಷ್ಕರ್ ಎ ತೊಯ್ಬ ಮುಂತಾದ

ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನ.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಪಟೇಲರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ದುಷ್ಫಲ. ಬಿಜೆಪಿ ಈಗ ಅದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು 'ಸಹಕಾರಿ ಒಕ್ಕೂಟ ತತ್ವ'ದ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತಲೇ ಮುಂದುವರೆಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿಧಿ 370ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ತನ್ನ ಅಜೆಂಡಾದಿಂದಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸೈನಿಕ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಹಾರವೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹಲವು ನಿವೃತ್ತ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ ಜಿಎಸ್‌ಟಿಯನ್ನು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನವರು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ 35(ಎ)ವಿಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಂಘಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆ ಸುಪ್ರಿಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಕುದುರಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ಸರಕಾರ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗಡಿಯ ಬಳಿಯ ಮಾಚಿಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಯುವಕರನ್ನು ಹುಸಿ ಎನ್‌ಕೌಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾಗಿ ಸೇನಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಐವರು ಸೇನಾಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಜಾಮೀನು ನೀಡಿರುವುದು.(ನೋಡಿ ಜನಶಕ್ತಿ, ಸಂಚಿಕೆ 33, ಆಗಸ್ಟ್ 7–13 , 2017)

ಈ ದಾಳಿ ಕಶ್ಮೀರಿಯತ್, ಇನ್ಸಾನಿಯತ್ ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

(ಅಮರನಾಥ ಯಾತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ದಾಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತು ಮಂಜುಲ್(ಡಿಎನ್‌ಎ ಪತ್ರಿಕೆ) ಅವರ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನ-ಪರ ಉಗ್ರಗಾಮಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರಂಬಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಜಿಆ ಪಡೆಗಳ ಓಡಾಟ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಅಡೆ-ತಡೆಗಳಿಂದ ಜನ ಬೇಸತ್ತು ಹೋದರು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1993ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್ ಹುರಿಯತ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ರಚನೆಗೊಂಡಿತು. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾವಾದಿಗಳ ರಾಜಕೀಯ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಇದು ಇಭ್ಭಾಗವಾಯಿತು, ಇವರಲ್ಲಿ ಮಂದಗಾಮಿಗಳ ವಿಭಾಗ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾತುಕತೆಗಳೂ ಆರಂಭವಾದವು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಡುವೆ ನವಂಬರ್ 2008ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ದಾಳಿ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಡೆ ಹಾಕಿತು. ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳ ಬಳಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಅಜೆಂಡಾ ಇಲ್ಲದ್ದೂ ಈ ವಿಫಲತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದಿ ವಿಭಜನೆ

ಇತ್ತ ಹಿಂದೂ ಬಾಹುಳ್ಯದ ಜಮ್ಮು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ್ಪನಿಕವೂ ಆಗಿದ್ದವು. ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಮೀ ಮೂಲಭೂತವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದ 'ಕಶ್ಮೀರಿಯತ್'ನ್ನು ಬಾಧಿಸಿದರೆ, ಇದರ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಹಿಂದೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಂಡಿತ್ ಸಮುದಾಯದವರ ಮೇಲಿನ ಹಿಂಸಾಚಾರ, 1990ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಲಸೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವಿಫಲತೆ ಹಿಂದೂ ಬಾಹುಳ್ಯದ ಜಮ್ಮುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಕೀಯ ಭಾವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇದನ್ನು 1947 ರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಕೋಮುವಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡವು.

ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಲಡಾಖ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಅಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧರ ಪ್ರಮಾಣ 52%, ಮುಸ್ಲಿಮರದ್ದು 48%. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಜನಗಳನ್ನು ಧರ್ಮದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಪರಿಹಾರವೇನು?

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದೊಳಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೇ ದೇಶದ ಮುಂದಿದ್ದ, ಈಗಲೂ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯತೀತ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತ ವರ್ಗಹಿತಗಳಿಂದ ಮೇಲೇಳಲಾರದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಆಳುವ ಮಂದಿಯ ಅಸಮರ್ಥತೆಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೈಗನ್ನಡಿ.

ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ 1952ರ ನೆಹರು-ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ನಡುವಿನ ದಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ, ನಂತರ 1975ರ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ-ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಒಪ್ಪಂದ ಗರಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದವು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ಆಕಾಶವೇ ಮಿತಿ' ಎಂದಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಗರಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿನ ಅಶಾಂತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಜೂನ್ 2000ದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸರಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನಸಭೆ ಅನುಮೋದಿಸಿ ಆಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ವಾಜಪೇಯಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿತ್ತು. ಅದು ಮುಂದಿನ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗ ಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನ್ಮಜಾತ ಅಲರ್ಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

2008ರಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಿಡಿಪಿ ಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಾಕ್ ಆಕ್ರಮಿತ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೂ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. 2006ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಸ್ತುತಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮುಷರಫ್ ಕೂಡ ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳು ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತದ ಘಟಕಗಳಾಗಬಹುದು, ಸಮಾನ ವಿಷಯಗಳ, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು.

2010ರ ವ್ಯಾಪಕ ಅಶಾಂತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂವಾದಕರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಕರ್ತ ದಿಲೀಪ್ ಪಡಗಾಂವ್‌ಕರ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ರಾಧಾ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತ ಎಂ.ಎಂ. ಅನ್ಸಾರಿ ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜನಸಮೂಹಗಳ 700ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಮೂರು ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ 2012ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತು. ಅದು ಕಲಮು 370ನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿತ್ತು. 1952ರ ದಿಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಮುಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಇಚ್ಚಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ

ಯುಪಿಎ–2 ಸರಕಾರ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಎಡ–ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳ ನಿಲುವು

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಶ್ನೆ 70 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿರುವ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬುದು ದೇಶದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು. ಈ ಎರಡು ತತ್ವಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಜನತೆಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಡೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದೇ ಭಾರತೀಯ ಗಣತಂತ್ರದ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ರೂಪಿಸಿದ 370ನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕಳೆದ 70ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯದೇ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸಿಪಿಐ(ಎಂ)ನ ಕೇಂದ್ರ ಸಮಿತಿ ಈ ಕುರಿತು 2010ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಒಂದು ದಸ್ತಾವೇಜು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಂತೂ ಸಮಸ್ತ ಭೌಗೋಳಿಕ–ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ತಮ್ಮ ನಡುವಿನ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥದೊಂದಿಗೂ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರದತ್ತ ಸಾಗಲು ಸಿಪಿಐ(ಎಂ) ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು:

* ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಚನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮೊದಲು ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಏಳು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೈನಿಕ ಮತ್ತು ಅರೆ ಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸಿ ಅವನ್ನು ಒಳನುಸುಳಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಗಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆಯ ಮತ್ತು ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಭದ್ರತಾ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹತೋಟಿಗಳು ಜನಗಳಿಗೆ ದಮನಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ, ಅವರು ಅದರಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಗಲಭೆ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕಾನೂನು ಸೇನಾಪಡೆಗಳು ಇಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.
* ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ ಅತಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇದಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೂಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯುವಜನರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು, ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ನೋಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಯುವಜೀವಗಳು ಬಲಿಯಾಗಿವೆ. ಜನಗಳನ್ನು ಸಶಸ್ತ್ರ ದಂಗೆಕೋರರಂತೆ ನೋಡುವುದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.
* ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ, ಉದ್ಯೋಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
* ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯ ಜನಗಳ ನಡುವೆ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಮ್ಮುವಿನ ಜನತೆಯು ನೈಜ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಪಂಡಿತ್ ಸಮುದಾಯದವರು ಗೌರವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಗೆ ಮರಳುವುದು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೆನೆಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು.

ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಜಮ್ಮು, ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ರಚನೆಗಳಿರಬೇಕು. 370ನೇ ವಿಧಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಗರಿಷ್ಟ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಮೂಡಿ ಬರಬೇಕು.

ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಹಾರದ ಎರಡನೇ ಆಯಾಮ ಎಂದರೆ ಭಾರತ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಂಶ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆಯ ಆಚೆಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 2014ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಿಜೆಪಿಯ ಮುಂದಿರುವ ಅಜೆಂಡಾವಂತೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಂತರ ನಡೆದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬಹುಮತ ಸಿಗದೆ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪಿಡಿಪಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಮರ್ಜಿ ಹಿಡಿಯುವ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಿ ಬಿಜೆಪಿಯೊಡನೆ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣುವ ಬದಲು ಅದು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿದೆ. ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬದಲು ವಿಶ್ವಾಸ ಮುರಿಯುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. (ಬಾಕ್ಸ್ ನೋಡಿ).

70 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಜನತೆ ಭಾರತದ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೋ ಆ ತತ್ವಗಳಿಗೇ ಈಗ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದಿರುವಾಗ ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಭರವಸೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಕಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕತೆ

ಇಮಾನ್

ಗಡ್ಡದಾರಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದನ ಅನುಯಾಯಿಯಂತೆ
ಅವನಿಗೂ ಭೀಮನ ಬುದ್ಧ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನಂತೆ
ಬೆಂಕಿಯ ಉರಿಗೆ ಒಣ ಹಸಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕರಕಲಾಗಿ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ?

■ **ಮುಸ್ತಫಾ ಕೆ.ಎಸ್.**
ಮಂಗಳೂರು

ಉಮ್ಮ ನೋವಿನ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ಲು ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ನಿನ್ನ ಬಾಪನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸಾಧಿಸಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣವೆ ರಕ್ತದ ಮುದ್ದೆಯಂತಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಎತ್ತಿ ಬಲಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಹುವು ಅಕ್ಬರ್ ಅಲ್ಲಾಹು ಎಂಧು ಅಜ಼ಾನ್ ಮೊಳಗಿಸಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಅಮೀರ್, ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಅಮೀರ್, ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಅಮೀರ್, ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಸಂತೃಪ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಪಿಳಿಪಿಳಿ ಎನ್ನುವ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೆ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಗದಷ್ಟು ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಆಸ್ವದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಂತು ನಿನ್ನ ಬಾಪ ನಿನಗಿಂತಲೂ ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನಂತೆ ನನಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದ್ದು ಈಗಲೂ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಯಾವ ಕನಸುಗಳಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಅಂದು ದಿಟ್ಟಿಸಿದ ನಿನ್ನ ಬಾಪನ ನೋಟವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತೆ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೀಗ ಸಾಸುವೆಯಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಹೊರಟುಹೋಗು ಎಂದು ಉಮ್ಮ ಬಡಬಡಿಸುವಾಗ ಕರುಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹೋರಗೆಡವಿದಂತೆ ಸಂಕಟದ ಜೊತೆಗೆ ಕಣ್ಣಿರು ಉಕ್ಕಿಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು.

ಭಾರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನೊತ್ತು ಉಮ್ಮನ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಪಕ್ಕದ ಮುಂಬಾಗಿಲಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತೆ. ಬಿಳಿಯ ಮುಂಡಾಸು ದಾರಿಗಳು, ಮದರಸಾಗೆ ತೆರಳುವ ಪುಡಿಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧುಗಳು ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್, ತಮ್ಮ ಅಬ್ದುಲ್ ನಿಯಾಜ಼್ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕುರ್‌ಆನ್‌ನ ಯಾಸೀನ್ ಸೂರತನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಏಕಮೇಯವಾಗಿ ಏರಿದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂಗಿಗೆ ಅತ್ತರಿನ ಪರಿಮಳದ ಜೊತೆಗೆ ಊದುಗಡ್ಡಿಯ ಪರಿಮಳವು, ಲೋಬಾನದ ಹೊಗೆಯು ಬೆರೆತು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಬಾಪ ಮಾತ್ರ ಹಳೆಯ ಮರದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೊದ್ದು ಜಗದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನೇನು ಮಯ್ಯತ್ತನ್ನು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಾಗ ಬಾಪನ ಮುಖವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಎಂಬಂತೆ ನೋಡಲು ಮುಂದಾದೆ. ಬಾಪನ ದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಆ ಮೊಗವನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವ ಆಸೆ ನನ್ನದು. ತುಂಬಿದ ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ದೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಾಪನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಜೀವವಿಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿದ್ದ ದೇಹದ ಮುಂದೆ ಬಾಗಿದೆ. ಅಣ್ಣ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಕೆಂಡಾಮಂಡಲನಾಗಿ ಕುರ್‌ಆನ್‌ಅನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಧರಧರನೆ ಎಳೆದು ಬಾಗಿಲಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ದೂಡಿದ. ದಿಢೀರ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ನಾನಂತು ಮತ್ತಷ್ಟು ತತ್ತರಿಸಿ ನೋವಿನಿಂದ ಜೋರಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಸಾಕುಮಾಡು ಈ ನಿನ್ನ ನಾಟಕವನ್ನು. ಬಾಪನನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಗಲೇ ಶವವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಂಬಲಾರರು, ನೀನು ಏನೂ ಅಂತ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಬಾಪನ ಕೊನೆ ಆಸೆಯು ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಸತ್ತರೆ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ಆ ಹರಾಮಿಗೆ ಬಿಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಬಾಪ ವಾಗ್ದಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಿನಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅವತ್ತೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಮುಖವನ್ನೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗು ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಾವೇಲ್ಲ ಸೇರಿ ಬಾಪನ ಮಯ್ಯತ್ ಜೊತೆಗೆ ನಿನ್ನ ಹೆಣವನ್ನು ದಫನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಿತು ಎಂದು ಅಣ್ಣ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಇಡೀ ದೇಹದ ಜಂಗಾಬಲವೇ ಕುಸಿಯಿತು. ಬಾಪ ಯಾವತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರಲಾರರು, ಅವರಿಗೆ ನಾನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಮಗನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಬಾಪ ತನ್ನ ಮಯ್ಯತ್‌ನನ್ನು ಆ ಹರಾಮಿಗೆ ನೋಡಲು ಬಿಡಬೇಡಿ ಎಂದೇಳುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಟುಕನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಪ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೆಲೆ. ನನ್ನಿಷ್ಟದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೆಲೆಯನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ನಟಿಸಿದೆನಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕೋಪಬಂತು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ವಿದಾಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಮಣ್ಣು ಸೇರಬೇಕಿದ್ದ ಬಾಪನ ಬಿಳಿಯ ಕಫಾನ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಮನದ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದದ ನೆನಪುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಪ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ, ನನ್ನ ತೊದಲು ನುಡಿಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದ ತರವಾಡ್ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರನಡೆದೆ.

2

ಅದು ನನ್ನ ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳು ಬಿಎ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಐಚ್ಛಿಕವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು

ಮಾತ್ರ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಬಾಪನ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆ. ಪಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಓದಿದ ನನಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಹುಚ್ಚು ವಕ್ಕರಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಓದಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕುರ್‌ಹಾನ್ ಪಾರಾಯಣ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ತರವಾಡಿನ ಪರಂಪರಾಗತ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಮ್ಮನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಉಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭ ನಮಾಜ್ ಮತ್ತು ಕುರ್‌ಹಾನ್ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಾಪನಲ್ಲಿ ಕಾಡಿ-ಬೇಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಸಾಯಿಸುತೆ, ಅನುಪಮಾರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿ ಅದನ್ನು ತಲೆದಿಂಬಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣವನಿದ್ದಾಗಲೇ ಕದ್ದು ಓದುವ ಚಟವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹಲವು ಬಾರಿ ಉಮ್ಮನ ಕೈಗೆ ರೆಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಿದ್ದುಂಟು. ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಮದರಸಾದಲ್ಲಿ ಕುರ್‌ಹಾನ್, ಫಿಕ್ಹ್, ಪ್ರವಾದಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಹ ನನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗುವಂತೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಬಿಎ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆದಾಗ ನನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಪನಿಗೆ ಯಾವ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಓದಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನಾಸೆಗೆ ಬಾಪಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶಧಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಕು ಓದಿದ್ದು ಬಿ ಎ ಮಾಡಿ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೀಯ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಜ್ಞಾನ ತಗೊಂಡು ಬಿಎಸ್ಸಿ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಸಾಕಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಬಿ ಎ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೀಯ ಸುಮ್ಮನೆ ದುಬೈಗೆ ಹೋಗು, ನಿನ್ನಣ್ಣ ನಿನಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷ ದುಡಿದು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕಿ ಕರಿಮೆಣಸು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡ್ತಾ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಆರಾಮವಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದರು. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಇದ್ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಾಪನ ಮಾತನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕನಸುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಂ ಎ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆ.

ಅದ್ಯಾರೋ ಮೌಲವಿ ಬಾಪನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಂದರೆ ಅದು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದ ದೇವರ ಭಾಷೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ರೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕುರ್‌ಹಾನ್ ಹದೀಸ್ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹಿಲೀಯಾದ ಕಾಲದ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಕಾವ್ಯಬಂಧಗಳನ್ನು, ಸಂಗೀತವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಹಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ತಗೋಳ್ಳಿಕೆ ಹೇಳಿ ಎಂದದ್ದು ಬಾಪನ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸಬಗೆಯ ತಿರುವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು. ಇಡೀ ನನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸಿದ, ಕಲಕಿದ ಕಾಲವದು.

ಬಾಪನ ಮಯ್ಯತ್ ನೋಡಲು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ತರವಾಡ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬೈದು ಅಟ್ಟಿದ ಬಂಧುಬಾಂದವರೆ ನಿಂತು ನನ್ನ ಮೈಯತ್‌ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಅತ್ತರ್ ಪೂಸಿ, ಲೋಬಾನದ ಹೋಗೆ ಹಾಕಿ, ಬಿಳಿಯ ಕಫಾನ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಇಟ್ಟರು. ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನವಳಿಗಾಗಿ ನಂಬಿ ಬಂದವಳಿಗಾಗಿ, ತತ್ವಬಂಧವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಬಂದವಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಅಳುತ್ತಾ ರೋಧಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಇನಿಯನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಒಡಲ ಉರಿಯನ್ನು ಅದುಮಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ ಕಾಫಿರಳೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು ಅವಳ ಒಡಲಿನೊಳಗೆ ನನ್ನುಸಿರ ತುಂಬುವಾಗ ನನಗಿಲ್ಲದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇವರಿಗೇಕೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು.

3

ಅಂತು ಇಂತು ನನ್ನಲ್ಲಿಯು ಪ್ರೀತಿಯ ಚಿಲುಮೆ ಪುಟಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕಾಮಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಏನೋ ಒಂದು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಅವಳ ಮೊಗದ ಗುಳಿ ಬೀಳುವ ಆ ನಗು ನನ್ನ ಮೈಮನ ರೊಮಾಂಚನಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಹೌದು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯ ಮೊದಲ ದಿನ. ಇಡೀ ತರಗತಿ ಮೌನದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಅಪರಿಚಿತರೆ. ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಅವಳು ನನಗೆ ಅಪರಿಚಿತಳೆಂದು ಅನ್ನಿಸದಷ್ಟು ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯಲಾರದಷ್ಟು ಪರಿಚತಳಾಗುವ ಮುಗ್ಧ ಹಿನ್ನೋಟದಂತೆ ಗೋಚರಿಸಿದಳು.

ಯಾರಿವಳು? ಏನಿರಬಹುದು ಇವಳ ಹೆಸರು? ಎಂಬ ಸಾಲು ಸಾಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಒಡ ಮೂಡಿತ್ತು. ಉತ್ತರ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಿತು. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಟೆನ್ಸ್ ಪ್ಲೀಸ್ ಎಂದಾಗಲೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಭ್ರಮಾ ಲೋಕದಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯೆಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದಾಗ ಪ್ರಜೆಂಟ್ ಸರ್ ಎಂದು ವಿನಮ್ರವಾಗೆ ನುಡಿದಳಾಕೆ. ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು ಆ ಕೃಷ್ಣ ಸುಂದರಿಯ ಹೆಸರು. ಆಶಿತ...... ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡ್ರ್ನ್ ಆಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಟಿಕಲ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ತದೆಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೇಳುವ ಆಕೆಯನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯೆ ಬದಲಾಗಿತ್ತು. ಇವಳೆ ನನ್ನ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಯಾಗಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂಬ ಧೃಡ ನಿರ್ಧಾರ ಮನಸಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ನೋಡಲು ಕಪ್ಪಾದರೂ, ಅವಳ ಮೊಗವು ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಆ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಗದಷ್ಟು ಅವಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೆಪಿಸಿತ್ತು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನ ನಾವು ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಬೇರೆಯುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ನೇರವಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಿಯೆ ಬಿಟ್ಟೆ. ನೀವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಾ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನ್‌ರ ಹೆಸರಿನಂತಿದೆ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಅದಕ್ಕವಳು ನಗುತ್ತಾ ಅಲ್ಲ ನಾನು ದಲಿತರ ಮನೆಯ ಹುಡುಗಿ ಎಂಬ

ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷವೇನು ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೂ ಯಾಕೆ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಾಗಿಸಿ ಬಾಳುವಾಗ ಈ ಉತ್ತರ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎಣೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ತರಗತಿಗಳ ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಎಂದು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅವಳ ಮುಂದಿಡುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೈರಾಣಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬೆವತಿದ್ದೆ, ತೊದಲಿದ್ದೆ, ನಿದ್ರೆಗಾಗಿ ಹಪಹಪಿಸಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆಯಂತು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ತಟಾರನೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿದ್ದೆ, ಸ್ನಾನಮಾಡುವಾಗ ನೀರಿನ ಜೋರಾದ ಶಬ್ಧಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಆಶಿತ ಐ ಲವ್ ಯು ಎಂದು. ಕಾಲೇಜು ಅರಂಭವಾಗಿ 25 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಇಡೀ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿನಿಯರ್ಸ್ ಸ್ವಾಗತಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಅಜ್ಞೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಞಾಪಾಲಕರಂತೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು.

ಅಂದು ನಾನಂತು ಜುಬ್ಬಧಾರಿಯಾಗಿ ಪಕ್ಕಾ ಟಿಫಿಕಲ್ ಮುಸಲ್ಮಾನನಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಸುಂದರಿಯಾದ ಅವಳು ತಿಳಿ ನೇರಳೆ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅಂದು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಮನದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ನಾನವಳ ಬಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ. ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವಳ ಬಳಿ ಹರಟುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಡೀ ಕೊಠಡಿಯೇ ಕೇಳುವಂತೆ ಮನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಜನರಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ತುಮುಲಗಳ ನಡುವೆ ಅವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಕಾದುಕುಳಿತೆ.

ನನ್ನವಳು ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಲು ತುದಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಆಕೆಗೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ .ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಅಕರ್ಷಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅವಳ ಬಳಿ ತಮಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಆಶಿತ ನೀನೆಂದರೆ ನನಗಿಷ್ಟ ನಿನ್ನ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಸ್ತೀನಿ, ಎಂ ಎ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಾವಿಬ್ಬರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುವ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೆ ತಡ ಜೋರಾಗಿ ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ನಿನಗೆಲ್ಲೋ ದೆವ್ವ ಮೆಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಬಧವಿಲ್ಲದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡ್ತಿದ್ದೀಯ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಿಚಾಯಿಸಿ ಇಡೀ ದಿನ ಗೋಳೊಯ್ಯುದುಕೊಂಡಳು.

ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮನದ ಹಂಬಲವನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಅವಳ ಮುಂದಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಅವಳು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದಕ್ಕೂ 'ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಏನೋ ತಳಮಳ .ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದಾಗಲೂ ಆ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ತೇಜಸ್ಸುನ ಕಳೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಒಂದು ನಿರಾಶೆಯ ಭಾವನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವಳೆ ಬಂದು ನಾವಿಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರುವ. ಈ ಸಮಾಜ ನಿನಂದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಸುಲಭವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬೇರೆ ನಾವಿಬ್ಬರು ಒಂದಾದರೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಲವ್ ಜಿಹಾದ್ ಹಣೆ ಪಟ್ಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉಗ್ರವಾದಿಗಳ ಕಾಟ ಬೇರೆ. ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡಲಾರರು. ಇದ್ದು ಸಲ್ಲದವರಾಗಬೇಕಾದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಯವಾಗಿಯೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಳು.

ಎರಡು ವರ್ಷದ ಎಂ ಎ ತರಗತಿಗಳು, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಪ್ರವಾಸ, ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿತೀಡಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಿಸಿತ್ತು. ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಅವಳ ಅಂದಚೆಂದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮರೆಯಾಗಿ ದೃಢನಿರ್ಧಾರದ ಜೊತೆಗೆ "ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲೆಯೆಂಬ ಚಲ, ಹೆಣ್ಣುಗಂಡೆಂಬ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕಳಾಗಿ ಕಲೆತುಬಾಳುವ ಗುಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವೆಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಲೈಂಗಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಾವು ಉಳಿಯದೆ ಅವಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಹೊಸದೇನಾದರು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಸಂಕಲ್ಪ ತಲೆಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಅದಾಗಲೇ ಮಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು.

4

ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಾಲೇಜೊಂದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕನಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ನಾನು ಬಾಪನ ಅನುಮತಿಯ ಅನುವಿಗಾಗಿ 4 ದಿನಗಳ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಅದೊಂದು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಮಳೆಗಾಲ ತರವಾಡ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟ್ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮನೆ ಗೌವ್ ಎನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಇಶಾ ನಮಾಜ಼ಿನ ನಂತರ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ಬಾಪನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಪ ನಾನು ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇಬ್ಬರು ಮದುವೆಯಾಗಬ 'ೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಲೆಎತ್ತುವ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಿಳಿಯ ಪಂಚೆಗೆಯು ಕಳಚಿಬೀಳದೆ ಇರಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಪನ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಅರೆಪಟ್ಟಿಯ ಬೆಲ್ಟ್ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಎರಗಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹರಾಮಿ ಸೂವ್ವರ್ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಿರಬೇಕು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನಂತೆ ಪ್ರೀತಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡೊದೆ ಮಹಾಪರಾಧ. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀಯಲ್ವ ಎಂದು ರಪರಪ ದನಕ್ಕೆ ಬಡಿವಂತೆ ಬಡಿದಾಗ ಒಳಗಿನಿಂದ ಉಮ್ಮ ಓಡಿಬಂದು ಯಾರಬ್ಬೆ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಯಾಕ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನನ್ನ ಕರುಳು ಚುರುಕ್ ಎನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಗೋಳಾಡಿದಳು. ನೀನು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿ ನೋಡು ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಿ ನೀನು ಹಾಳಾದೆ. ಮಗನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದೆ. ಬೇಡ ಬೇಡ ಅಂದ್ರು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕನ್ನಡ ಎಂ ಎಂ ಮಾಡಿದ. ಮೊದಲೇ ಆ ಮೌಲವಿ ಹೇಳಿದ್ರು ಅಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಇರುತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಓದಬಾರದು ಅಂತ ಈಗ ನೋಡಿದ್ರೆ ಹಾಳು ಪ್ರೀತಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ದಾರಿಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಸಾಕು ಮಾಡ್ಲಿ, ಇವನ ಹಾಳು ಪಾಠಮಾಡುವ ಕೆಲಸ. ಅದರಿಂದ ಮನೆಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಧಗಧಗಿಸಿದಾಗಲೂ ಎಂದೂ ನೋಡದ ಬಾಪನ ರೌದ್ರರೂಪವನ್ನು ಇಂದು ನೋಡಿದೆನಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ನೋವು ಮನಸ್ಸನ್ನು

ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಉಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮರುಗುತ್ತಾ ಮರಗುತ್ತಾ ಅಬ್ಬನ ಮುಂದೆ ಕೈವೊಡ್ಡಿ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಿ. ದಯಮಾಡಿ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಹಾಕಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವನು ಈವರೆಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆಯು ಮಾಡಲಾರ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದಾಗ ಬಾಪ ಶಾಂತಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿ ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆಯನ್ನು ಜುಮ್ಮಾ ನಮಾಜ಼ಿನ ನಂತರ ನಾಳೆ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹೇಳು. ಮಾತು–ಕಥೆ ಮುಗಿದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾದ್ರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆಶಿತಾಳ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ, ಬಾಪನ ರೌದ್ರನರ್ತನ, ಉಮ್ಮನ ಬೆಂಬಲ ಎಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ನಿಜದ ಪೂರೆಯನ್ನು ಕಳಚುವ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನೂ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿತು. ಬಾಪ ಹುಡುಗಿಯ ಹೆಸರು ಆಶಿತ ಅಂತ. ದಲಿತರ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದವಳಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸುವ ಮೊದಲೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಡೆಯಿಡಿದ ಉಮ್ಮ, ಹೊಲೆಯರ ಜಾತಿಯವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ನೀನು ಸತ್ತವನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಿತು. ಹುಡುಗಿ ನಮ್ಮವಳೆಂದು ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಾಪನಲ್ಲಿ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿದರೆ ಕಾಫಿರಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯ. ನೀವಿಬ್ಬರು ಕೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ನೈತಿಕವಲ್ಲ. ಇಸ್ಲಾಂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರದು. ಅವಳೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಹಠ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಈ ಕ್ಷಣವೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗು. ನಿನ್ನಂತ ಮಗ ನಮಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದೇಳಿ ಬಾಪನ ಮುಖವನ್ನೆ ದಿಟ್ಟಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಬಾಪ ಮಾತ್ರ ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹಳದಿ ಕೆಂಪಿನಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬುಡ್ಡಿದೀಪದ ಮಂದಬೆಳಕು ವಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನಾನು ಸಾಕಿದ ಮಗ ನನ್ನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೋದನೇ ಯಾ ಅಲ್ಲಾಹು ಎಂದು ಎದೆಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಪಮಾನ ಬೆರೆತ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊ. ಆದರೆ ಮತ್ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಈ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಸುಳಿಯಬೇಡ ಎಂದೇಳಿ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯ ಕಡೆ ನಡೆದರು. ಬಾಪನ ಮನೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಋಣದ ಕೊನೆಯ ರಾತ್ರಿಯದು.

5

ಈ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಹಾಗೆ. ನಂಬಿ ನೀಡಿದ ಆಶಿತಾಳ ಕೈಯನ್ನು ಕೊಡವಿ ಬರುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನುಮ್ಮ ಬಾಪರನ್ನು ಸಾವಿರ ಪಾಲು ನೋವಿಸಿದ ಪಾಪದ ಮೂಟೆಯನ್ನೊತ್ತು ಆಶಿತಾಳ ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆ ಎಂಬ ಬಂಧವಲ್ಲದ ರುಜುವಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಪುಟ್ಟ ಬದುಕಿಗೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟೆ. ಆಶಿತಾಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅಣ್ಣಂದಿರ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಂತೂ ಕೆಂಡ ಕಾರಿದವು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿದವು. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ನಮ್ಮತನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದಿನದೂಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಎಂದೂ ಆಶಿತಾ ಕೊಂಕು ನುಡಿದವಳಲ್ಲ. ಆಚರಣೆಗಳು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಅವರಿಷ್ಟದಂತೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಕಾಲೇಜಿನ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ, ಇಬ್ಬರ ದುಡಿಮೆ ಬದುಕಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ. ನೆಮ್ಮದಿ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿದ ದಿನಗಳದು. ಆದರೂ ನನಗೂ ಅವಳಿಗೂ ಎಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಡುವ ಪಾಪ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬದುಕಿನಂತೆ ಸದಾ ಕಾಡುವ ಬೆನ್ನುಬಿಡದ ಭೂತದಂತೆ.

6

ಈಗ ಬಾಪನ ಮಯ್ಯತ್ ಪಡಸಾಲೆಯಿಂದ ಮಸೀದಿಯ ಕಡೆ ಧಾವಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಲಾಹಿಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ‌ಲಾಹಿಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ ಎಂಬ ತಕ್ಬೀರ್ ಮೊಳಗಿಸುತ್ತಾ ಮಸೀದಿಯ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಅಣ್ಣ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹ್ಮಾನ್ ಮಯ್ಯತ್ ನಮಾಜ಼್‌ಗೆ ಇಮಾಮ್ ಆಗಿ ನಿಂತನು. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಸೀದಿ ಪಕ್ಕದ ಕಬರ್‌ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಾಪನ ದೇಹವನ್ನು ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗುವಂತೆ ದಫನ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿಯಾಗಲು ಉಳಿದವಳು ನನ್ನ ಪಾಲಿನ ಆಶಿತ ಮಾತ್ರ. ಅವಳ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆಇಟ್ಟು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೋಕ್ಷ ಬೇಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಜೋರಾಗಿ ಮಗುವಿನಂತೆ ಅಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನದ ತುಮುಲಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮದ್ದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಕಡೆ ನಡೆದೆ. ಹಲವು ದಿನಗಳು ಬಾಪನ ಮುಖವೇ ನೆನಪಿನಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಂಜಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ನಡುವೆ ನಾನು ಆಶಿತ ಮಾತ್ರ.

7

ಆಕಾಶ ಕೆಂಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೂಡು ಸೇರುವ ಸಮಯವದು. ಕಾಲೇಜು ಮುಗಿಸಿ ಬೈಕ್ ನಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಶಿತಾ ಅವಳ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಮಸೀದಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಬಾವಿಕಟ್ಟೆ ಸಮೀಪದ ಹನುಮಂತನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂಬಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದ ಓಮ್ನಿಕಾರೊಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಂದಿ ಇಳಿದು, ಇಡಿರೋ ಈ ಸೂಳೆಮಗನ್ನ; ಮದುವೆಯಾಗ್ಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯೇ ಬೇಕಿತ್ತಾ. ಸಾಬ್ರುನನ್‌ಮಕ್ಕ್ಳು ಗೋವುಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿಯಾಯಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನ ಬುಟ್ಟಿಗಾಕೋಳ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಲವ್‌ಜಿಹಾದ್ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ದೇಶನಾ ಹಾಳ್ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ನಮ್ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತಾರೆ. ಸಾಯಿಸಬೇಕು ಈ ಹಲ್ಕಟ್ ನನ್ ಮಗನ್ನ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಮಾರಕಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಒಂದೆ ಸಮನೆ ದಾಳಿಮಾಡಿ ಪಲಾಯನಗೈದರು. ಏನಾಗ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೆ ಬೈಕು ದಢಾರನೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಿಳಿಯ ಶರ್ಟ್ ಪೂರ್ತಿ ಆಕಾಶದ ಕೆಂಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಯಾಗಿತ್ತು. ನೋವು, ಸಂಕಟ, ಯಾತನೆ, ಅದು ರಂಜ಼ಾನ್ ತಿಂಗಳು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಮಸೀದಿಯ ಮಿನಾರದ ಮೈಕ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಲಾಹು ಅಕ್ಬರ್ ಅಲ್ಲಾಹು ಅಕ್ಬರ್ ಎಂದು ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಮುಸ್ಲಿಯಾರ್ ಅಜ಼ಾನ್ ಮೊಳಗಿಸಿದರು. ಅಜ಼ಾನ್ ಕೇಳಿದ್ದೆ ತಡ ಉಮ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಲ್ವಾ ನೀನು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ರಕ್ತದ ಮುದ್ದೆಯಂತಿದ್ದೆ ನಿನ್ನ ಬಲಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬಾಪ ಅಲ್ಲಾಹು ಅಕ್ಬರ್ ಅಲ್ಲಾಹು ಅಕ್ಬರ್ ಎಂದು ಅಜ಼ಾನ್ ಮೊಳಗಿಸಿ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಂಭ್ರಮ ಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಆ ಮಾತು

ಅಝಾನ್‌ನಂತೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಾಪನ ನೆನಪು ಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೋ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮ ಮರೆಯಾಗುವ ಬೇಸರವಿಲ್ಲದ ಗದ್ದಲಗಳಿಲ್ಲದ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರುವ ಸಂಭ್ರಮ. ಮಗ್ರಿಬ್ ನಮಾಝ್ ಮುಗಿಸಿ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನೂ ದಾಟಿ ಹಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಸೇರಿ ಇಫ್ತಾರ್‌ನ ಸವಿಯುಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಕ್ಕದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಜೆಯ ಪೂಜೆಗೆ ಬಂದವರು ತಮ್ಮ ಮಡಿವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ರಕ್ತಸೋಕಿದರೆ ದೇವರೆಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಾನೆಂದು ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಯಾರ ಹಂಗನ್ನು ಬಯಸದೆ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಮೌನಕ್ಕೆ ಜಾರುವ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಒಂದೇ ಬೇಸರ ಆಶಿತಾಳ ಬಗ್ಗೆ, ಪಾಪ ನಂಬಿಬಂದವಳು. ಕಣ್ಣು ತೇವವಾಯಿತು. ಒಂದು ಹನಿಕಣ್ಣೀರು ಹಣೆಯಿಂದ ಉಕ್ಕಿದ ರಕ್ತದ ಜೊತೆಗೆ ಉಪ್ಪುಬಗರು ಬೇರೆತು ಮಣ್ಣುಸೇರಿತು.

8

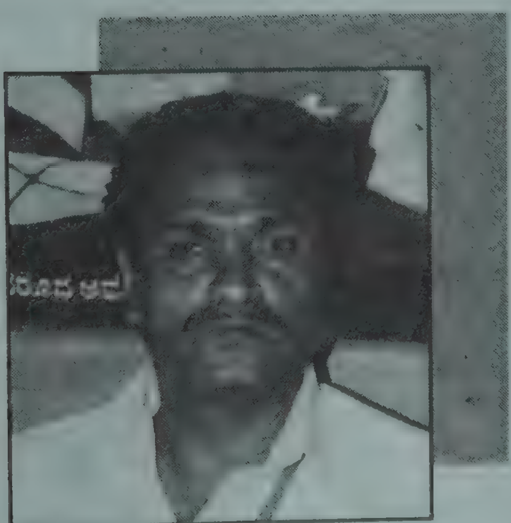
ಅಣ್ಣ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್, ತಮ್ಮ ನಿಯಾಝ್ ಉಮ್ಮ ಎಲ್ಲರೂ ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಟಮ್ ಮುಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿತಂದ ದೇಹವಿದು. ಬಾಪನ ಮಯ್ಯತ್ ನೋಡಲು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ತರವಾಡ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬೈದು ಅಟ್ಟಿದ ಬಂಧುಬಾಂದವರೆ ನಿಂತು ನನ್ನ ಮೈಯತ್‌ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಅತ್ತರ್ ಪೂಸಿ, ಲೋಬಾನದ ಹೋಗೆ ಹಾಕಿ, ಬಿಳಿಯ ಕಫಾನ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಇಟ್ಟರು. ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನವಳಿಗಾಗಿ ನಂಬಿ ಬಂದವಳಿಗಾಗಿ, ತತ್ವಬಂಧವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಬಂದವಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಅಳುತ್ತಾ ರೋಧಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಇನಿಯನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಒಡಲ ಉರಿಯನ್ನು ಅದುಮಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ ಕಾಫಿರಳೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆತು ಅವಳ ಒಡಲಿನೊಳಗೆ ನನ್ನುಸಿರ ತುಂಬುವಾಗ ನನಗಿಲ್ಲದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇವರಿಗೇಕೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸಿತು.

ಇನ್ನೇನು ನನ್ನ ಮಯ್ಯತ್ ಮಸೀದಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಗುಂಪೊಂದು ತರವಾಡ್ ಮನೆಯ ಆವರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಈ ದೇಹವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಅಮೀರ್ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ದಾಖಲೆಗಳು ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರವೇ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಯಿತು. ಸಾವನ್ನು ನನ್ನ ಮಗ ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡನಲ್ಲ ಎಂದು ಉಮ್ಮ ಹಲುಬುತ್ತಾ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಳು.

ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ಆಶಿತ ಕಫಾನ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉದುಗಿದ್ದ ವದನವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಚುಂಬಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿದಾಯವನ್ನಿತ್ತಳು. ಮಣ್ಣು ಸೇರದ ಈ ದೇಹ ನನ್ನವಳ ಒಡಲೊಳಗೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿಬರುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಸಂಗೀತದಂತೆ ಇಂಪಾಗಿ ವಿದಾಯವನ್ನಿತ್ತೆ.

ಕೃಷಿರಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಎರಡು ಭಿನ್ನ ದಾರಿಗಳು

ಕೃಷಿ ರಂಗ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಕರ್ನಾಟಕದ ಇದ್ದುವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದದ್ದು ಬಂಡವಾಳಶಶಾಹಿ ದಾರಿ. ಅದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿನ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದ ದಾರಿ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಪರ್ಯಾಯ ದಾರಿ. ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಗಳ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಯು. ಬಸವರಾಜು
ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರೈತ ಸಂಘ

ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಬಿಟ್ಟರೇ, ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಂಟರು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿವೆ. ಈಗಿನ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾದ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೀತಿಗಳು ಖಂಡಿತಾ ಪರಿಹಾರಗಳಾಗಿಲ್ಲ,ಅವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪರ್ಯಾಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಮಾತ್ರವೇ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಎಡ ಪಕ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಚಳುವಳಿಗಳು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ,ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾದ ನಿಲುಮೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ,ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳು ಹಿಡಿದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ– ಭೂಮಾಲಕ ಪರವಾದ ಹಾದಿಯು, ಕೃಷಿರಂಗ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಮೇಲೆತ್ತುವ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ದೂಡಿದೆ.1994 ರ ನಂತರ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾದ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೀತಿಗಳ ಜಾರಿಯಿಂದಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪರಿಹಾರ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿವೆ. ರೈತರು, ಕೂಲಿಕಾರರು, ಕಸುಬುದಾರರು ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರು ಸಾಲದ ಬಾಧೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 2015ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,569 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ಎನ್‌ಸಿಆರ್‌ಬಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿದಿನ 4 ರಿಂದ 5 ಜನರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ

ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲುಂಟಾಧ ನಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾದ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲನೀಡಿದ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ (2001 ರಿಂದ 2010) 2,24,075 ರೈತ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 3,03,207 ರೈತರು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡುದನ್ನು ಜನಗಣತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗಣತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು, ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಸಂಖ್ಯೆಯು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಬಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನೀಕರಣದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೈ ಕಸುಬುದಾರರು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರ ಪಡೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗಿಂತಲೂ(65 ಲಕ್ಷ) ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ (75ಲಕ್ಷ) ಯನ್ನು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 38,38,810 ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರೂ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಕೂಲಿ ಮತ್ತಿತರೇ ಆದಾಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ರೈತರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕೂಲಿಕಾರರಜೊತೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ, ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಅದು ತೋರುತ್ತದೆ.ಕೃಷಿರಂಗ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆಧುನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿಭಾಗದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿಕಡಿತಗೊಂಡಿವೆ.ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕೆಲಸದ ಅಭಾವಗಳು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿವೆ.ಹೀಗಾಗಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿಯು ಇವರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುವಲ್ಲಿ ಘೋರವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿ ಉಳಿಯಲಾಗದೇ, ಇತರೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೂಲಿಕಾರ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳೆಯ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭಾರೀ ಭೂಮಾಲಕರಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆ ಹಲವು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಹೊಸ ದೊಡ್ಡ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ,ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಲಾದ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಕೈಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯಕ್ರಮವಹಿಸುವ ಬದಲು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು,ಸಾಲ ಬಾದಿತ ರೈತರ ಅಗ್ಗದರದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲು, ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಪರವಾದ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ 25ಲಕ್ಷ ರೂ ನಷ್ಟು ಕೃಷಿಯೇತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ(ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕರೇ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ) ಕುಟುಂಬಗಳೆಲ್ಲಾ, ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆ-1961 ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು (ಭೂಸುಧಾರಣಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ-2015) ತಂದು ಶಾಸನವನ್ನಾಗಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಆದಾಯದ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವೇ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೂಟ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು, ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು, ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ, ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

I

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ : ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಹೆಚ್ಚಳ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ಅಷ್ಟೇನು ಬಲವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಜನಪರವಾದ ನೀತಿಗಳ ಕುರಿತು ಅವು ಸೀಮಿತವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಹಲವು ಬಾರೀ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿರೋಧ ಒಡ್ಡಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಗತಿಯನ್ನು ನಿಧಾನ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳುವವನನ್ನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನನ್ನಾಗಿಸುವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೀಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಉಳುವವನನ್ನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನನ್ನಾಗಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು 1961 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗುವ ಪೂರ್ವ ಸುಮಾರು 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಇನ್ನೂ 7-8 ವರ್ಷಗಳನ್ನೇ ತಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಇದು ಗೇಣಿದಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ, ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವನನ್ನೂ ರೈತನೆಂದು ಕರೆಯಿತಲ್ಲದೇ, ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ಗಂಡ- ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 54 ಎಕರೆ (ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ) ಭೂಮಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತು. 18 ವಯಸ್ಸು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಅದರಷ್ಟೇ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು,ಅರಣ್ಯ, ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಾಗಿಕಬ್ಬು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರದೇಶ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂಮಾಲಕರು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ನೊಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕಾಯ್ದೆ ರೂಪಿಸುವ

ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಭೂಮಾಲಕರು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಳುವ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲು ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಕರು ತಾವುಗಳೇ ಉಳುಮೆದಾರರೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಭೂಮಾಲಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳು ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಉಳುಮೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಲಿತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ನೀಡಲುಈ ಕಾಯ್ದೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲ ಉಳುಮೆದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೇ, ರಾಜ್ಯದ ಉಳಿದೆಡೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರದಕ್ಕಿದೆ. ಭೂಮಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಾಲಕರು ಈ ಕುರಿತ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕೂಡಾ ಬಹುತೇಕರಿಗೆಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳುವವನನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನನ್ನಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಫಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಗೇಣಿ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಇಡೀಯಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರು, ವಿಧವೆಯರು, ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವವರು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿನ ದೇವದಾಸಿಮಹಿಳೆಯರು ಮುಂತಾದ ದುರ್ಬಲರು ಬಹುತೇಕ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಉಳುವವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಉಳುವ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಸಬಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಮಾಲಕ ಪಟ್ಟಭದ್ರರನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅರಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು, ಅದೇರೀತಿ, ದಲಿತರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತಿತರೇ ದುರ್ಬಲರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆಯಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವ ಭಾರೀ ಅವಕಾಶವು ತಪ್ಪಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ, ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿನಡೆದ ಘಟನೆಯೇನು ಅಲ್ಲಾ! ಉಳುವವನನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯನನ್ನಾಗಿಸುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ, ಜಮೀಂದಾರಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಾಲಕತ್ವದ ವಿರುದ್ದದ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಶಮನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ದೊಡ್ಡಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಹಳೆಯ ಭೂಮಾಲಕರನ್ನು, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಭೂಮಾಲಕರನ್ನಾಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ದೇಶವನ್ನು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವುದರ ತಂತ್ರದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಹಳೆಯ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ ಭೂ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಉತ್ಪಾದಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಗೊಳಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಹಳೆಯ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ ಭೂಮಾಲಕನನ್ನು ಹೊಸ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಭೂಮಾಲಕನನ್ನಾಗಿಸಲಾಯಿತು.

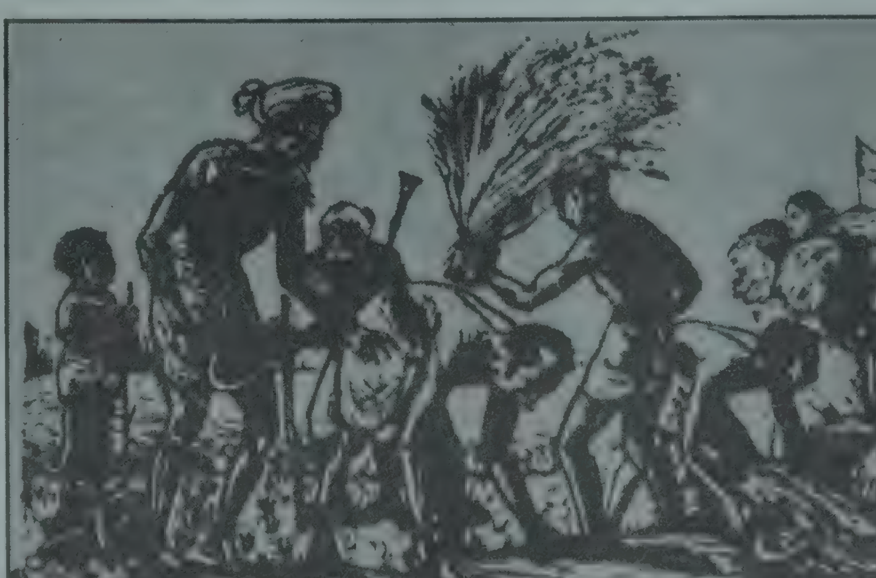
ಹೀಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜಾತಿದೌರ್ಜನ್ಯ, ಮೌಢ್ಯಾಚರಣೆ, ಭೂಮಾಲಕರ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಾಗೂ ಹಸಿವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರಗಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಬಯಲುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆನಂತರದ ಈಚೆಗಿನ ಸರಕಾರಗಳು, ಹಣ್ಣು-ಹೂಬೆಳೆಯಲು, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂತಾಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶನೀಡಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಈಗ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದ ವಾರ್ಷಿಕ ಕೃಷಿಯೇತರ ಆದಾಯ 25 ಲಕ್ಷರೂಗಳಿರುವವರು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ,ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಅಸಮಾನತೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಭಾರೀ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಲವೇ ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳಿದ್ದರೇ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆದಾಯದ ಕೊರತೆ ಎದುರಿಸುವ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಡೆಯು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡು ಕೂಲಿಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿತು. ಈಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ-ಉಡುಪಿ-ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು(ಇಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ) ಬಿಟ್ಟರೇ,ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆಡೆ ದಿನಗೂಲಿ ಸರಾಸರಿ 150-200 ರೂಗಳನ್ನು ದಾಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬಡತನಗಳು ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಸಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿವೆ. ಈಗಲೂ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಜಾತಿದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬಡತನವು ದೇಶದ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ

ಕೇರಳದ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ; ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾಂದಿ

ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಬಲಗೊಂಡಿದ್ದ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ತ್ರಿಪುರ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಚಳುವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಕೂಟದ ಸರಕಾರಗಳು ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು,

ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿರುವಅಧಿಕಾರದ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಉಳುವವನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಜನ ಚಳುವಳಿಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿವೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇಎಂಎಸ್ ನಂಬೂದಿರಿಪಾಡ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 1957 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಮೊದಲ ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಠ್ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿತು. ಸಮಗ್ರ ಭೂ ಶಾಸನದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದ, ಗೇಣಿ ಭೂಮಿಯಿಂದಮತ್ತು ವಸತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಯಾರನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸದಂತೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಹಾಗೂ ವಸತಿಹೀನರ ಪರವಾಗಿಮೊದಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ವಸತಿಯ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಬಾಕಿಯ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ನಿಷೇದಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ದೈರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದು ಮುಂದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹರಿಕಾರನಾಯಿತು. ಮೊದಲ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನುಶಾಸನವನ್ನಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಶಾಸನವಾಗಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರಿಂದ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀಂದಾರರು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು, ಗೇಣಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಗೇಣಿದಾರರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರಗಳು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಠ್ ಸರಕಾರ ಮೊದಲು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ತಲಾ 7.5 ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 15 ಎಕರೆಗಳೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಂತೆ ದಲಿತರು ಮತ್ತಿತರೇ ಬಡವರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲು 1959ರಲ್ಲಿ 7,20,000 ಎಕರೆಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಲಭ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ವಸತಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಬಡವರು ತಲಾ 10 ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು,

ಆದರೆ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರಕಾರ ಭೂಮಾಲಕರ ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು, ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ಅಂದಿನ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ನೇತೃತ್ವದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಂ 356ನ್ನು ಬಳಸಿ,ಕೇರಳದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅದು ಜಾರಿಯಾಗದಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಿತು. ನಂತರ ಬಂದ ಬಲಪಂಥೀಯ ಸರಕಾರ ಇದರ ಜಾರಿಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭೂಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲಕರ ಪರವಾಗಿ ಪಾರುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ದಾನ ವಿಕ್ರಯ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಜಮೀಂದಾರರು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿತು. ಆನಂತರ ಇದು ಅಂತಿಮಗೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳು ಕಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು, ಅದೂ ಕೂಡಾ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರಕಾರ ರಚನೆಯ ನಂತರವೇ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಭೂಮಾಲಕ ಸರಕಾರಗಳ ಕುತಂತ್ರದಿಂದಾಗಿ, 7,23,000 ಎಕರೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೇವಲ ಸುಮಾರು 93,000 ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಮಾತ್ರವೇ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರ ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ,ಈ ಕ್ರಮವು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿದೆ.ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಕೂಲಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕೂಲಿಕಾರರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಬಹುತೇಕ ಕೂಲಿಕಾರರು, ಬಡ ರೈತರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹಲವು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಈ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ತಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಊಟ ಮತ್ತಿತರೇ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರು ನೀಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಇದೀಗ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಸರಾಸರಿ 600 ರೂಗಳಷ್ಠಿದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಹೊರ ನಡೆದರೆ 1000 ರೂಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ತರಲಾರರು. ಈಚೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರಕಾರ ಕನಿಷ್ಟ ವೇತನವನ್ನು 600 ರೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಇವರು ವಾಸಕ್ಕಾಗಿಪಡೆದ 10 ಸೆಂಟ್ಸಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 2.5 ಸೆಂಟ್ಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಗಾಗಿ, ತೆಂಗು, ರಬ್ಬರ್, ಪಶುಪಾಲನೆ/ ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ನೇತ್ರತ್ವದ ಸರಕಾರಗಳು, ನೆರವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಡವ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ (1970-80)ರದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ವಾಸಸ್ಥಳದ ಈ ಆದಾಯಗಳು,ಇವರ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಇವರ ಬದುಕಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೆರವಾಗಿವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರು ಮತ್ತು ಬಡರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಅವರು ಹಳೆಯ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಸಾದ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ದಲಿತರು ಮತ್ತಿತರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಿಗಿತನವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಲು ನೆರವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡ ಆದಾಯವು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಸಂಬಂಧಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿದೆ.

ಮೇಲಾಗಿ ಸರಕಾರವು, ಅಗತ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರು ಮತ್ತು ಬಡರೈತರನ್ನು ಇತರೇ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಪಡಿತರ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು (ಮಾವೆಳ್ಳಿ ಸ್ಟೋರ್ಸ್) ತೆರೆಯಿತಲ್ಲದೇ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಿತು. ಹಾಗೇ ಬಡರೈತರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಹಾಲಿ 1100ರೂಗಳ ಪಿಂಚಣಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಮುಂದುವರೆದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಶ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೇ ಇಡುಗಂಟನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗಿದೆ. ಈನೆರವು, ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಆದಾಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಚಡಪಡಿಸಿ ಹಲವೆಡೆ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ತಿತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿವೆ.

II

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ, ಅವುಗಳು ಬಹುತೇಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿವೆ.

ಬಹುತೇಕ ಬಡ/ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಅದಾಗಲೇ ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳು ನೀಡಿದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದೇ, ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಹೊರ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮರಳಿ ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ದೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಬಡ್ಡಿಯ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುವ, ಅಂದರೇ, ಸಾಲಗಳನ್ನು ರಿನಿವಲ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗಿವೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ, ಈ ಮೊದಲು ಭೂಮಾಲಕ ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಸಾಲನೀಡಿಕೆಯ ಹೆಸರಿನ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಈ ರೈತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇವುಗಳು ಇದೀಗ ಈ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಜೊತೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಇವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೊಳಪಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಂಡಿವೆ.

ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ ನಿಗದಿಸಿ, ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಇದೆಯಾದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಶಕ್ತಿಗಳ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು, ಸುಗ್ಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಸಿದ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆಗೆ ಖರೀದಿಸಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೆರೆದು ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೇ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಬೆಲೆ ಬರುವವರೆಗೆ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ನೀಡಿದವರ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕುಸಿದ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿದೆ. ಬಡವರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾದ ನಂತರ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುವದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲಕ-ಬಂಡವಾಳದಾರರ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೋಳಿಕ್ಕೋಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲಕ-ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಯಶೋಗಾಥೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೋಳಿಕ್ಕೋಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ರೈತರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು (ಭತ್ತ)ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಖರೀದಿಸಿ, ಭಾರೀ ಲಾಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಹಲವರನ್ನುಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ದೂಡಿದ ಪರಿ ಇದು. ಇವರು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರೇ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಗಳಾದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾವಿರಾರು ಕೃಷಿಕರು ಇವರ ವಿವಿಧ ತೆರನಾದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತಸಂಘ, ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕಬಂಧ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಯೋಜಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆಧುನಿಕ ರೈಸ್‌ಮಿಲ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು, ಇವುಗಳು, ರೈತರ ಕೃಷಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ, ಅವರಿಂದ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಂಬಲಬೆಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನದರಗಳಿದ್ದರೇ ಆ ದರಗಳಿಗೆ ಖರೀದಿಸಿ,ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಲವು ತೆರನಾದ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿವೆ. ಈ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಹಾದಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಇದೀಗ ಈ ರೈಸ್‌ಮಿಲ್ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರ, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನವಿರೋಧಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ರೈತರ ನಿಜ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಡ/ಮಧ್ಯಮರೈತರಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ/ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಿ ನೆರವು ನೀಡಲಾಯಿತಾದರೂ, ಅವರು ಬೆಳೆದಬೆಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ವೈಫಲ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಮಗನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏರಿಳಿತ ಮಾಡುವ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಜಳಪಿಸುವಾಗ, ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ/ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಸರಕಾರವಾಗಲೀ ಬಾರದೇ ಹೋದುದರಿಂದ, ಇವರು ಸಹಕಾರಿಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರಳಿ ಕಟ್ಟಲಾಗದೇ ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಏರಿಳಿತ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ,ಈ ರೈತರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

III

ಸಾಲ ಮನ್ನಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕೇರಳದ ಋಣ ಮುಕ್ತ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಯ ಮಾದರಿ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಂತರ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗದೇ, ರೈತರು,ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರು, ಗೇಣಿದಾರರು ಸಾಲಬಾಧೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೀಗಾಲೇ ತಿಳಿದಿದೆ. ಈಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಸಾಲ ಬಾಧಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲಮನ್ನಾದ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಈಗ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕುರಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ಸರಳಬಡ್ಡಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ 50,000ರೂಗಳ ಸಾಲಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಆದಾಗಲೂರೈತರೂ, ಗೇಣಿದಾರರೂ,ಕೂಲಿಕಾರರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲಮನ್ನಾದಿಂದ ಬಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಿಗಿಂತ, ಭೂಮಾಲಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅದಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಅವುಗಳು ಭೂಮಾಲಕರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರ ಕೈವಶವಾಗಿವೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಆದರಲ್ಲೂ

ಬಹುತೇಕ ಡಿಫಾಲ್ಟರುಗಳಾದ ಬಡ/ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಗೇಣಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಾಲನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಮನ್ನಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಲಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡಾ ಮರಳಿ ಇವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆಯೆನ್ನಿ!ಸಾಲ ಮನ್ನಾದ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಹೊಸ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲ ಮನ್ನಾದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗ ಬೇಕಾದರೇ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲಗಳ ಜೊತೆ ಖಾಸಗೀ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹದೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ, ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಂಗದ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸಾಲಬಾಧೆಯಿಂಧ ನಲುಗಿದ ನಿಜವಾದ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಋಣಮುಕ್ತ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅದು ಕ್ರಮವಹಿಸಿತು. ಇದರಂತೆ ಸಾಲಬಾಧಿತರು ಋಣಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ, ಉಚ್ಛನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ, ಕೆಲ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಇದರ ಮುಂದೆ ಬಾಧಿತ ರೈತರು, ಕೂಲಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಾಲ, ಅದು ಸಾಂಸ್ತಿಕ ಸಾಲವಾಗಲೀ/ ಖಾಸಗೀಯವರಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲು ನೆರವು ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸಿತು. ಈ ಅರ್ಜಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿಆಯೋಗವು ಅವರ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವರಿಗಿರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನುಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿತು. ಸರಕಾರ ರೈತರ ಫರವಾಗಿಸಮದಾಯಿಸಿ ಅವರ ಋಣ ಭಾರವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ, ರೈತರಲ್ಲದ ಭೂಮಾಲಕರು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಕುರಿತು ನಿಜವಾದ ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನೇಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ ನಿಜ !ಆದರೇ ಒಂದು ಬಲವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯಿಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೇ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ- ಭೂಮಾಲಕರ ಸರಕಾರಗಳು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ರೈತರು,ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ಹೊರದೂಡುವ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಕೃಷಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಕೃತಕವಾಗಿ ಈ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಾಗಿಯೇ ಇಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸವು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು : ಜನತೆಯ ಪಾತ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನಲುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಲೂಟಿಗೊಳಪಡಿಸುದುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಕಾರರು ಮತ್ತು ಬಡರೈತರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇನು ಪಾತ್ರವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದು ಹಣವುಳ್ಳವರ ಕೆಲಸವದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ಹಾಗೆಂದು ನಂಬಿಸಿ ಅವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ನಡೆದರೂ ಜನರು ಜಾಗ್ರತಿಯಿಂದ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಭಾಗಿಯಾದರೂ ಭೂಮಾಲಕರು ಅವರ ಬಂಟರನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

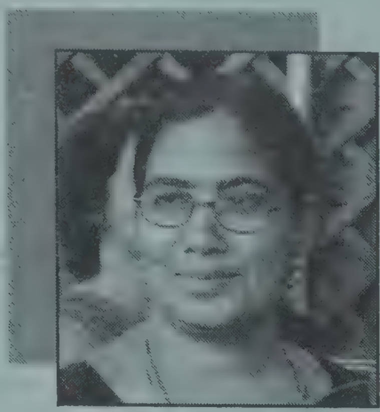
ಆದರೆ, ಬಲವಾದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ಇರುವ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಉಳುವವನ ಪರವಾಗಿಸಿದ ಕೇರಳ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ತ್ರಿಪುರಾಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೇ, ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರರೆಂದು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬಡ ರೈತರು–ಕೂಲಿಕಾರರ ದಲಿತರ ಮತು ಮಹಿಳೆಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಬಡವರ್ಗ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ ;

ಒಟ್ಟಾರೆ,ಇಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲ ವಿಚಾರಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಚಲಿಸಬೇಕಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇದುವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಗಳು ಹಿಡಿದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನುಪರಿಹರಿಸಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಭೂಮಾಲಕ – ಬಂಡವಾಳಶಶಾಹಿಯ ದಾರಿ, ಅದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನುಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿನ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿ ಹಿಡಿದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಗಳ ಹಾದಿಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಗಳ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸುವ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಹಾದಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಅನುಭವದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿ ವ್ಯಾಪಕಗೊಳಿಸದೇ ಆ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.ಪರ್ಯಾಯವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಬಂಡವಾಳದಾರರಿಗೆ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನೀತಿಗಳ ಪರ್ಯಾಯವಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಮಾತ್ರವೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕೇರಳದ ಎಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಯ ಅನುಭವ ತೆರೆದುತೋರಿದೆ.

ಸಂವಾದ

ಡಾ. ಕೆ.ಷರೀಫಾ

ಲೇಖಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು

1. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? ಅವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ದಕ್ಕಿದೆಯೇ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರದ ನಂತರದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ದಕ್ಕಿದ ಪ್ರಗತಿಯ 3 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ 1) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳು, 2) ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, 3) ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದವು. ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅವಳ ಆರ್ಥಿಕ ದುಡಿಮೆಯು ಅವಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಗಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತಾದರೂ ಅದು ಅವಳ ಮನೆ ದುಡಿಮೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇಂದು ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ದುಡಿಮೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ,ಆರ್ಥಿಕ, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಈ ಮೂರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವಳು ಲಿಂಗ, ವರ್ಗ, ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ವಾಸ್ತವ . ಲಿಂಗದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ನಗಣ್ಯಳಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬಡವಳು–ಶ್ರೀಮಂತಳು, ಮೇಲ್ಜಾತಿ–ಕೆಳಜಾತಿ, ಹೆಣ್ಣು–ಗಂಡಿನ ತಾರತಮ್ಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಅವಳು ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯ್ತಿ , ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಹಾಗೂ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರಕಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಡಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೂ ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗಿನ್ನೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದರೂ ಶೇ.33% ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರಕಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಸಮಾನತೆ ಇನ್ನೂ ದೂರದ ದಾರಿಯೇ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ 21 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಮಸೂದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹುಶ: ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

2. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? ಅವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆಯೇ?

ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಗಡಾಯಿಸಲು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, 1) ಕೋಮುವಾದ, 2) ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣ 3) ಅವಳ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೋಮುವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ, ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಂದಾಗದಂತೆ ತಡೆದಿದೆ. ಅದು ಅವಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಕಂಪಾರ್ಟಮೆಂಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅವಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕೋಮುವಾದದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿದೆ. ಅವಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸರಕಾಗಿಸುತ್ತಲೇ, ಸರ್ಕಾರ ಅವಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಭಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಇಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ತಾಯ್ತನವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಂದಿರುವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಈ ಜಾಗತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಕೇಳುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಂದ ಅವಳು ನಲುಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇವು ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಲಿಯಾಗುವವಳು ದಲಿತ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ, ಆದಿವಾಸಿ, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

3. ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸರಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುವು?

1) ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ 2) ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ 3) ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ.

4. ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

1) ಪುರುಷಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯ ಹಾಡುವುದು

2) ಪ್ರಭುತ್ವದ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯ ಹಾಡುವುದು ಮತ್ತು

3) ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಲೇ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣಾ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಯಶಸ್ವಿ ಸಂಭ್ರಮದ

ಜನಶಕ್ತಿ ಉತ್ಸವ ಆಗಸ್ಟ್ 19 2017 ಬೆಂಗಳೂರು

ಜನಶಕ್ತಿ ಉತ್ಸವ 2017ರ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಜರುಗಿ ಅಗಸ್ಟ್ 19ರಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡವು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕಲಬುರಗಿ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆದವು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಶಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಾಂದೋಲನಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು. ಅಗಸ್ಟ್ 19ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್ ಆವರಣದ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಜನಶಕ್ತಿ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆಯಿತು. ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಉತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾ ಕಾರಟ್ ಅವರು ಜನಶಕ್ತಿಯ "ಇಂಡಿಯಾ 70" ವಿಶೇಷಾಂಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. "ಇಂಡಿಯಾ 70 : ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು" ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಉತ್ಸವದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಕತೆ-ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ ವಿಜೇತರು ತಮ್ಮ ಕವನಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಜನಶಕ್ತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಉತ್ಸವದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಚ್. ರಾಜಪ್ಪ ತಂಡ ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯ ಅವರ ತತ್ವಪದ ಗಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಉತ್ಸವದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾ 70 ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ

"ಈ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು" – ಬೃಂದಾ

"ಇಂಡಿಯಾದ 70 ವರ್ಷದ ಸಾಧನೆಗಳು ಸವಾಲುಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯರು, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಡೆಯಾಗಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಐಕ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಈ ಐಕ್ಯತೆಯ ಮಹಾನ್ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಎದುರು ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು.. .. ಈಗಿನ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ದೇಶ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು" ಹೀಗೆಂದರು ಕಾ. ಬೃಂದಾ ಕಾರಟ್. ಅವರು ಜನಶಕ್ತಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ 2017ರ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭಧಲ್ಲಿ "ಇಂಡಿಯಾ 70 : ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

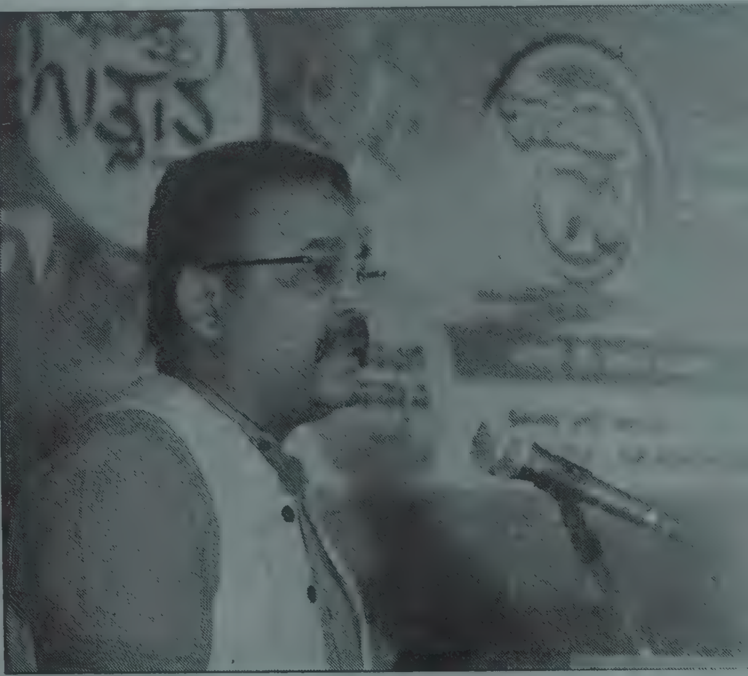
ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಜನಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯ ವಿ.ಜೆ.ಕೆ. ನಾಯರ್ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕೆ.ಎಸ್.ವಿಮಲ ಸಮಾರಂಭದ ನಿರೂಪಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಸ್. ವೈ.ಗುರುಶಾಂತ್ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ಕಾರ್ಯನಿತರ ಸಂಪಾದಕ ವಸಂತರಾಜ ಎನ್. ಕೆ. ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿದರು. ಜನಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜಿ.ಎನ್.ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಸಿಪಿಐ(ಎಂ) ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆ.ಎನ್.ಉಮೇಶ್ ಅವರು ಬೃಂದಾ ಅವರ ಭಾಷಣದ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು.

ಮುಂದುವರೆದು ಬೃಂದಾ ಅವರು "ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ ಬಿಜೆಪಿ-ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಗಳ ಜಂಟಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ಯಮ ಬಾರತೀಯರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು, ಚರಿತ್ರೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿಯ ವಾಸ್ತವವನ್ನು, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಮರೆಸಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಇಂದು ಆಳುವವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ" ಎಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ 15 ಸಾವಿರ ಹುತಾತ್ಮರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ. ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ 15 ಸಾವಿರ ಹುತಾತ್ಮರಲ್ಲೂ ಶೇ. 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಇರುವುದು ಅವರ ಕಸಿವಿಸಿಗೆ ಕಾರಣ. ಈ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಅವರ ಮುಸ್ಲಿಂ-ದ್ವೇಷಿ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವೊಡ್ಡುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಜನಮಾನಸದಿಂದ ಅಳಿಸಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದಂದೇ ಬಿಜೆಪಿ-ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಗಳ ಜಂಟಿ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ಯಮ ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಾಗೂ, ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಮನದ ಎರಡು ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆನೂ ಅವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ತ್ರಿಪುರಾದ ಚುನಾಯಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕಾ. ಮಾಣಿಕ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಅವರ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನದಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾ. ಸರ್ಕಾರ್ ಒಪ್ಪದಿದ್ದಾಗ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸಾರವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಸರ್ಕಾರಿ, ಅನುದಾನಿತ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ) ಆಯಾ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಥವಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಅದು ಅದರ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡಾ. ಐದು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾರಿಸದ ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಮೋಹನ್ ಭಾಗವತ್ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಘಿ ಆಡಳಿತ ಇರುವ ಒಂದು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಬೇಕೆಂತಲೇ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 'ಯೋಗಿ ಜೋಗಿ ರೋಗಿ' ಆದಿತ್ಯನಾಥರ ಯು.ಪಿ. ಸರಕಾರ ಮದ್ರಸಾ ಶಾಲೆಗಳು ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ವಿಡಿಯೋ 'ಪುರಾವೆ' ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕೋಮು-ತಾರತಮ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನ-ವಿರೋಧಿ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶವು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಹಲವು ತಪ್ಪು ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಸಮಾನತೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶೇ. 58 ರಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಶೆ.1 ರಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಜಾತಿ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಂತಹ ಪಿಡುಗುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ನಮ್ಮ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹೋರಾಟದ ಜತೆ ಬೆಸೆಯದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಕರಿಗೆ ಇಡೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಎಸಗಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಮಹಾಮೈತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಹೋರಾಟಗಳ ಮಹಾಮೈತ್ರಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕಾ. ಬೃಂದಾ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಬೃಂದಾ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಪುಟದ ಮೂಲಕ ಲೈವ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ವಿಡಿಯೋ (ಅನುವಾದದ ಜತೆಗೆ) ಜನಶಕ್ತಿ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

"ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಕುಂದುತ್ತಿದೆ" – ಸುಗತ

ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲನಿಯಮಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ "ತಟಸ್ಥತೆ", "ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತೆ" ಮತ್ತು "ವಸ್ತುನಿಷ್ಟತೆ" ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂದು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿವೆ. "ಸತ್ಯ–ಅಸತ್ಯ, ಸರಿ–ತಪ್ಪು, ಹಿಂಸೆ–ಅಹಿಂಸೆಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರುತಿಸದ ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ"ಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಕ್ಲಾಖ್ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಅಕ್ಲಾಖ್ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನೋಡಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗೋರಖಪುರದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ. ಮೊದಲ ದಿನ ಸಾವಿನ ದುರಂತವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರೆ, ಮರುದಿನ "ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ'ಯವರ ಡಾ. ಕಾಫಿಲ್ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭ್ರಷ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾವಿನ ದುರಂತ ತಪ್ಪಿಸಲು ಆತ ಏನು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಾವಿನ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಯಾರು ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ "ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ'ಯವರ ಕತೆ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತವೇ? – ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟರು ಸುಗತ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು. ಹಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿದ್ದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನೇರನಡೆಯ ಪತ್ರಕರ್ತ ಎಂದು ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಸುಗತ ಅವರು "ಪೊಳ್ಳು ನೈತಿಕ ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ" (False Moral Equivalence) ಅಥವಾ "ಇಬ್ಬಗೆಯ ಪತ್ರಕಾರಿತೆ" (Both Sides Journalism) ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಟಿಕರಣ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

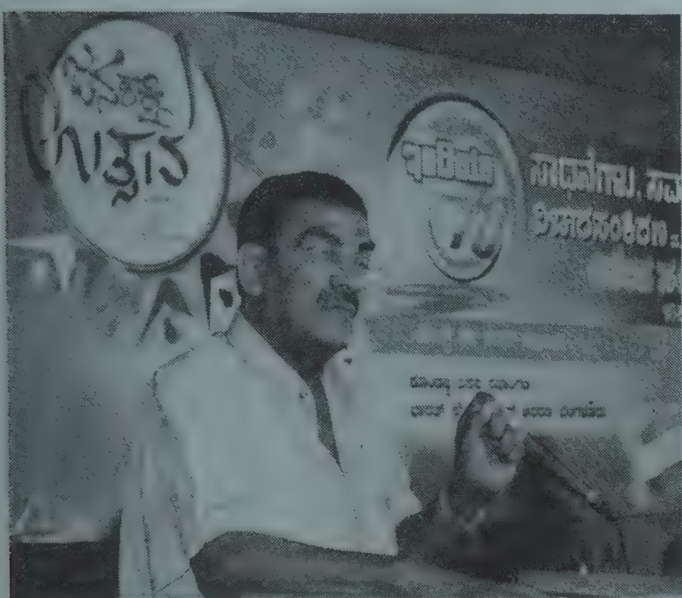
ಅಮೆರಿಕದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಇದೇ "ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ" ಟ್ರಂಪನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗಾದಿಗೆ ಏರಿಸಿತು. ಹಿಲೇರಿ ಕ್ಲಿಂಟನ್ ಖಾಸಗಿ ಇಮ್ಮೈಲ್ ಸರ್ವರ್ ಬಳಸಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿ, ಟ್ರಂಪ್ ಅವರ ಜನಾಂಗೀಯವಾದಿ, ಪುರುಷವಾದಿ ಮತ್ತು ಸೀಮೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ವಮೋಹಿ ಧೋರಣೆ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಲಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಸಮನಾಗಿ ಅಯೋಗ್ಯರು ಎಂಬ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಕವರೇಜ್ ಟ್ರಂಪ್ ಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೆದ್ದರೂ ಅವರ "ಆಶೀರ್ವಾದ" ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಪೊರೆಟ್ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ಇನ್ಯಾವುದೇ ಸರಿ–ತಪ್ಪು, ನ್ಯಾಯ–ಅನ್ಯಾಯ, ಸತ್ಯ–ಅಸತ್ಯಗಳ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇಂತಹ "ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ" ಹಿಂದಿರುವುದು ಎಂದು ವಾಶಿಂಗಟನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಂಕಣಕಾರ್ತಿ ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ಸುಲಿವನ್ ಅವರ ಲೇಖನದ ಉದ್ಧರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಗತ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಟ್ರಂಪ್ ತನ್ನದೇ ಆದ "ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ" ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ನಗರವೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾಜೀ ಥರದ ಬಿಳಿಯರ ಜನಾಂಗೀಯ ಶ್ರೇಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವವರು, ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್–ವಿರೋಧಿ ಗುಂಪುಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆ, ಎರಡೂ ಕಡಯವರು ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು ಟ್ರಂಪ್ ಒಂದು ಅಸಹ್ಯಕರ ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ. "ವಸ್ತುನಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲ" ಎಂದು ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ಸುಲಿವನ್ ಅವರ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪತ್ರಕರ್ತೆಯನ್ನು ಸುಗತ ಉದ್ಧರಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ "ಇಬ್ಬಗೆಯ ಪತ್ರಕಾರಿತೆ" ಅಥವಾ "ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ"ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವರು "ಪತ್ರಕಾರಿತೆಯ ಫೆಡರಲಿಸಂ" ಎಂದು ಕರೆದರು. ದೇಶದ (ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನ) ದೊಡ್ಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು "ಒಂದು ಪಕ್ಷ/ಧೋರಣೆ"ಯವಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು "ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ/ಧೋರಣೆ"ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷ–ಧೋರಣೆಯವರು ಕೇಳಿದರೂ ದೂರು ಹೇಳಿದರೂ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ತಟಸ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆಯಾ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾದ ಯಾರನ್ನೂ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲರ

ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕು – ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೇ ಕಾರಣ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮೈಸೂರು-ಚಾಮರಾಜನಗರ ಉಪಚುನಾವಣೆ ನಂತರ ಪಲ್ಟಿ ಹೊಡೆದದ್ದೂ ಇಂತಹುದೇ ಧೋರಣೆ ಎಂದು ಸುಗತ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಈ "ಪೊಳ್ಳು ಸಮದರ್ಶಿ ಧೋರಣೆ" ಕಾರ್ಪೊರೆಟ್ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಇದರಿಂದ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಕುಂದುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕೊಂಬೆ ಕಡಿದಂತೆ ಎಂದು ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಟೀಕರಣದ ಜತೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಮಂಡಳಿಯಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವುದು, ಮಾಧ್ಯಮ ಕಾನೂನುಗಳ ನ್ಯೂನತೆ (ಉದಾ: ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ) ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪತ್ರಿಕಾ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪತ್ರಕರ್ತರ ಘನತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕುಂದಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮಾಧ್ಯಮದ ಒಳಗಿರುವವರೂ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹೊರಗಿರುವವರೂ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸುಗತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು.

ಸುಗತ ಅವರ ಭಾಷಣದ ವಿಡಿಯೋ ಜನಶಕ್ತಿ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

"ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ" – ಜಿ.ವಿ.ಎಸ್.

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಒಂದು ನಾವು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳು. ಜಾತ್ಯತೀತತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ, ಸಮಾಜವಾದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂವಿಧಾನದ ಘೋಷಣೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆ, 70 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಅವು ಬರಿ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳಾಗಿಯೋ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು "ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರಿಂದ ಅಗಸ್ಟ 15ರಂದು ಕೆಂಪುಕೋಟೆಯಿಂದ 2020ರೊಳಗೆ "ನವಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ"ದ ಘೋಷಣೆ ಕೇಳಿದೆವು. ಹಿಂದೆ 1969ರಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂದಿಯವರಿಂದ "ಗರೀಬಿ ಹಟಾವೊ" ಘೋಷಣೆ ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂದಿಯವರು ಆ ಘೋಷಣೆಯ ಬಲದಲ್ಲಿ 1984ರ ತನಕ ಆಳಿದರು. ಮೋದಿ ಸಹ 2019ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಗೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಅದಿಕಾರ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಷ್ಟೇ ಈ ಘೋಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಎಂದರು ಜಿ.ವಿ.ಎಸ್.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳ ಜಾರಿಯ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಜಾರಿಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳು, ಅಲಿಪ್ತ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಜಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಮಾತನಾಡಿದರು.

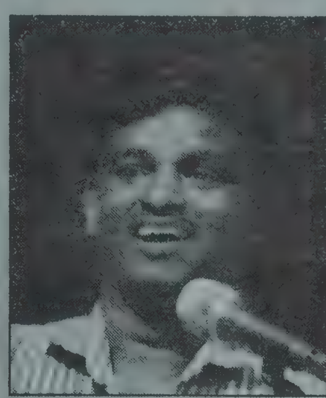
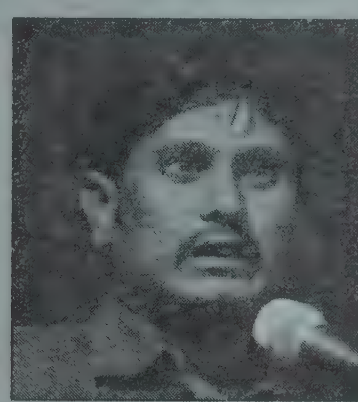
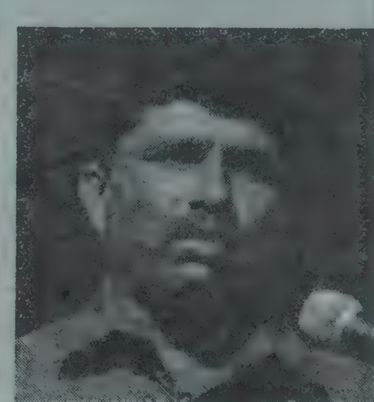
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಮನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ದಮನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಹಣಬಲ, ತೋಳ್ಬಲ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳ ಘೋಷಣೆಗಳ ಜಾರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ 547 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 370 ಶತಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ 224 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 80 ಭೂಮಾಫಿಯಾದವರು ಇರುವಾಗ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಜಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಭಾರತ ಉಳಿಯದೆ ಯಾರೂ ಉಳಿಯಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕರೆ ನಿಡಿದರು.

ಜಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಅವರ ಭಾಷಣದ ವಿಡಿಯೋ ಜನಶಕ್ತಿ ಫೇಸ್ ಬುಕ್ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಜನಶಕ್ತಿ ಸಮಾವೇಶ

ಜನಶಕ್ತಿ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ ವಿಭಾಗ, ವರದಿಗಾರರು, ಲೇಖಕರು, ವಿತರಕರು; ಓದುಗರ ಬಳಗದ ಸುಮಾರು 50 ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು 13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಯಾದಗೀರ, ಬೀದರ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಸಂತರಾಜ ಎನ್.ಕೆ. ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಮತ್ತಿತರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಜನಶಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಾಂದೋಲನ ಮತ್ತು ನಿಧಿಸಂಗ್ರಹ ಮುಂದುವರೆಸಿ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜನಶಕ್ತಿ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಪಾದಕ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಭಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರಭಾವದ ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಧಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಾಂದೋಲನ ಮತ್ತು ನಿಧಿಸಂಗ್ರಹ ಮುಂದುವರೆಸಿ

ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಜನಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಾವೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರಚಾರಕ, ಚಳುವಳಿಕಾರ, ಸಂಘಟಕ ಆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ, ಚಳುವಳಿಕಾರ, ಸಂಘಟಕ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಜನಶಕ್ತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಹಲವು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸಾಧಕರಿಗೆ ಶಾಲು ಹೊದೆಸಿ, ಜತೆಗೆ ಉತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣಿಕೆ, ವಿಶೇಷಾಂಕದ ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಸಾಧಕರ ಹೆಸರು, ಕೊಡುಗೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ : ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ

ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ ಅವರು ವೃತ್ತಿಪರ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿದ್ದೂ ಜನಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾಶ ಕಾರಟ್ ಕಾಲಂನ ಅನುವಾದವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಮಾಧ್ಯಮ ಮಂಥನ ಕಾಲಮಿನ ಮತ್ತು ಹಲವು ಇತರ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ : ನಾಗರಾಜ್ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ

ನಾಗರಾಜ್ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಅವರು ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದೂ, ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೂ, ಜನಶಕ್ತಿಗೆ ಹಲವು ಬರಹಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಜಗದ ಸುತ್ತ' (ಅಂತರ್‍ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ) ಕಾಲಮಿನ ಬರಹ, ಇತರ ಲೇಖನಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದಲಿತ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಲವು ಚಳುವಳಿಗಳ

ಕತೆ-ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಜನಶಕ್ತಿ ಕತೆ-ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಪಂದನ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಮೊದಲ ಎರಡು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕತೆ-ಕವನಗಳನ್ನು ಈ ವಿಶೇಷಾಂಕದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಬೃಂದಾ ಕಾರಟ್ ಮತ್ತು ಸುಗತ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು ಅವರು ನೀಡಿದರು. ಬಹುಮಾನಿತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮೊತ್ತದ ಜತೆ ಉತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣಿಕೆ, ವಿಶೇಷಾಂಕದ ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮೊದಲನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕತೆ-ಕವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಕಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

ಕವಿತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ : 1. ಮಧುರಾಣಿ ಹೆಚ್.ಎಸ್, ಮೈಸೂರು. 2. ಎಂ.ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ, ಉ.ಕ.

ಕತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ : 1. ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗುಮ್ಮಗೋಳ, ಧಾರವಾಡ 2. ಮುಸ್ತಫಾ ಎಚ್.ಎಸ್., ಮಂಗಳೂರು

ಕತೆ-ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ತೀರ್ಪುಗಾರರ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ:

ಕವಿತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕೆ. ಶರೀಫಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ: ಸುನಂದಾ ಕಡಮೆ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ನೀಲಾ ಕೆ, ಕಲಬುರಗಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ : ಕೆ.ಎಂ.ನಾಗರಾಜ್

ಕೆ.ಎಂ. ನಾಗರಾಜ್ "ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣ" ಕಾಲಮಿನ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಸಂಕೀರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಳ ಭಾಷೆ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅವರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಹಲವರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ತೊದರೆಯಿಂದ ಅವರು ಬರಹ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಜನಶಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ : ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಂದಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುಡಿಯುವ ಜನರ ಪತ್ರಿಕೆ ಜನಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರದೊಂದು ಮಾದರಿ.

ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ : ಬಿ ಉಮೇಶ್

ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಜನಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿನ ಬಿ ಉಮೇಶ್ ಅವರದು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರದ್ದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ.

ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ : ಡಾ. ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್

ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಜನಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಡಾ. ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್

ಅವರದು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ (ಬಿ. ಉಮೇಶ್ ಅವರದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ) ಏಜೆನ್ಸಿ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರದ್ದೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿ.

ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ : ಕೆ.ಹನುಮೇಗೌಡ

ಜನಶಕ್ತಿಯ ವಿಶೇಷಾಂಕಗಳಿಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆ.ಹನುಮೇಗೌಡ ಈ ವರ್ಷವೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಶಕ್ತಿಯ ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ್ದು.

ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಂ.ನಾಗರಾಜ್, ಬಿ ಉಮೇಶ್, ಡಾ. ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಹನುಮೇಗೌಡರೂ ಸನ್ಮಾನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿಲಿಲ್ಲ.

ತಪ್ಪು–ಒಪ್ಪು (ಪು 66)

ಪುಟ 66ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಸ್ತಫಾ ಎಚ್.ಎಸ್., ಅವರ ಎರಡನೇ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕತೆ' "ಇಮಾನ್"ನ ತಲೆಬರಹದಲ್ಲಿ "ಮೊದಲನೇ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದ ಕತೆ' ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಓದಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ

ಜನಶಕ್ತಿ ಉತ್ಸವ
ಆಗಸ್ಟ್ 19
2017
ಬೆಂಗಳೂರು

ಜನಶಕ್ತಿಯ "ಇಂಡಿಯಾ 70" ವಿಶೇಷಾಂಕ ಬಿಡುಗಡೆ

"ಇಂಡಿಯಾ 70 : ಸಾಧನೆಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು" ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ **ಬೃಂದಾ ಕಾರಟ್**

'ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳು' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ ಖ್ಯಾತ ಪತ್ರಕರ್ತರಾದ **ಸುಗತ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು**

'ಇಂಡಿಯಾ 70–ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಸವಾಲುಗಳು' ಕುರಿದು ಮಾತನಾಡಿದ ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣ ವಿ.ಜೆ.ಕೆ.ನಾಯರ್

ಸ್ವಾಗತ ಕೋರಿದ ಎಸ್.ವೈ.ಗುರುಶಾಂತ್

ಕವಿತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತ
ಮಧುರಾಣಿ ಹೆಚ್.ಎಸ್

ಕವಿತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತ
ಎಂ.ಎಸ್. ಹೆಗಡೆ, ಉ.ಕ.

ಕತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತ
ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಗುಮ್ಮಗೋಳ, ಧಾರವಾಡ

ಕತೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತ
ಮುಸ್ತಫಾ ಎಚ್.ಎಸ್.

ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ **ವಿಶ್ವ ಕುಂದಾಪುರ**

ಜನಶಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ **ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ**

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ **ನಾಗರಾಜ್ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ**

ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ ಸಂಗಾತಿ
ಕೆ.ಎಂ.ನಾಗರಾಜ್

ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ
ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ :
ಕೆ. ಹನುಮೇಗೌಡ

ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ
ಏಜೆನ್ಸಿ:
ಬಿ ಉಮೇಶ್

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
ನಿರೂಪಿಸಿದ
ವಿಮಲಾ ಕೆ.ಎಸ್

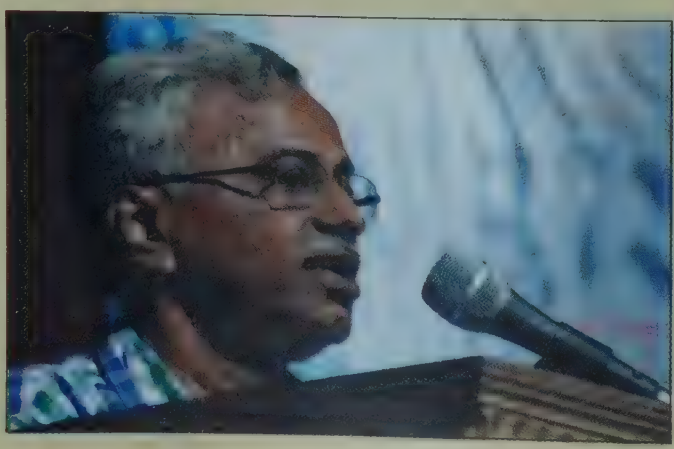
ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರದ
ಏಜೆನ್ಸಿ:
ಡಾ. ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್

ರಾಜಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಕೈವಾರ ತಾತಯ್ಯನವರ ತತ್ವ ಪದಗಳ ಗಾಯನ

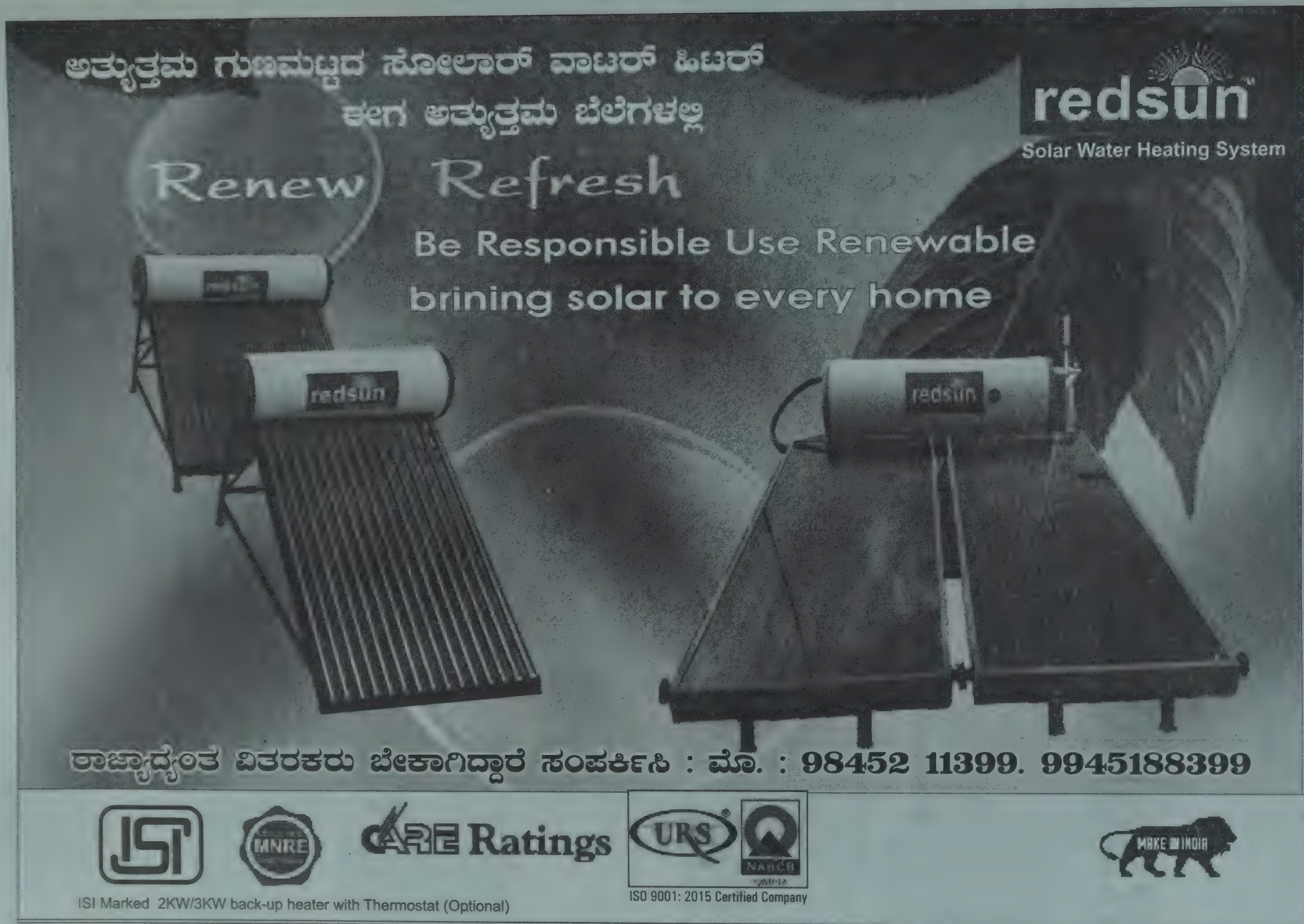
ಜನಶಕ್ತಿ ಸಮಾವೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಸಂತರಾಜ್, ಜಿ.ವಿ.ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ, ವಿ.ಜೆ.ಕೆ.ನಾಯರ್ ಮತ್ತು ಎಸ್.ವೈ.ಗುರುಶಾಂತ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ
ವಸಂತರಾಜ

ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಿದ
ಜಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೋಲಾರ್ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್
ಈಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ
redsun
Solar Water Heating System
Renew Refresh
Be Responsible Use Renewable
brining solar to every home
redsun
redsun
ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಿತರಕರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : ಮೊ. : 98452 11399. 9945188399
ISI
MNRE
CARE Ratings
URS
NABCB
MAKE IN INDIA
ISI Marked 2KW/3KW back-up heater with Thermostat (Optional)
ISO 9001: 2015 Certified Company

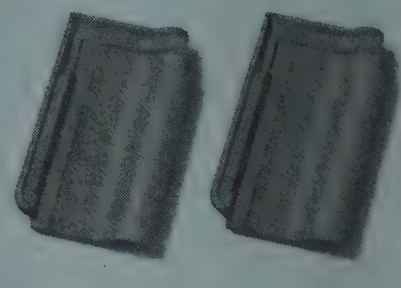
With Best Compliments from

K. Jayakar Shetty

Raghuson Tiles Pvt. Ltd.

(A unit of Supreme Tiles)

Mfrs. of : Superior Quality Amariyothi Brand Mangalore Roofing Tiles & Ridges

KUNDLUR - 576211 Kundapur Tq. Udupi Dist., Karnataka

Ph.: 08254 (O) 237744, 237244, (R) 230102, Mob: 9900151744

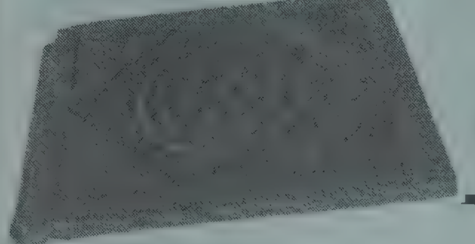
With Best Compliments from

Jayakar Shetty
Managing Director

Ph.: 08259 - 282257, 282602 (F)
Mob : 9743737625, 9448770410

Girija Tile Works (P.) Ltd.

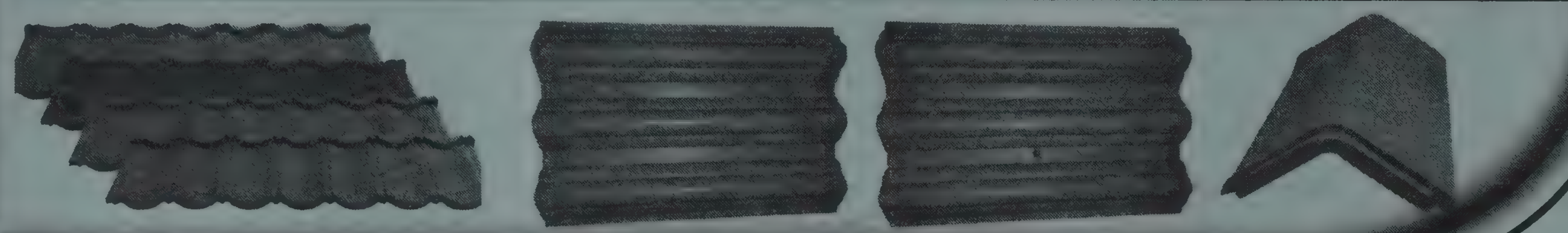

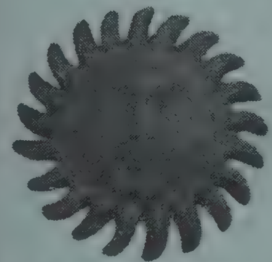
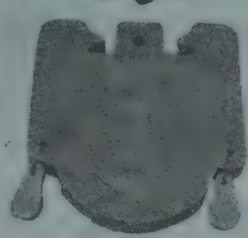
Sri Shakthi Tiles

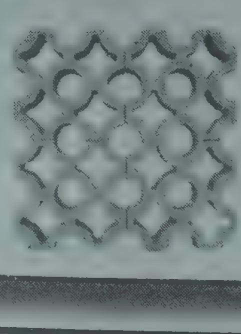
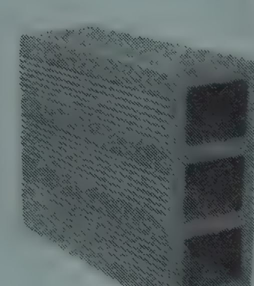
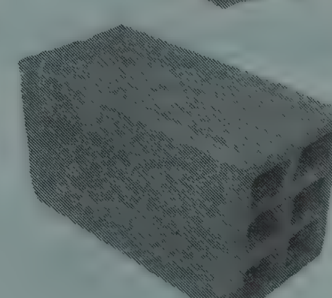
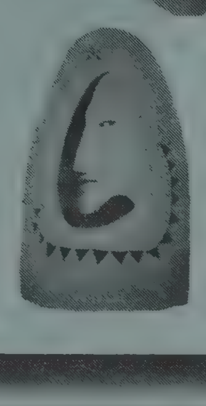
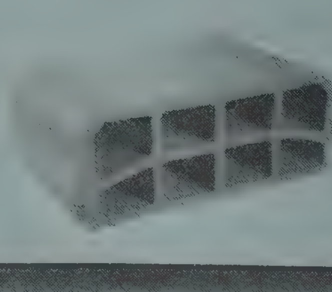
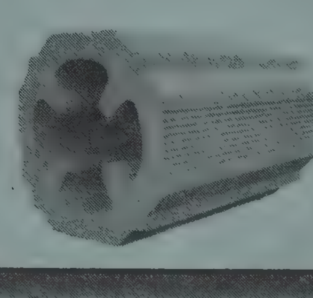
P.O. Kavrady - 576211, Kundapura, Udupi Dist.

Manufacturers of :

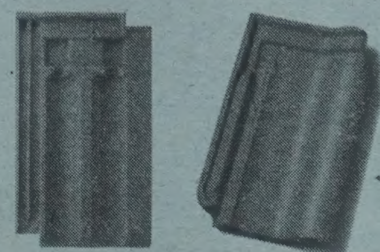
"SUN FLOWER" BRAND MANGALORE ROOFING TILES & RIDGES, DECORATIVE TILES & BRICKS

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಬಿ.ಎಮ್. ಸುಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ

ಆಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶಕರು

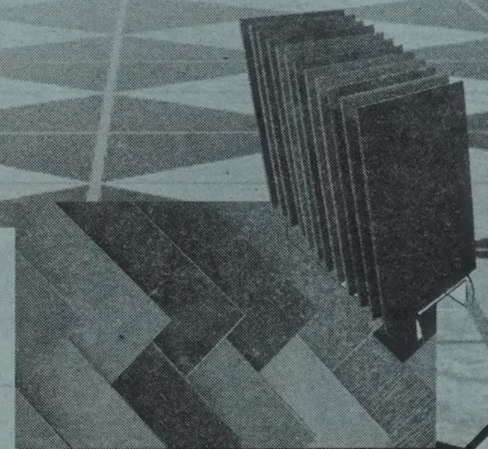
ಶ್ರೀ ಸೌಪರ್ಣಿಕಾ ಟೈಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪ್ರೈ. ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಮುಳ್ಳುಗುಡ್ಡೆ, ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾವ್ರಾಡಿ,

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ – 576211

ಉತ್ಪಾದಕರು : ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ಮಾರ್ಕಿನ
ಹಂಚು, ದೊಂಬೆಗಳು, ಹೋಲೋ ಬ್ಲಾಕ್
ಮತ್ತು ಡೆಕೋರೇಟಿವ್ ಟೈಲ್ಸ್

ದೂರವಾಣಿ : 08254-237045, 237145, 237245, (ಆರ್) 271259, 2713999
ಸೆಲ್ : 9448358489, 9740108489, ದಯಾನಂದ : 9448107398, 9731402304
ಇಮೇಲ್ – stwbms52@yahoo.com, bms.kollur@gmail.com

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

CITU

ಜೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪದ್ಮಾವತಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಖಜಾಂಚಿ

ಸೈಯದ್ ಮುಜೀಬ್
ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಫೆಡರೇಷನ್

ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

JANASHAKTHI KANNADA VARA PATHRIKE August 27-September 03, 2017 Price Rs. 20
"REGISTERED" Postal Reg. No. RNP/KA/BGS/2078/2016-18 Posted at Bangalore PSO, BG-560026
Date of Publication 26 August 2017
RNI NO. KARKAN/2006/17926 Posted on every Saturda
Licensed to Post Without Prepayment License No. WPP-28
Permitted on 29.08.201

JANASHAKTHI KANNADA VARA PATRIKE : Printed, Published by G.V. SRIRAMAREDDY, EMS Bhavan, No. 37/A, 8th Cross, Mahalakshmi Layout, BANGALORE-560086; on behalf of Communist Party of India(Marxist) and Printed at Kriya Prakashana, No. 12, 18th Cross, Sampangirama Nagar, Bangalore-560 027 Editor : G.V. SRIRAMAREDDY